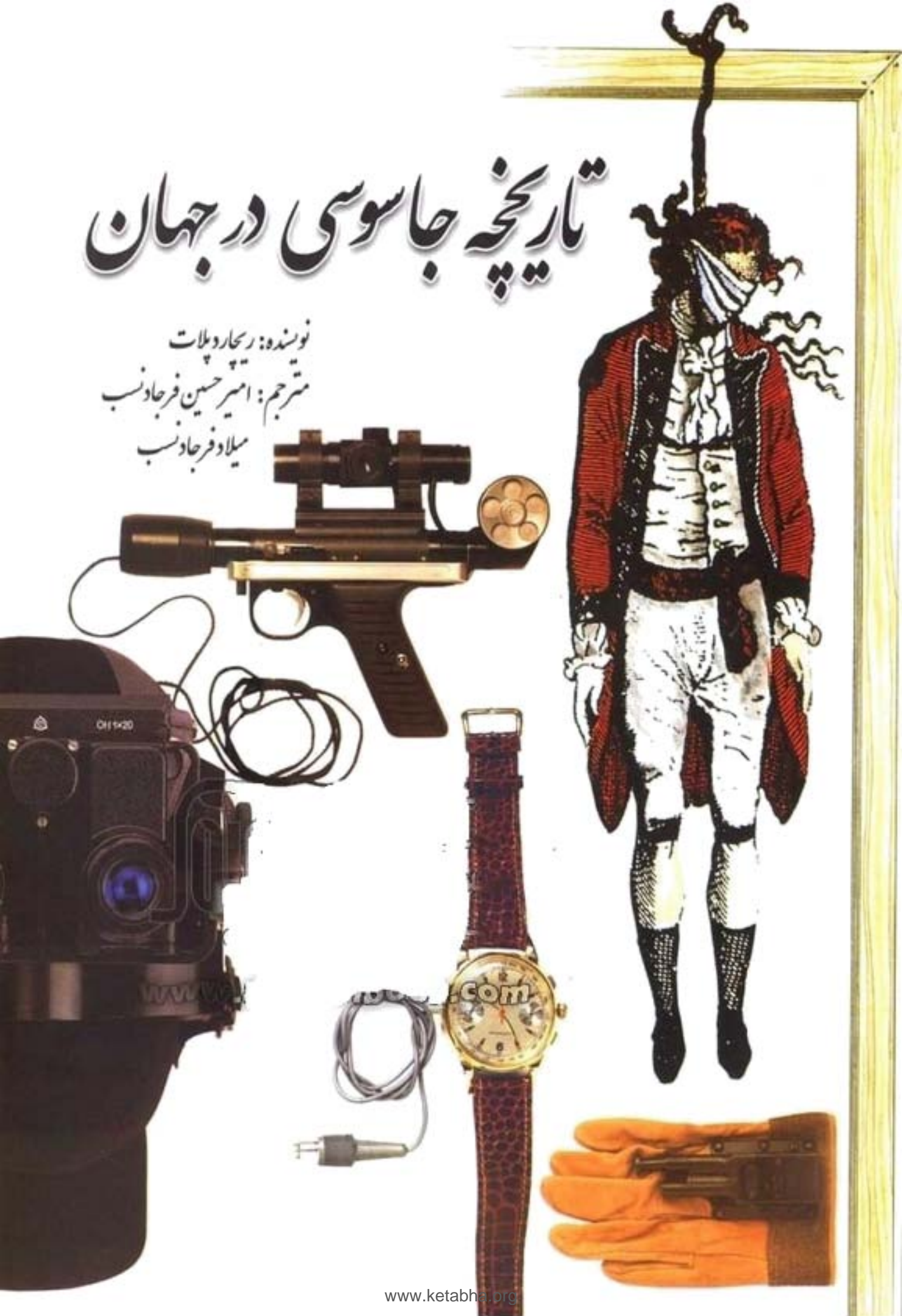

تاریخی جاسوسی در جهان

نویسنده: ریحارد پلات
مترجم: امیر حسین فرجاد نسب
میلا و فرجاد نسب

تاریخی جاسوسی در همان

نویسنده: ریچارد پلات

مترجمان:

امیر حسین فرجاندنسب - میلاد فرجاندنسب

سبزان

سرشناسه: پلٹ ریچارد، ۱۹۵۳م۔ Platt. Richard
عنوان و نام پدیدآور: تاریخچه جاسوسی در جهان / نویسنده ریچارد پلات؛ مترجم امیر حسین فرج‌الدنسب
میلاد فرج‌الدنسب

مشخصات نشر: تهران: سبزان، ۱۳۸۹.

مشخصات ظاهری: ۱۰۴ ص: مصور.

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۵۰۳۳-۷۷-۹

وضعیت فهرست نویسی: فیبا

یادداشت: عنوان اصلی: SPY، ۲۰۰۹

موضوع: جاسوسی-تاریخ-ادبیات نوجوان

موضوع: سازمان اطلاعاتی-تاریخ-جاسوسان

شناسه افزوده: فرج‌الدنسب، میلاد، ۱۳۷۴، مترجم

شناسه افزوده: فرج‌الدنسب، امیر حسین، ۱۳۶۴، مترجم

رده بندی کنگره: ۱۳۸۹ ت ۲ پ ۸ / UB۲۷۰

رده بندی دیویی: ۲۲۷/۱۲

شماره کتابشناسی ملی: ۲۱۵۸۴۵۲

انتشارات سبزان

میدان فردوسی - خیابان فرصت - ساختمان ۵۴ تلفن: ۸۸۳۱۹۵۵۸-۸۸۸۴۷۰۴۴

تاریخچه جاسوسی در جهان

نویسنده: ریچارد پلات

مترجمان: امیر حسین فرج‌الدنسب - میلاد فرج‌الدنسب

ناشر: سبزان

حروف چینی و طراحی و لیتوگرافی: دفتر فنی سبزان

۸۸۳۴۸۹۹۱ - ۸۸۳۱۹۵۵۷

نوبت چاپ: دوم - ۱۳۹۰

تیراژ: ۲۰۰۰ جلد

قیمت: ۵۰۰۰ تومان

چاپ و صحافی: رفاه- جدی

فروش اینترنتی و online از طریق سایت‌های کتاب www.iiketab.com

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۵۰۳۳-۷۷-۹ ISBN:978 - 600 - 5033 - 77 - 9

فهرست

۵	مقدمه
۶	جاسوس کیست؟
۹	انواع جاسوسی
۱۲	جعبه ابزار سری
۱۶	دیدن نادیدنی ها
۲۰	میکروفون مخفی و شنود تلفنی
۲۶	پیام های سری
۲۹	فرود در محل
۳۲	کدها و رمزها
۳۶	رهگیری و رمزگشایی
۴۰	اختفاء
۴۴	جاسوسان در دوران جنگ
۴۸	داستان پوششی
۵۱	جنگ سرد
۵۴	جاسوس های دو جانبه و پناهندگان
۵۸	سلاح های سری
۶۲	اربابان جاسوسی
۶۶	سرویس های مخفی
۷۰	جاسوسی در محل کار
۷۲	جاسوسی صنعتی
۷۶	اقدامات ضدجاسوسی
۸۰	دستگیری جاسوس ها
۸۴	جاسوسی بی نیاز از جاسوس
۸۸	جاسوسی در دنیای امروز
۹۲	جاسوس های معروف
۹۶	جاسوس های افسانه ای
۱۰۰	راهنمای موضوعی

دانایی، توانایی است

یادگیری علم و مطالعه تاریخ گذشتگان، در واقع استفاده از تجربیات همه کسانی است که پیش از ما زندگی کرده و رنج و زحمتی را برای کسب تجربه، متحمل شده‌اند. ما با مطالعه صحیح تاریخ و با استفاده درست از علم در واقع با بهره‌گیری از تجربیات گذشتگان توانایی‌های خودمان را افزایش داده و دنیایی زیبا، آرام و دلنشین را برای خود و دیگران مهیا خواهیم ساخت.

انتشارات سبزان با آماده‌سازی و گردآوری مجموعه‌های متنوع در شاخه‌های مختلف علم و تاریخ ملل مختلف، سعی دارد از این طریق گامی هرچند کوچک، در جهت افزایش دانستنی‌ها و دانش نسل جوان بردارد و در حد وسع و توانایی خود بر معلومات آنها بیفزاید. جا دارد از کوشش نویسندگان و مترجمان گرانقدر که در آماده‌سازی این مجموعه ما را یاری کرده‌اند تشکر نموده و دست یاری به سوی همه کسانی دراز کنیم که می‌توانند در رشد و اعتلای این مجموعه به کمک ما بشتابند. بدون شک با گسترش حیطه همکاران خود، سریع‌تر و بهتر به سر منزل مقصود خواهیم رسید.

جاسوس کیست؟

جاسوسی از هزاران سال پیش که ملت‌ها برای کشورگشایی، به دست آوردن ثروت یا برده می‌جنگیدند به وجود آمد. جاسوس‌ها به اردوگاه دشمن نفوذ کرده، تعداد سربازهای آنها را می‌شمردند و برای حمله برنامه ریزی می‌کردند. اگر در این کار موفق می‌شدند، همچون یک قهرمان با «اطلاعات» یا راز‌هایی که بر ملا ساخته بودند به خانه بازمی‌گشتند. اما مجازات کسانی که دستگیر می‌شدند، اعدام بود. در طی تاریخ، دولت‌ها و تجارتخانه‌ها اسناد بسیار مهم خود را که معمولاً با عباراتی همچون «فوق سری» و «محرمانه» علامت‌گذاری شده بودند، پنهان کرده و فقط به افراد قابل اعتماد اجازه مشاهده اسناد را می‌دادند. کشورهای دیگر یا تاجرهای رقیب جاسوس‌ها را استخدام می‌کردند تا این مدارک مخفی را پیدا کنند. جاسوس‌ها در حال حاضر هم زندگی خطرناکی دارند. بعضی‌ها مانند دزدها به دنبال سرقت اطلاعات هستند. عده‌ای دیگر برای دسترسی به این رازها اعتماد دیگران را جلب می‌کنند. با خیانت به این اعتماد، جاسوس‌ها می‌توانند در جنگ پیروز شده یا شکست بخورند، یا حتی مسیر تاریخ را تغییر بدهند.

جاشوا شاهد فروریختن دیوار اریحا است

رحاب پنجره‌های اتاقش را با ریسمان قرمز علامت‌گذاری کرده بود

▶ جاسوسی در کتاب مقدس

داستانی در کتاب عهد عتیق، کتاب مقدس یهودیان و مسیحیان، چگونگی کمک جاسوسان به تسخیر شهر دژ مانند اریحا را بیان می‌کند. جاشوا، فرمانده ارتش مهاجم، در تاریکی شب دو جاسوس را به درون شهر فرستاد. آنها به خانه زنی بدکاره به نام رحاب رفته و روی بام پنهان شدند. رحاب برای محافظت از جاسوس‌ها به سربازهای اریحا دروغ گفت. وقتی ارتش جاشوا شهر را از بین بردند، تمام مردم شهر به جز رحاب و خانواده‌اش کشته شدند.

امپراطوری مغولستان
از شرق به اقیانوس آرام
می رسد

▲ جاسوسی برای مغول ها

چنگیز خان (۱۱۶۲-۱۲۲۷) به کمک جاسوس ها توانست بخش اعظم آسیا را تصرف کند. چنگیز در مغولستان واقع در آسیای مرکزی زندگی می کرد، و می دانست که اگر مردم مغولستان به کشورهای دور دست بروند با توجه به وضعیت ظاهری شان به سرعت جلب توجه می کنند، پس او با زیرکی از بین مردم کشورهای مورد هدفش جاسوس استخدام کرد. این جاسوس ها می توانستند آزادانه حرکت کرده و اخبار و اطلاعات مورد نیاز او را جمع آوری کنند. علاوه بر این، او از نیروهای سواره که ده برابر سریع تر از یک ارتش پیاده حرکت می کردند برای انتقال پیام های سری اش در فواصل دور تر استفاده می کرد.

▲ ثبت شده برای آیندگان

پرده منقوش بایو جاسوس ها را در جنگ تاریخی هستینگ در انگلستان در سال ۱۰۶۶ نشان می دهد. در این پرده نحوه فتح شدن انگلستان توسط ارتشی از شمال غربی فرانسه به فرماندهی ویلیام از نورماندی (۱۰۸۷-۱۰۲۸) در سال ۱۰۶۶ ثبت شده است. جاسوس های انگلیسی گزارش کردند که هزاران مرد را با صورت اصلاح کرده و موهای کوتاه دیده اند. در آن زمان، تمام مردان انگلستان، به جز کشیش ها، موی بلند و سیل داشتند، پس جاسوس ها تصور کردند هزاران کشیش فرانسوی را دیده اند. در واقع این «کشیش ها»، سربازهایی بودند که تعدادشان بسیار بیشتر از انگلیسی ها بود.

تاریخچه جاسوسی در جهان ۷

اسکندر کبیر

پادشاه مقدونیه، اسکندر کبیر (۳۵۶-۳۲۳ قبل از میلاد)، از جاسوس ها برای پی بردن به حرکات ارتش دشمن و همچنین پیدا کردن بهترین مسیر برای حرکت ارتش عظیمش استفاده می کرد. جاسوس های اسکندر از یک روش ساده، ولی بسیار مؤثر برای پنهان نگاه داشتن پیغام هایشان استفاده می کردند. آنها پیغام ها را روی طومار نازکی نوشته و دور چوبی می پیچاندند. با باز کردن طومار، کلمات روی آن به هم می ریخت، اما هنگامی که دوباره دور چوب خاصی پیچیده می شد، متن به راحتی خوانده می شد.

جاسوس مصری

آنخسنامن، ملکه جوان مصر، بعد از مرگ همسرش توتنخامون در سال ۱۳۲۴ پیش از میلاد، تصمیم به ازدواج مجدد گرفت. او به یکی از پادشاهان همسایه این چنین نامه نوشت: «یکی از پسران بزرگسالان را پیش من بفرستید، او پادشاه مصر خواهد بود.» اما پادشاه به جای پسرش، دستیار خود را در نقش جاسوس برای بررسی داستان ملکه به آن جافرستاد.

جاسوس های داستانی

جاسوس زبردست جیمز باند، مأمور ۰۰۷، قهرمان سیزده رمان از یان لنکستر فلمینگ (۱۹۰۸-۶۴) نویسنده انگلیسی است. خود فلمینگ نیز قبل از نویسنده شدن یک جاسوس بود. او از افرادی که در آن زمان ملاقات کرده بود به عنوان مدلی برای شخصیت هایش استفاده کرد. در کتاب ها و فیلم های باند، بخش معمولی زندگی جاسوس های واقعی کنار گذاشته شده است. هرچند، بعضی از کارهای خود فلمینگ به اندازه مأمور ۰۰۷ داستانی شجاعانه و خطرناک بوده است.

ناشناس در بین جمعیت

بعضی از بهترین جاسوس ها در گذشته زن بوده اند. زن ها برخلاف مردها می توانند بیشتر اوقات بدون جلب توجه حرکت کنند. در زمان جنگ، به این دلیل که اکثر مردهای جوان به ارتش می پیوستند، اگر مردی لباس عادی به تن داشت، عجیب به نظر می رسید. در این عکس که از جاسوس های هلندی در جنگ جهانی دوم (۱۹۴۵ - ۱۹۳۹) گرفته شده است، یکی از زن ها با استفاده از دوربین مخفی مشغول عکاسی است.

کیف بر نقش و نگار، لیز دوربین را مخفی می کند

انواع جاسوسی

جاسوس ها پیش زمینه های مختلفی دارند و به دلایل مختلفی توسط سازمان های جاسوسی استخدام می شوند. بعضی از جاسوس ها فقط برای پول کار می کنند، اما انگیزه بعضی دیگر به عقاید عمیق آنها بر می گردد. به این نوع جاسوس ها به دلیل اینکه نیاز به متقاعد شدن ندارند، «خودجوش» می گویند. بعضی ها چون تهدید شده اند و بسیاری دیگر به دلیل این که به دنبال کسب شهرت و مکنت اند جاسوسی می کنند. جاسوس ها برای دست یابی به اطلاعات، مانند یک «گیاه» در تشکیلات مورد نظر ریشه می دوانند. هرچند، گاهی استخدام کردن «یک عامل داخلی» آسان تر از نفوذ کردن به محل است. این کارمندان داخلی مورد اعتماد، حتی قبل از این که سازمان جاسوسی آنها را به کمک تهدید یا رشوه استخدام کند، به اسرار دسترسی دارند.

نوازندگان دوره گرد

این نوازنده های قرون وسطی از قلعه ای به قلعه دیگر رفته و اشراف را سرگرم می کردند. بعضی از آنها با گوش کردن به شایعات درباره جاسوسی کرده و آن اخبار را در کشوری دیگر بازگو می کردند.

واکر در خیابان های وین قدم می زد و مأمور های شوروی مراقب بودند کسی او را تعقیب نکند

از این ساختمان (که با فلش قرمز رنگی روی نقشه مشخص شده) در دستور العمل نایب شده واکر برای یکی از ملاقات هایش در وین در سال ۱۹۷۸ نام برده شده بود

واکر خودجوش

جان واکر آمریکایی، به مدت ۱۷ سال برای نیروی دریایی آمریکا کار می کرد و به اتحاد جماهیر شوروی اطلاعات می فروخت. برای دریافت پول و کسب آموزش های لازم،

مربیان روسی اش معمولاً از او می خواستند که به شهر وین در کشور اتریش سفر کند.

بی احتیاط صحبت کردن

«جاسوس ها یونفرم به تن ندارند!» این پوستر زمان جنگ، به شهروندان انگلیسی هشدار می داد، درباره همسر و پسرانشان در ارتش با یکدیگر صحبت نکنند، زیرا «بی احتیاط صحبت کردن به قیمت جان تمام می شود». مسافران اتوبوس می توانند جاسوس باشند و با گوش کردن به صحبت های آنها بتوانند جزئیات حرکات ارتش را به دشمن اطلاع دهند.

در دام افتاده

سفیر فرانسه در مسکو، موریس دوژون، بی خبر از همه جا جاسوس هایی را به جای خدمتکار و راننده اش استخدام کرده بود. آنها با تهدید، سعی در تبدیل او به یک «عامل داخلی» داشتند. هر چند نقشه آنها موفقیت آمیز نبود، اما زندگی کاری دوژون نابود شد.

جاسوس ها پای میز محاکمه

کار بیشتر جاسوس ها «غیرقانونی» است، یعنی در صورت دستگیری، تحت پیگرد و مجازات قرار می گیرند. در طی تاریخ، تاجران و بازرگانان، مانند کسانی که در این حکاکی روی چوب مربوط به قرن شانزدهم دیده می شوند، به طور «غیر قانونی» مورد استفاده قرار می گرفتند. از سوی دیگر، سیاستمدارها را اغلب «قانونی» خطاب می کنند. این خدمتگزاران غیر نظامی، نماینده کشورشان در سفارتخانه های خارج، و دارای مجوز جاسوسی هستند. در صورت دستگیری، بر اساس قوانین بین المللی، جایگاه دیپلماتیک شان آنها را از مجازات در امان می دارد. در واقع، تعداد بسیار کمی از این افراد عملاً به عنوان جاسوس فعالیت می کنند. بیشتر آنها مأمور اطلاعاتی هستند؛ یعنی از موقعیت دیپلماتیک شان به منظور پوششی برای به کار گیری و کنترل جاسوس ها استفاده می کنند.

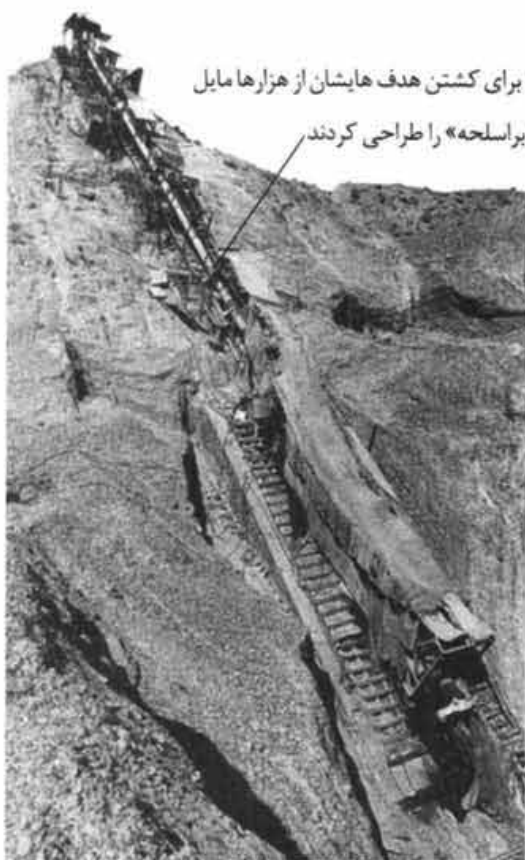
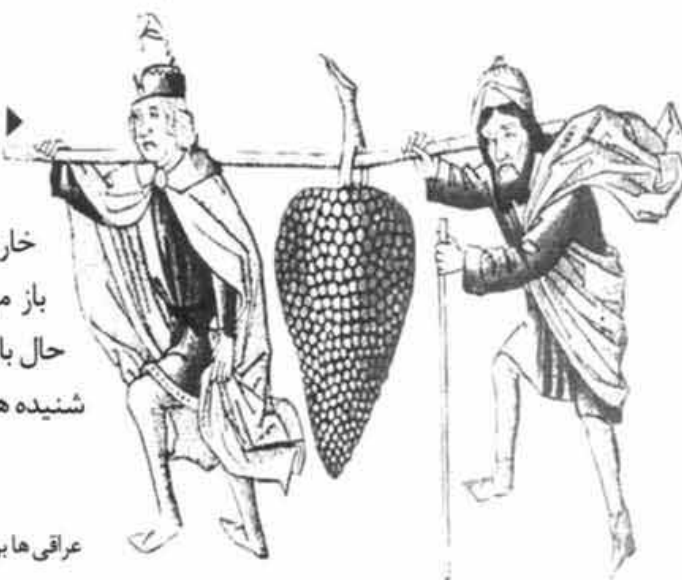
دیپلمات های روس در لباس های فاخر. این دیپلمات ها «بویار».

خاندان اشرافی روس، هستند.

▶ جاسوس های غیر حرفه ای

از زمان های بسیار دور، تاجرها در مسافرت های خارج از کشور همیشه چشم و گوش خود را کاملاً باز می کردند. این «جاسوس های غیر حرفه ای» در حال بازگشت از سرزمین کنعان برای گزارش دیده ها و شنیده های خود هستند.

عراقی ها برای کشتن هدف هایشان از هزارها مایل دورتر «ابراسلحه» را طراحی کردند

◀ جاسوس های یک بار مصرف

ام.آی.۶ (سازمان اطلاعات و امنیت خارجی بریتانیا) در دهه ۱۹۸۰ تاجران را تشویق به فروختن قطعاتی همچون قطعه های این «ابراسلحه» به عراق می کرد. این صادر کنندگان به همراه خود اطلاعاتی باز می آوردند که برای سازمان اطلاعات و امنیت خارجی بریتانیا بسیار ارزشمند بود. البته، این صادر کنندگان در واقع، قانون منع فروش اسلحه را نادیده می گرفتند. دولت بریتانیا سعی کرد بار د اتهام ارائه مجوز فروش به این افراد، آبروی خود را حفظ کند، اما موفق نشد.

جلسه محاکمه سیاستمدارها و تاجران در دادگاه دوک بزرگ اتریشی، ماکسیمیلیان دوم

▶ موش کور در سیا

مأمورهای دشمن که به سازمان های امنیتی نفوذ می کنند، معمولاً «موش کور» نامیده می شوند. علت این نامگذاری نفوذ آنها به عمق سازمان رقیب است، بدون این که دیده شوند. موش کور آمریکایی چینی، لری وو تای چین، بیش از ۳۵ سال برای سازمان سیا کار می کرد. او از همان ابتدا یک موش کور بود که برای چین جاسوسی می کرد.

جعبه ابزار سری

لقب «نفوذی ها» که توسط سازمان امنیت مرکزی (سیا) به ابزار، دستگاه ها و اسلحه های مورد استفاده مأموران مخفی داده شده است، تاثیر کاربرد این ابزار و وسایل را به خوبی توصیف می کند. به کمک یک وسیله نفوذی، جاسوس می تواند مکالمه ای را شنود کرده یا از یک ملاقات عکس بگیرد. دستگاه های دیگر کار فرار را آسان تر می کنند یا مدارک جاسوسی را از چشم های جست و جوگر دور نگه می دارند. جیمز باند، جاسوس افسانه ای، باعث شهرت نفوذی ها شد. او پیش از هریک از مأموریت های خطرناک خود به کارگاه «کیو» که سازنده این وسایل بود، می رفت. یان فلمینگ، نویسنده داستان، شخصیت «کیو» را بر اساس شخصیت مخترع معروف، چارلز فریزر اسمیت (۱۹۰۴-۱۹۹۲) که در جنگ جهانی دوم برای سازمان اطلاعات بریتانیا تجهیزات طراحی می کرد، خلق کرده بود. سازمان های دیگر نیز کارگاه های مبتکرانه مشابهی داشتند؛ به عنوان مثال، استنلی لاول (۱۸۹۰-۱۹۷۶) برای جاسوس های ایالات متحده تجهیزات فراهم می کرد.

جعبه ابزار جاسوسی در زمان جنگ

حرکت دو نیمه دوربین به سمت یکدیگر
فیلم را یک فریم جلوتر برده و لنز را پنهان
می کند

لنز در این قسمت متمرکز شده است

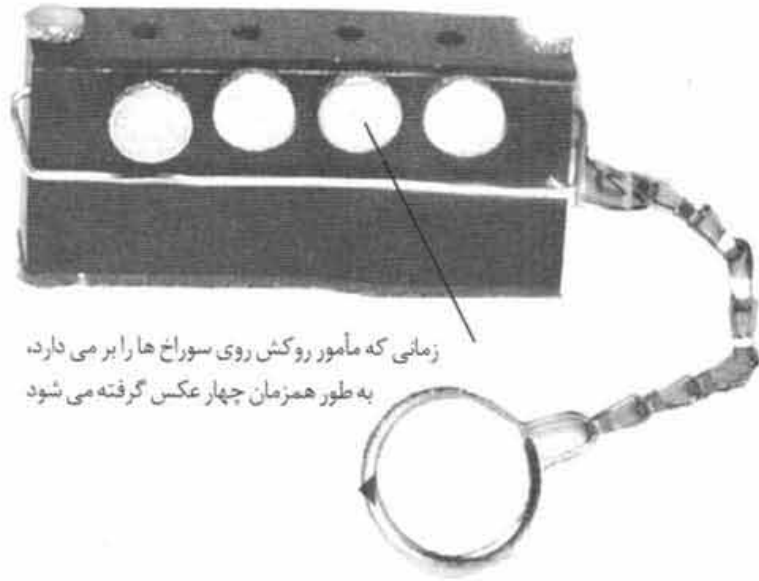

دوربین فوق کوچک

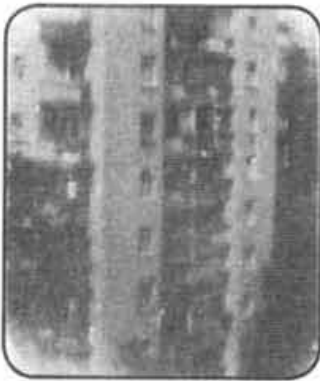
دوربین ماینوکس به کوچکی مشتمل انسان است، اما عکس هایی با کیفیتی فوق العاده می گیرد. سازنده های لاتویایی ماینوکس در اصل آن را به عنوان دوربین جیبی می فروختند، اما سازمان های اطلاعاتی فوراً متوجه قابلیت های بالقوه آن شده و آن را تبدیل به وسیله ای استاندارد برای جاسوسی کردند. مشکل اصلی دوربین، اندازه کوچک نگاتیو آن بود، که برای خوانده شدن باید ۲۵ برابر بزرگ تر می شد. در چنین مقیاس کوچکی، یک ذره گرد و غبار می تواند جلوی دیده شدن یک کلمه مهم را بگیرد.

▶ دوربین بدون لنز

بعضی از کوچک ترین دوربین های جاسوسی به جای لنز از یک سوراخ ریز استفاده می کنند. مأمور های کا.گ.ب از این نمونه در دهه ۱۹۸۰ استفاده می کردند. عکس های گرفته شده توسط این دوربین هر چقدر هم که جسم دور یا نزدیک باشد تار نمی شوند. البته تصویر کاملاً واضحی هم با آن نمی توان گرفت!

زمانی که مأمور روکش روی سوراخ ها را بر می دارد، به طور همزمان چهار عکس گرفته می شود.

ظاهر شدن عکس چند دقیقه طول می کشید، بنابراین اجسام ثابتی مثل ساختمان ها تنها سوژه مناسب برای عکس برداری بودند.

▶ پاشنه سودمند

اجسام جاسازی شده باید طوری پنهان شوند که به خوبی از دید دیگران دور بمانند و کفش ها می توانند ابزار یا اسلحه های بزرگی را در خود مخفی کنند. در جنگ جهانی دوم، جاسوس ها گاهی اوقات در کف کفش های خود طلا (برای رشوه دادن) و چاقو پنهان می کردند.

با کشیدن نخ، جسم جاسازی شده بیرون می آید.

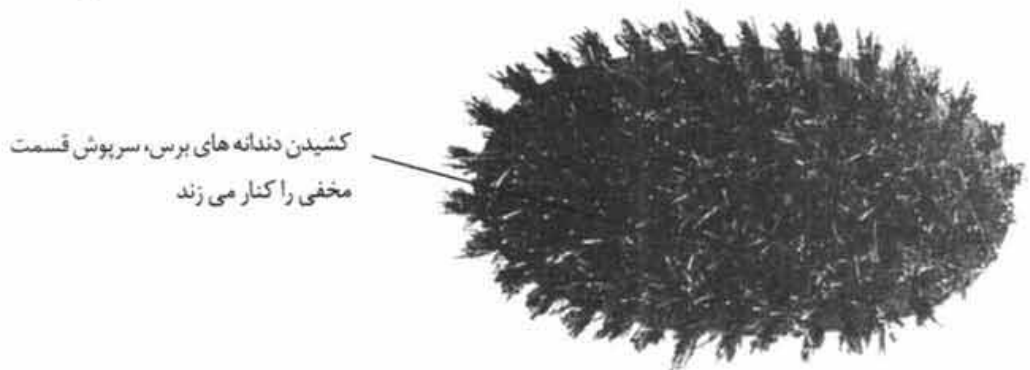
◀ تقلب در ورق بازی

جاسوس های جنگ جهانی دوم نقشه فرار را در دسته ای کارت بازی جاسازی کرده بودند. شکافتن هر کارت قسمتی از نقشه را آشکار می کرد. شماره های روی هر قسمت این امکان را به جاسوس می داد تا کل نقشه را مانند یک پازل کنار هم بچیند.

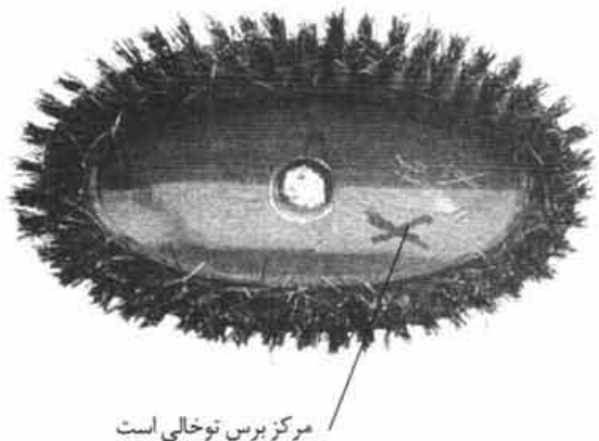
خودکار شنود

مدار فرستنده های رادیویی آن قدر کوچک شده که جاسوس ها می توانند دستگاه های شنود (میکروفون های کوچک) را در کوچک ترین اجسام نصب کنند. این خودکار در جیب ناپیداست و در کشوی میز هم توجهی جلب نمی کند. با وجود این، در آن میکروفونی وجود دارد که می تواند هر گفت و گویی را در نزدیکی خود استراق سمع کند. یک فرستنده بسیار کوچک سیگنال را با فرکانس رادیویی UHF منتشر می کند. هر چند قدرت سیگنال زیاد نیست، اما آن قدر قدرت دارد که جاسوسی دیگر که در خودرویی در پانصد متری موقعیت نشسته، مکالمه را دریافت و ضبط نماید.

برس علیه دشمن

خطر دستگیری برای همه جاسوس ها وجود دارد، اما در زمان جنگ این خطر بیشتر می شود. بنابراین جاسوس های جنگ جهانی دوم تمامی تجهیزات لازم برای فرار را در وسیله ای مثل این برس پنهان می کردند. در بدنه آن اژه کوچکی برای بریدن میله های زندان، نقشه ای از قلمرو دشمن و یک قطب نما وجود دارد.

وسایل پنهان شده در برس

تیغ اژه کوچک

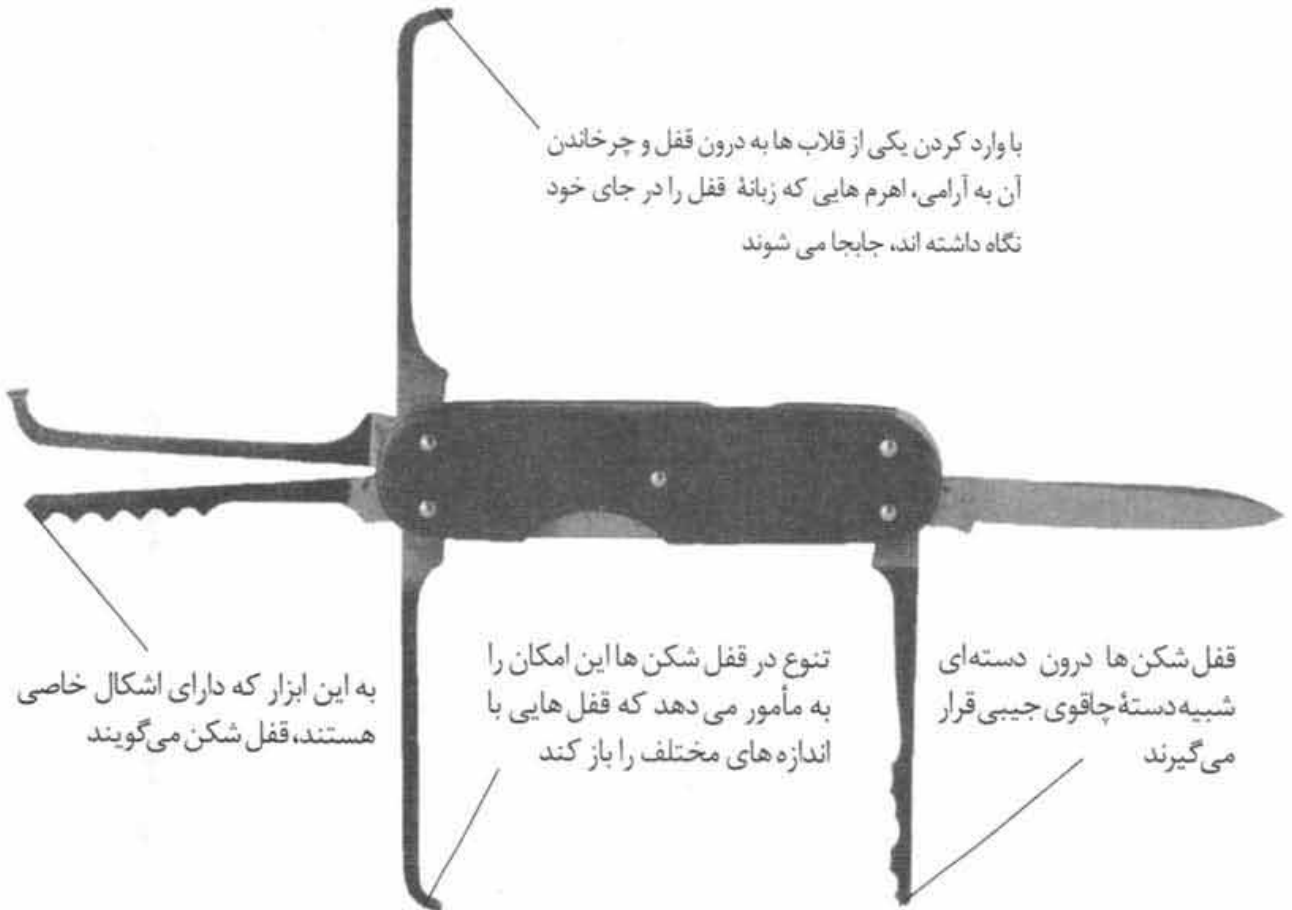

نقشه برای این که بعد از تا شدن کوچک شود بر روی کاغذ نازکی چاپ شده است

سوزن قطب نما

قطب نما

با وارد کردن یکی از قلاب ها به درون قفل و چرخاندن آن به آرامی، اهرم هایی که زبانه قفل را در جای خود نگاه داشته اند، جابجا می شوند

به این ابزار که دارای اشکال خاصی هستند، قفل شکن می گویند

تنوع در قفل شکن ها این امکان را به مأمور می دهد که قفل هایی با اندازه های مختلف را باز کند

قفل شکن ها درون دسته ای شبیه دسته چاقوی جیبی قرار می گیرند

▲ دسترسی آسان

ایمن ترین راه برای وارد شدن به یک ساختمان قفل دار، رشوه دادن به یک کارمند کم درآمد است. اما وقتی این کار ممکن نباشد، جاسوس ها با وسایل مخصوصی مثل این، سعی در باز کردن درها می کنند. در بریتانیا، سازمان های اطلاعاتی سارقان بازنشسته را استخدام می کردند تا این فن حیاتی را به جاسوس ها آموزش بدهد.

دیدن نادیدنی‌ها

تجسس چشمی بخشی از تمرینات تمامی جاسوس‌هاست. آنها یاد می‌گیرند چطور با استفاده از چشم یا دوربین، به جمع‌آوری اطلاعات مخفی بپردازند و یا اطلاعاتی برای اخاذی از دشمن به دست آورند. همچنین برای بهبود دید خود از تکنولوژی کمک می‌گیرند. عدسی‌های بزرگ‌کننده، نمای نزدیک‌تری از صحنه‌های خصوصی به دست می‌دهند، در حالی که به وسیلهٔ بعضی تجهیزات دید در شب، می‌توان از اتاقی که فقط با یک شمع روشن شده باشد، عکس گرفت. هرچند، هرچقدر هم که عکس دقیق باشد باز هم نمی‌تواند موفقیت یک مأموریت را تضمین کند. زمانی که جاسوس‌ها مخفیانه از یک سیاستمدار غربی و دوست دخترش عکس می‌گرفتند، مطمئن بودند که می‌توانند از آنت برای اخاذی از او استفاده کنند. آنها طی ملاقاتی با سیاستمدار، او را تهدید کردند که عکس‌ها را برای همسرش می‌فرستند. اما پاسخ بی‌شرمانهٔ او، جاسوس‌ها را شوکه کرد. او با هیجان گفت: «چه عکس‌های فوق‌العاده‌ای! می‌توانید یک چند نسخه‌ای هم به خودم بدهید؟»

همسایه‌های فضول

یک جاسوس مجهز، برای بهتر دیدن، نیازی به خم شدن ندارد.

دستگیری در حین ارتکاب جرم

مأمور در حال استفاده از خودکار دید در شب

جاسوس‌ها می‌توانند از دوربین‌های تقویت‌کننده در تصویر، برای عکس برداری در مکان‌های تاریک استفاده کنند. این دوربین‌ها از یک لامپ الکترونی مشابه، آنچه در تجهیزات دید در شب به کار می‌رود، استفاده می‌کنند. این دوربین، عکاسی را در شرایط فوق‌العاده کم نور میسر می‌سازد. نوری که یک سیگار تولید می‌کند، برای عکس برداری از مأموری که در حال کپی اسناد یا انتقال آنها به شریکش می‌باشد، کافی است. تقویت‌کننده‌های تصویر، رنگ را ثبت نمی‌کنند. به همین دلیل جاسوس‌ها معمولاً دوربین‌هایشان را با فیلم‌های حساس سیاه و سفید پر می‌کنند. زمانی که فیلم‌ها رنگی هستند، نور مبهم سبزرنگی در تصویر به چشم می‌خورد.

▲ چشم شاهین

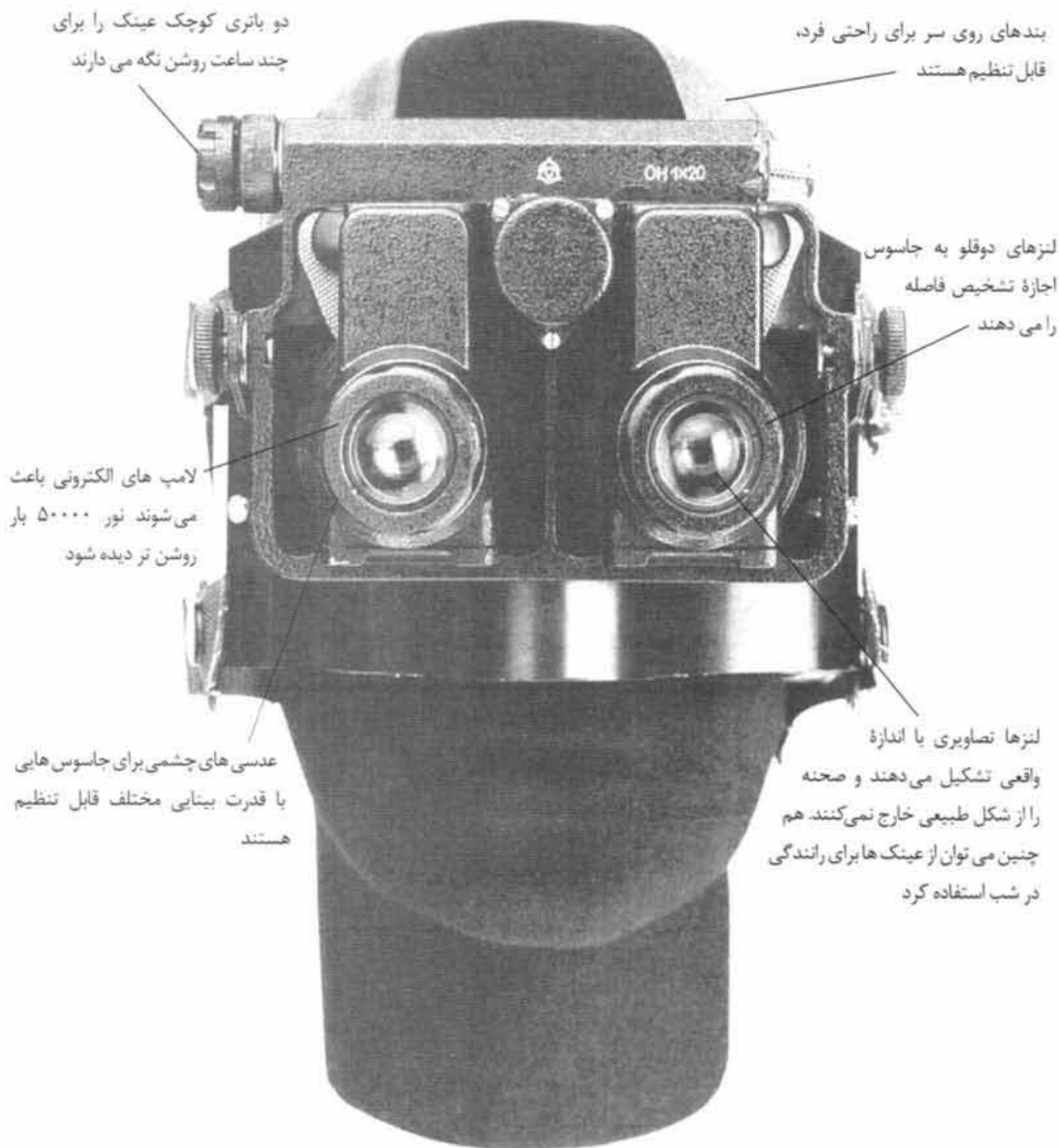
بیشتر کارهای تجسسی جاسوس ها به وسیله دوربین ها و لنزهای معمولی است که هر عکاس ثروتمندی می تواند از فروشگاه تهیه کند. ولی، این لنز دوربین دوربرد ۳۰۰ میلیمتری، برای استفاده توسط محافظان مرزی و مأموران اطلاعاتی شوروی به طرز خاصی دستکاری شده است. به کمک این دوربین، جاسوس های شوروی می توانند روی منطقه ای بسیار دور زوم کرده و همچنین از یک مأمور در حال انجام وظیفه، عکس برداری کنند.

دوربین «فوتو اسنایپر» دو فرد به خصوص را در بین جمعیت شناسایی می کند

یک لنز معمولی می تواند یک تصویر کلی از بازار به دست دهد

▲ دید در شب

عینک های دید در شب به جاسوس ها امکان دیدن در نور بسیار کم را می دهند. در تاریکی مطلق، با استفاده از یک چراغ قوه مادون قرمز نور بسیار زیادی برای کسی که عینک مخصوص به چشم دارد، تولید می شود. این در حالی است که هدف، نمی تواند چیزی را ببیند. بیشتر این سیستم ها مانند لامپ های تشکیل دهنده تصویر در دوربین های تلویزیونی کار می کنند. لامپ الکترونی، فوتون های (ذره های نور) لنز دوربین را به الکترون (ذره های کوچک و دارای بار الکتریکی) تبدیل می کند. الکترون ها با سرعت به یک صفحه فسفری برخورد کرده و در آن مکان نوری درخشان به وجود می آورند. بر روی صفحه، نمونه ای روشن تر از صحنه اصلی تشکیل می شود.

این بندهای مستحکم، عینک سنگین را
سر جای خود نگه می‌دارند

نیم رخ عینک دید در شب

لنز واقعی

چرخ تنظیم کلون
عدسی

لنز غیر واقعی

لنز واقعی در کنار دوربین

سوراخ برای استقرار آینه زاویه دار

▲ کار، کار آینه است!

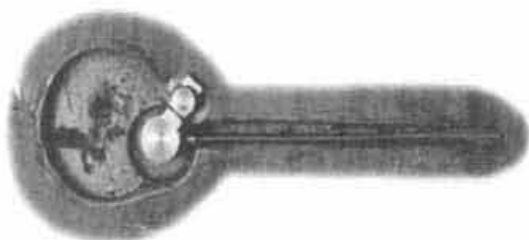
جاسوس‌ها در فرانسه قرن نوزدهم از این دوربین‌های به ظاهر بی‌خطر برای زیر نظر داشتن دشمن‌هایشان استفاده می‌کردند. یکی از لنزها، نمایی مانند نمای یک دوربین معمولی به وجود می‌آورد. لنز دیگر غیر واقعی است. در پشت این لنز، آینه‌ای زاویه دار، تصویر کاملی از آنچه در سمت چپ یا راست جاسوس وجود دارد به جاسوس نشان می‌دهد. این در حالی است که به نظر می‌رسد او مستقیماً به جلو نگاه می‌کند. وسیله‌ای مشابه این دوربین امروزه نیز در دسترس است. این دستگاه که شکلی مانند یک درپوش لنز دارد، به جاسوس‌ها این امکان را می‌دهد که در حالی که دوربین را رو به جلو نشانه رفته‌اند، از سمت چپ یا راست خود عکس بگیرند.

میکروفون مخفی و شنود تلفنی

قبل از این که در گوش دوست خود زمزمه کنید: «خوب، تعریف کن!» با دقت به اطراف خود نگاهی بیندازید. شاید زمزمه کردن مخفیانه به نظر برسد، اما با دستگاه های شنود و استراق سمع، جاسوس ها می توانند مطمئن باشند که هیچ مکالمه ای مخفی نمی ماند. میکروفون های مخفی، میکروفون هایی هستند که معمولاً به یک فرستنده رادیویی متصل اند و همان طور که از نام آنها می توان حدس زد، بسیار کوچک می باشند. جاسوسی که گیرنده رادیویی خود را روی فرکانس مورد نظر تنظیم کرده باشد، حتی اگر خودش در محل دیگری باشد، می تواند تمامی صداهایی را که به دستگاه می رسد بشنود. دستگاه های شنود تلفنی یا فرستنده ها نیز همین عمل را در زمان استفاده از تلفن، انجام می دهند. ضبط صوت ها کار نظارت بر دستگاه های شنود و استراق سمع را آسان تر کرده اند. دستگاه، با تولید کوچک ترین صدایی، به طور خودکار شروع به ضبط می کند و زمانی که برای لحظاتی صدایی به گوش نرسد، نوار متوقف می شود.

مهر وزارت خانه ▶

این نسخه برابر اصل مهر عقاب ایالات متحده، هدیه ای بود از اتحاد جماهیر شوروی که دفتر سفارت ایالات متحده در مسکو را تزیین می کرد. در واقع، داخل مهر یک دستگاه شنود هوشمند وجود داشت. صدا باعث می شد داخل مهر به لرزش بیفتد. جاسوس هایی که در ساختمان نزدیک سفارت مستقر شده بودند، می توانستند این لرزش ها را با استفاده از رادار دریافت کرده و به کلماتی که باعث به وجود آمدن آنها شده بودند، ترجمه کنند.

دستگاه شنود ۸ اینچی (۲۰ سانتیمتری) که داخل مهر پیدا شد

ارسال ...

یک دستگاه شنود یا فرستنده می تواند فوق العاده کوچک باشد. این یکی به اندازه یک قوطی کبریت است.

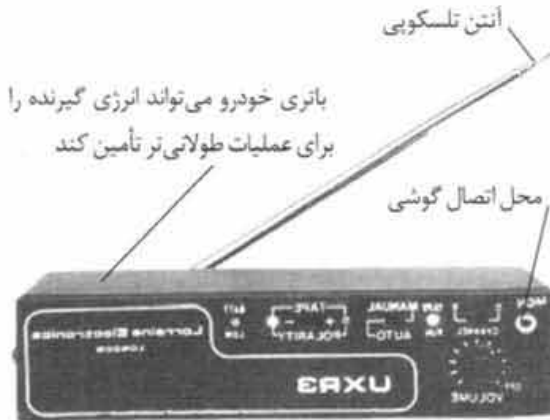
... و دریافت

این گیرنده جیبی سیگنال های فرستاده شده از دستگاه شنود را دریافت کرده و آنها را در هدفون یا ضبط صوت رله می کند. این دستگاه شنود آن قدر کوچک است که می تواند پشت یک قاب عکس پنهان شود. باتری آن هم حدود یک هفته دوام دارد. دستگاه آن قدر ارزان است که می توان آن را بعد از کار در مکان رها کرد. اگر برای برداشتن آن دوباره به محل بازگردند، ریسک بیهوده ای است.

دریافت بهتر

گرچه بعضی گیرنده های عمومی می توانند سیگنال های دستگاه های شنود را دریافت کنند، اما کار با واحدهایی با طراحی خاص راحت تر و کیفیت دریافت آنها بهتر می باشد. این مدل که با باتری کار می کند، به یک ضبط صوت قابل حمل برای استراق سمع خود کار متصل است. مأموری که این وسیله را برای دریافت سیگنال از یک دستگاه شنود تلفنی تنظیم کرده، تنها لازم است برای تعویض نوار به سمت دستگاه باز گردد.

آنتن تلسکوپی

باتری خودرو می تواند انرژی گیرنده را برای عملیات طولانی تر تأمین کند

محل اتصال گوشی

شنود تلفنی

کار گذاشتن فرستنده های تلفنی آسان تر از میکروفون های مخفی است، چرا که نیازی به ورود جاسوس به اتاقی که می خواهد از آن جاسوسی کند، نیست. تا زمانی که جعبه تقسیم تلفن وجود نداشته باشد، یک فرستنده تلفنی می تواند هر جایی بین تلفن و جعبه تقسیم قرار بگیرد. در این فیلم که بازسازی فیلم تحت نظر است، کریس لچه (با بازی ریچارد دریفاس) از یک دستگاه استراق سمع برای تحت نظر داشتن یک شاهد مهم و تأثیر گذار در یک پرونده جنایی استفاده می کند.

شنود تلفنی

در یک ساختمان بزرگ با یک صفحه تقسیم تلفن و تعداد زیادی خط فرعی، جاسوس باید برای شنود یک تماس کوچک، روی هر خط یک فرستنده نصب کرده و چندین ساعت مکالمه ضبط شده را بررسی کند. با وجود این، اگر جاسوسی بتواند بدون جلب توجه وارد ساختمان شود، راه حلی عملی تر خواهد داشت: نصب یک دستگاه شنود در تلفن مورد نظر، مثل تلفنی که در این صفحه وجود دارد. بعد از آن جاسوس می تواند یا مستقیماً به مکالمه گوش کند یا آن را ضبط کرده و در فرصتی مناسب به آن گوش دهد

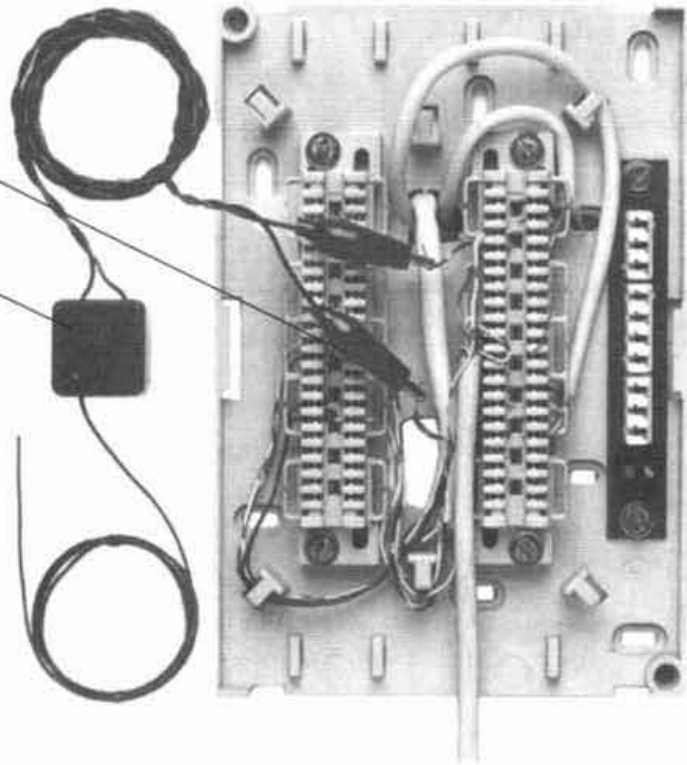

فرستنده تلفنی با گیره به خط مورد نظر متصل است

جاسوس، فرکانس فرستنده را از این جا تعیین می کند

▶ فرستنده تلفنی

امتیاز شنوهای تلفنی این است که «هدف» با دست خودش میکروفون را برداشته و مستقیم و واضح در آن صحبت می کند! با وجود این، جاسوس به جز تماس های تلفنی، نمی تواند صدای دیگری را بشنود.

▶ تحت نظر

میکروفون های مخفی به صورت قانونی برای تحقیق در مورد جرایم جدی و تهدیدهای امنیتی در سطح ملی استفاده می شوند. در این تصویر، مدیر یک شرکت بزرگ آمریکایی، به یک مکالمه مشکوک گوش می دهد. قانون، استفاده از دستگاه های شنود را محدود کرده است، اما برخی از گروه های دفاع از حقوق شهروندان، نگران ضعیف بودن این نظارت هستند.

رابط ضبط صوت که در لباس های

مامور پنهان می شد

ساعت مچی میکروفون دار سیا

◀ ساعت چند است؟

در این ساعت مچی سازمان سیا، یک میکروفون جاسازی شده است. معمولاً چنین میکروفونی به این راحتی ها پیدا نمی شوند، اما در سال ۱۹۷۷، یک جاسوس آمریکایی در مسکو خود را لو داد. او فراموش کرده بود ساعت مچی معمولی خود را از دستش باز کند!

گوش ایستادن

آنتن به اندازه یک سنجاق است

میکروفون‌های مخفی شعاع عمل چندان زیادی ندارند. در یک شهر، جاسوس برای این که بتواند صدا را به خوبی دریافت کند، باید گیرنده را در فاصله حداکثر ۲۶۲۵ فوتی (۸۰۰ متری) از محل قرار دهد. در مناطق روستایی، برد بیشتری برای این دستگاه‌ها فراهم است. زیرا ساختمان‌ها امواج را مسدود نمی‌کنند و

به دلیل کم بودن کاربرهای رادیویی تداخل امواج کم‌تری وجود دارد. «پست شنود» - ایستگاه گیرنده - می‌تواند در ساختمانی در مجاورت محل، در یک خودروی پارک شده، یا حتی در جیب کت جاسوس باشد. در صورتی که جاسوس با هدف در پارک یا خیابانی قرار گذاشته باشد، دستگاه شنود می‌تواند در لباس‌های جاسوس جاسازی شود. مأمورین پشتیبانی با گوشی‌های بی‌سیم به مکالمه گوش می‌دهند.

میکروفون مخفی در گوش

با کراواتی از جنس سیم، جاسوس‌ها می‌توانند بدون استفاده از گوشی‌های مشکوک، عمل شنود را انجام دهند. این دستگاه مانند سمعک در گوش جای می‌گیرد. سیم دور گردن جاسوس یک حلقه القایی ایجاد می‌کند، که یک میدان مغناطیسی است که سیگنال تقویت شده را از گیرنده جیبی به گوش منتقل می‌کند.

لباس، حلقه القایی را پنهان

می‌کند

گیرنده می‌تواند از دو دستگاه
شنود مختلف سیگنال دریافت کند

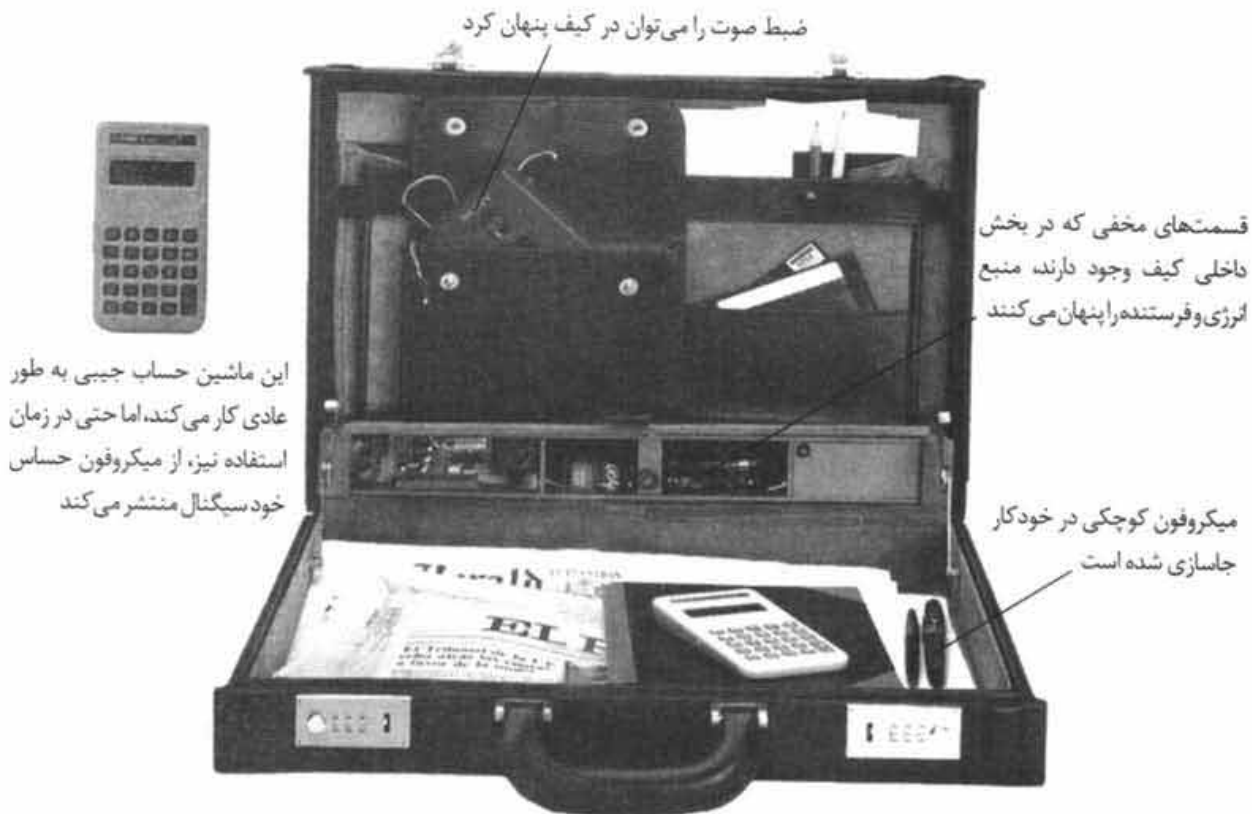
نوار تمام مکالمه را ضبط می‌کند

فردی که این لباس را به تن
کرده است، از کلید روی
میکروفون برای خاموش
کردن نوار استفاده می‌کند

پوشیدن یک تکه سیم

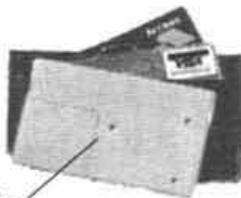
سیگنال‌های رادیویی که توسط میکروفون مخفی در لباس جاسوس تولید می‌شوند، ممکن است مأموران ضد جاسوسی را که مجهز به دستگاه‌های شناسایی شنود هستند با خبر کند. یک ضبط صوت کوچک می‌تواند این مشکل را حل کند، چرا که از خود سیگنال رادیویی منتشر نمی‌کند.

▲ کیفی برای شنود

برای جاسوس‌های سیاسی و جاسوس‌های صنعتی استراق سمع یک جلسه، کاری عادی است. تاجران می‌توانند دلایل زیادی برای ضبط مکالمه‌ها داشته باشند. نوارهای ضبط شده می‌توانند مدرکی از رقابت ناجوانمردانه یا کمکی برای شکست رقبا باشند. کار گذاشتن شنود در کیف، روشی محتاطانه برای ضبط یک معامله مخفیانه است. میکروفون‌هایی که در کیف یک وابسته نظامی جاسازی شده‌اند، می‌توانند گفتگوهایی را که در طرف دیگر یک اتاق بزرگ انجام می‌شوند، ضبط کنند. این کیف می‌تواند مکالمه را ضبط کرده یا آن را برای دستگاه گیرنده‌ای که در بیرون از محل قرار دارد، بفرستد. فشردن همزمان قفل و سر پرچ برنجی، دستگاه را به کار می‌اندازد. قرار دادن یک خودکار یا ماشین حساب مجهز به میکروفون روی میز توجه کسی را جلب نمی‌کند، و این امکان را به جاسوس می‌دهد که میکروفون را به افرادی که مشغول صحبت هستند، نزدیک‌تر کند.

این ضبط صوت کوچک در ظاهر شبیه به یک استریوی معمولی است، اما در واقع برای تولید صدایی با کیفیت بهتر دستکاری شده است

قطر دستگاه شنود فقط ۴ میلی‌متر است، و می‌تواند پشت یک کارت اعتباری پنهان شود یا میان صفحه‌های یک دفترچه خاطرات جای گیرد

◀ استراق سمع

گاهی اوقات می‌توان با وصل کردن یک جفت سیم به محلی در جعبه انشعابات که خط تلفن به ساختمان وارد می‌شود، تلفن را کنترل کرد.

دستگاه استراق سمع مستقیماً به خط وصل است

پیام‌های سری

جاسوس‌ها بر ارتباطات سریع و ایمن تکیه دارند. سرعت به این دلیل اهمیت دارد که اطلاعات سریعاً ارزش خود را از دست می‌دهند و امنیت نیز برای محافظت از پیام فرستاده شده و خود جاسوس ضروری است. اختراع رادیو در ابتدای قرن بیستم سرعت ارتباطات را بهبود بخشید، اما امنیت آن را خیر. به وسیلهٔ رادیو، جاسوس‌ها می‌توانستند فوراً با یکدیگر در فواصل دور ارتباط برقرار کنند. اما، چنانچه کسی رادیوی خود را در آن طول موج تنظیم کند، می‌تواند در مکالمه تداخل ایجاد کند. به وسیلهٔ دو گیرنده و یک آنتن مناسب، مأموران ضد جاسوسی می‌توانند در عرض چند دقیقه مکان فرستنده را شناسایی کرده و جاسوس را دستگیر کنند.

▶ علایم انسانی

گاهی اوقات جاسوس‌ها، برای انتقال اطلاعات خطرات را به جان می‌خرند. در پشت این پیک جنگ جهانی اول، پیامی با جوهر نامرئی نوشته شده است. اما این ترفند موفقیت آمیز نبود؛ بعد از مشاهدهٔ پیام توسط کسانی که دستگیرش کرده بودند، او اعدام شد.

◀ محکومیت با رادیو

پیتر و هلن کروگر یک فرستندهٔ رادیویی را در کف آشپزخانه خود پنهان کرده بودند. آنها به وسیلهٔ این فرستنده، اسرار زیردریایی بریتانیا را به روسیه منتقل می‌کردند. خانه‌ای که برای این کار انتخاب کرده بودند در غرب لندن، در کشور انگلستان، در نزدیکی سه فرودگاه شلوغ قرار داشت. آنها امیدوار بودند که پیام‌های مخابراتی رد و بدل شده بین هواپیماها و برج‌های مراقبت، سیگنال‌های سری شان را پنهان کند. در سال ۱۹۶۱، پیتر و هلن دادگاهی شدند و از رادیو به عنوان مدرک جرم استناد شد.

هدفون این امکان را به مأمور می‌داد که بدون این که کسی صدایی بشنود، به امواج منتشر شده گوش دهد

کریستال جهت تغییر فرکانس امواج به کار می‌رود

سرپوش یدک

فرستنده با نیروی برق یا باتری کار می‌کند

دستگاه در یک کیف دستی جا می‌شود و ۳۲ پوند (۱۴/۵ کیلوگرم) وزن دارد

برگه‌های کد متعلق به آلف رید آسن

تنظیم کننده ولتاژ

محل اتصال هدفون

صفحه تنظیم فرکانس

لامپ‌های الکترونی یدک در این محل نگهداری می‌شدند

محل اتصال آنتن با سیمی به طول ۶۰ فوت (۱۸ متر)

زمانی که انرژی برق وجود نداشته باشد، این پیچ‌های اتصال برای ارسال اطلاعات به باتری اتومبیل وصل می‌شوند

ضرباتی که به کلید وارد می‌شود، پیام‌های کدگذاری شده را به شکل پالس‌های کوتاه و بلند امواج رادیویی منتشر می‌کند

عکس برداری نقطه ای

دوربین ریزنقطه‌ای

ساخت دوربین‌های ریزنقطه‌ای می‌تواند کار ساده‌ای باشد. علاوه بر این، به خاطر اندازه کوچک این دوربین‌ها، می‌توان آنها را به راحتی پنهان کرد. با این حال، عکس برداری از چیزهای ریز، کار دشواری است. اگر مأموران در ظاهر کردن فیلم و پردازش آن دقت نکنند، خواندن ریزنقطه غیر ممکن خواهد بود.

ریزنقطه‌ها

برای جاسوس‌ها، عکس برداری به روشی ساده برای فرستادن پیام‌های مخفی تبدیل شده است. با عکس برداری از مدارک به وسیله دوربینی مخصوص، جاسوس می‌تواند ریزنقطه درست کند، یعنی نگاتیوی که مدرک را تا ۳۰۰ برابر از نسخه اصلی کوچک‌تر می‌کند. همین پاراگراف را که مربوط به ریزنقطه‌هاست می‌توان به ریزنقطه‌ای به اندازه نقطه آخر یک جمله کوچک کرد و در نامه‌ای کاملاً بی‌ضرر پنهان کرد. مأموری که نامه را دریافت می‌کند، می‌تواند به کمک میکروسکوپ، کلمه به کلمه ریزنقطه را بخواند.

MICRODOTS

Photographer provides agents with a simple way to send message secretly. By photographing a document with a special camera, a spy can produce a microdot - a negative that is 300 times smaller than the original. This paragraph about microdots can be reduced to a size that the size of a ball stop, and then hidden in a plain text message letter. The agent who receives the letter can read every word of the microdot with the help of a microscope.

MICRODOTS

Photograph provides agents with a simple way to send message secretly. By photographing a document with a special camera, a spy can produce a microdot - a negative that is 300 times smaller than the original. This paragraph about microdots can be reduced to a size that the size of a ball stop, and then hidden in a plain text message letter. The agent who receives the letter can read every word of the microdot with the help of a microscope.

کل پیام را می‌توان به اندازه یک نقطه کوچک درآورد

الاف رید آلسن در حال استفاده از کیف رادیویی مارک دوم در پایگاه مخفی‌اش در سال ۱۹۴۴

مأمور مخفی نیروزی

زمانی که نیروهای آلمانی دولت بی‌طرف نیروژ را در سال ۱۹۴۰ تسخیر کردند، آلف رید آلسن با قایق از کشور گریخت. با ورود به بریتانیا، آموزش‌های لازم در سمت بی‌سیم‌چی به او داده شد. او در سال ۱۹۴۳، به نیروژ بازگشت. در آن‌جا جاسوس‌هایی که در مرکز نیروی دریایی کریستین سند مستقر بودند، جزئیات حرکت

کشتی‌های آلمانی را به او می‌دادند. آلسن پیام‌ها را کدگذاری کرده و آنها را از چادری مخفی در بین درختان بالاتر از بندر کریستین سند به بریتانیا می‌فرستاد. او از دستگاه رادیویی که در این تصویر دیده می‌شود، استفاده می‌کرد. شکستن رمز پیام‌های او غیر ممکن به نظر می‌رسید چرا که کدها بر اساس اعدادی اتفاقی درست می‌شدند که تنها نسخه‌های آن در اختیار رید آلسن و سازمان سازمان اطلاعات و امنیت خارجی بریتانیا قرار داشت.

فرود در محل

کبوترهای خانگی از همان نخستین روزهای دوران جاسوسی نقش مهمی در کارهای اطلاعاتی ایفا کرده اند. کبوتر خانگی با باری مملو از اسرار حیاتی، می‌تواند بر فراز قلمروی دشمن پرواز کند. ژنرال رومی، جولیوس سزار (۱۰۰-۴۴ پیش از میلاد)، برای ارسال اطلاعات نظامی در لشکرکشی‌های خود به فرانسه کنونی، از کبوترها استفاده می‌کرد. از آن زمان تاکنون، جاسوس‌ها برای سرعت و توانایی بازگشت کبوترها به خانه، در هر آب و هوایی، ارزش زیادی قائل شده‌اند. در جنگ جهانی اول، بیش از نیم میلیون کبوتر وظیفهٔ پیام‌رسانی را بر عهده داشتند. حتی بعضی از آنها به جای جاسوس استفاده می‌شد. کبوترهای دیده‌بان، در زمان پرواز با خود دوربین‌های کوچکی حمل می‌کردند و از تأسیسات دشمن عکس می‌گرفتند. در جنگ جهانی دوم، جاسوس‌ها از کبوترها برای هدایت بمب اندازه‌های متفکین در انهدام سایت‌های پرتاب «بمب‌های پروازی وی یک» آلمان استفاده می‌کردند.

وزنه‌های سربی برای جلوگیری از تولید سر و صدا،
به دقت جای گذاری شده‌اند

قاجاق کالا

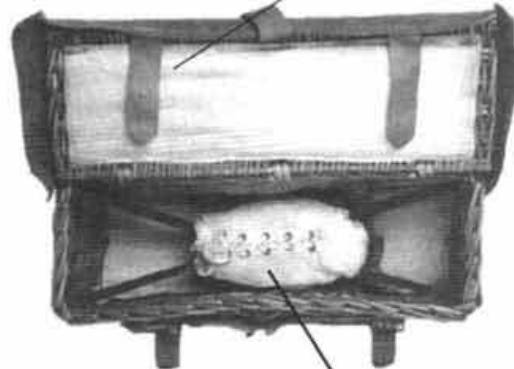
عملیات بارریزی هوایی در جنگ جهانی اول تنها محدود به حمل پیام توسط کبوترهای نامه‌رسان نمی‌شد. پول، اسلحه و غذا همگی در حالی که با دقت مخفی شده بودند، به وسیلهٔ چتر نجات به آنها می‌رسید. داخل این قوطی گل گاوزبان، نقشه‌ای از فرانسه، یک سیم چین و چندین قطب‌نما وجود دارد. وزنه‌های سربی کف قوطی باعث می‌شد که قوطی به طور غیر طبیعی سبک به نظر نرسد.

درب و کناره‌های سبد برای محافظت بیشتر به

صورت پوشش‌دار درست شده‌اند

دو طبقه

در جنگ جهانی اول کبوترها با سبک خاصی سفر می‌کردند؛ آنها در سبکی دو طبقه از جنس چوب بید قرار می‌گرفتند که با چتر نجات فرود می‌آمد. طراحی سبد باعث می‌شد که جاسوس‌ها بتوانند آن را مانند یک کوله پشتی با خود حمل کنند. سبدهای مشابهی که توسط سربازان آمریکایی در جنگ جهانی دوم استفاده می‌شد، توانایی حمل چهار پرند و غذا را داشت.

پرنده‌ها در حفاظ‌های پوشش‌دار و اویخته سفر می‌کردند

کاغذی که نقشه بر روی آن چاپ شده، آن قدر نازک است که بعد از تا شدن به راحتی در قوطی جای می‌گیرد

پوشش مخصوص، حرکات پرنده را محدود می‌کند، اما آن را در امان نگه می‌داشت

به سربازان در خط مقدم دستور داده شده بود که به هر پرنده مشکوکی که مشاهده می‌کردند، شلیک کنند

محفظه پیام‌ها

در هر دو جنگ جهانی، کبوترها نامه‌ها را در محفظه‌های مخصوصی حمل می‌کردند. مدل‌های فرانسوی و آلمانی محفظه‌ها از آلومینیوم سبک درست می‌شدند، در حالی که در انگلستان مقوای نازک تقویت شده به

کار می‌رفت. محفظه‌ها به پای کبوتر بسته می‌شدند، و رنگ‌های مختلف آن‌ها مقصدشان را مشخص می‌کرد. به عنوان مثال، رنگ سبز برای عملیات ساحلی و سیاه برای عملیات اجرایی ویژه بود.

کبوتر چتر باز

سازمان SOE بریتانیا کبوترهای نامه‌رسان را به وسیله چتر نجات برای جاسوس‌هایی می‌فرستادند که در فرانسه اشغالی حاضر بودند. یک پوشش مخصوص از پرنده‌ها در زمان فرود مراقبت می‌کرد. مأمورهای پرنده‌ها را در منطقه فرود برداشته و تا زمان نیاز، آنها غذا داده و مراقبت می‌کردند. مراقبت از کبوترها می‌توانست بسیار دشوار باشد. پرنده‌ها نیاز به رسیدگی زیادی دارند و جاسوس‌ها در سفرهای طولانی مجبور بودند آنها را همراه خود ببرند. برخی جاسوس‌ها کبوترها را در جیب‌های عمیقی که در جلیقه خود دوخته بودند، مخفی می‌کردند. زمانی که کبوتر از خانه موقتی خود رها می‌شد، با پیغامی که به پایش بسته شده به خانه اصلی خود در انگلستان باز می‌گشت.

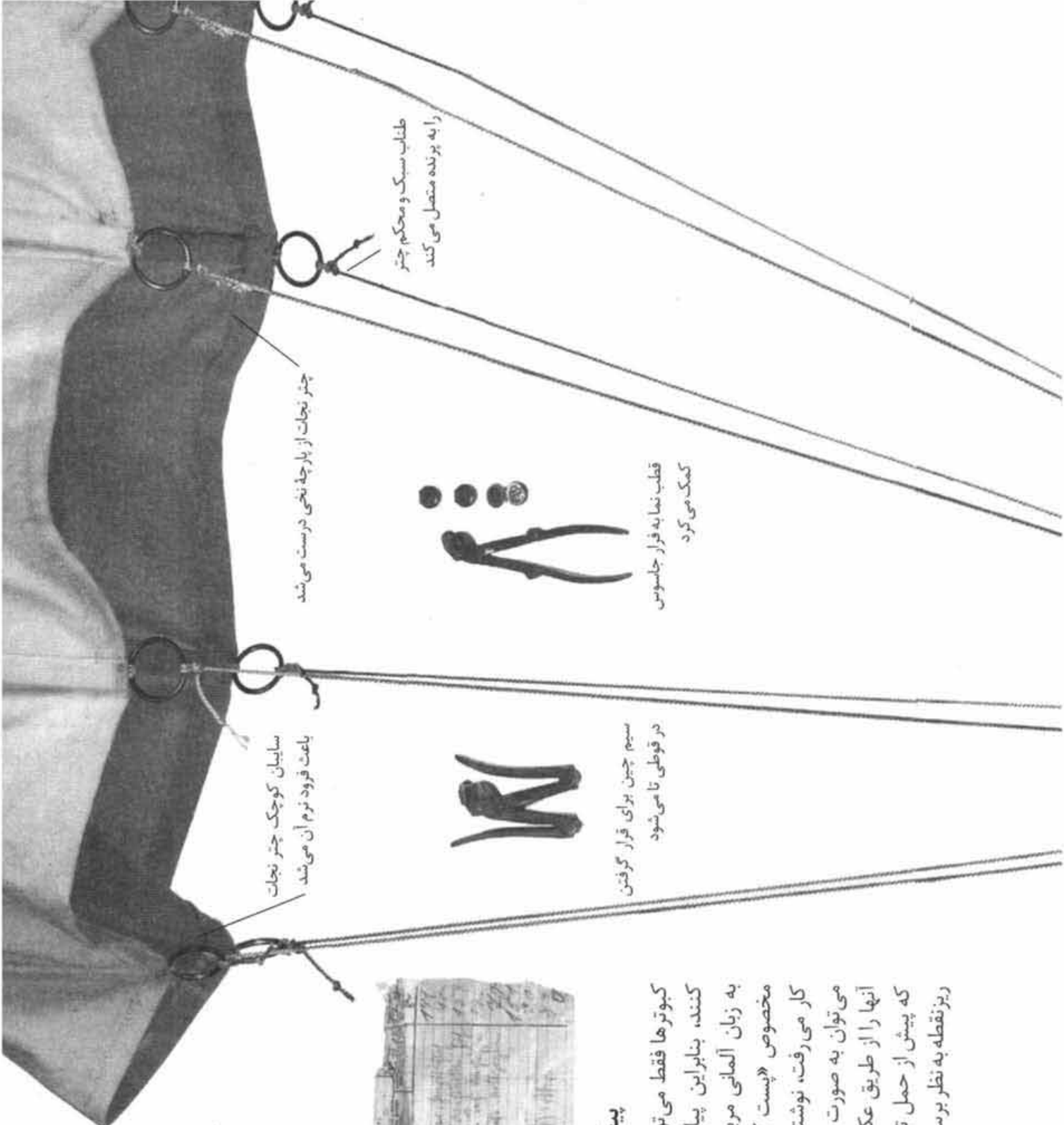
سوراخ برای عبور دادن پاهای کبوتر

حلقه فلزی

این پوشش برای محافظت از پرنده از جنس کتان و پوشش دار درست شده است

این بند، پوشش را دور بال‌ها و پرهای دم پرنده نگه می‌دارد

پیغام لوله شده در استوانه قرار می‌گیرد

▲ پیغام بسیار کوچک

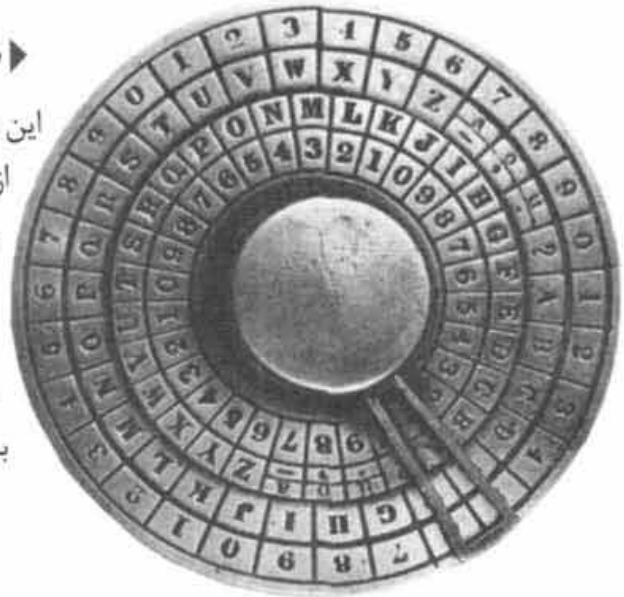
کیبوترها فقط می‌توانند بارهای سبک را با خود حمل کنند، بنابراین پیام‌ها باید کوچک باشند. این پیام به زبان آلمانی مربوط به جنگ جهانی اول، در برگه مخصوص «پست کیبوتری» که توسط ارتش آلمان به کار می‌رفت، نوشته شده است. پیام‌های طولانی‌تر را می‌توان به صورت ریزفیلیم ذخیره کرد، حتی می‌توان آنها را از طریق عکس برداری به اندازه‌ای کوچک کرد که پیش از حمل توسط کیبوتر نامه رسان به اندازه یک ریزنقطه به نظر برسند.

کدها و رمزها

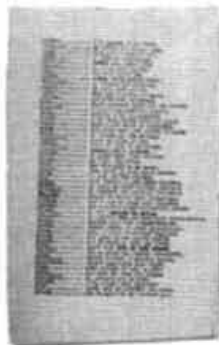
مأمورهای جاسوسی از «کدها» برای ارتباط و از «رمزها» برای مخفی نگه داشتن پیام‌هایشان استفاده می‌کنند. در یک کد، حروف، اعداد، یا نمادها جایگزین کلمات یک پیام می‌شوند. بعضی کدها به طور عادی استفاده می‌شوند. به عنوان مثال در یک نامه، کد پستی، مقصد را مشخص می‌کند. گاهی اوقات جاسوس‌ها پیام‌ها را به زبان مورس ارسال می‌کنند؛ یعنی خط و نقطه‌هایی که همهٔ اپراتورهای رادیویی مفهوم آنها را متوجه می‌شوند. شکستن کدهای دیگر سخت و پیچیده است. استفاده از رمزها امنیت بیشتری را تأمین می‌کند. رمزها شبیه به کدها هستند، با این تفاوت که برای قفل گذاشتن و تبدیل آنها به رمز از «کلید» خاصی استفاده می‌شود. کلید می‌تواند یک عدد، کلمه، یا حتی یک شعر باشد. کسی که کلید را داشته باشد به راحتی می‌تواند پیام را آشکار و آن را به متن تبدیل کند. اما بدون داشتن کلید، پیام بی‌معنی به نظر می‌رسد.

صفحهٔ رمز

این صفحهٔ رمز فلزی که در سال ۱۸۰۲ اختراع شده کمتر از ۶ سانتی‌متر قطر دارد. دو دایره داخلی چرخیده تا با اعداد و حرف‌های مختلف دو دایره خارجی در یک ردیف قرار گیرند. با این کار یک رمز ساده و قابل رمزگشایی ایجاد می‌شود که در آن هر حرف جایگزین حرفی دیگر است. به عنوان مثال هر زمان حرف W بیاید نمایانگر حرف E می‌باشد.

برای این که ایوون کورمئو بتواند به آسانی برگه‌های رمز را پنهان کند، در اندازهٔ بسیار کوچک تهیه شده بودند

برگه‌های کد

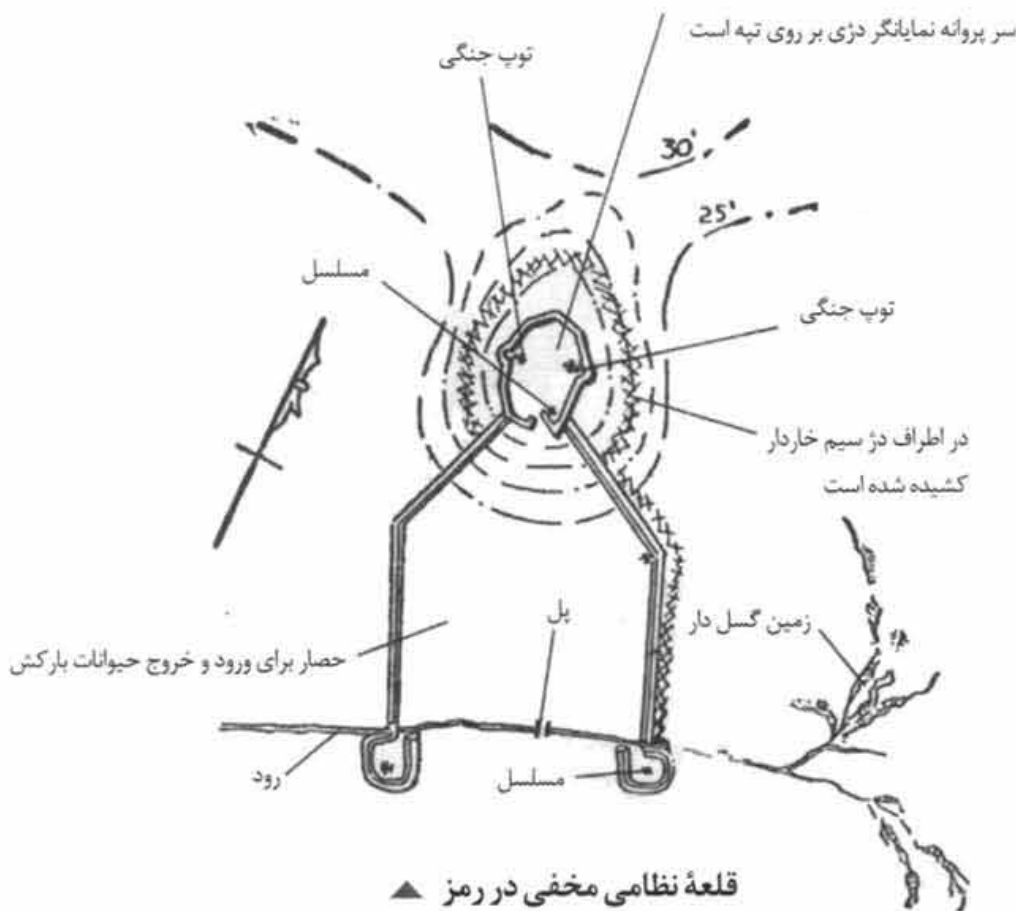
نوشتن رمز به وسیلهٔ چنین جدول‌هایی آسان و شکستن شان سخت است. این برگه‌های رمز کوچک در کیف دستی اپراتور بی‌سیم سازمان عملیات اجرایی ویژه، ایوون کورمئو، در جنگ جهانی دوم مخفی شده بود. هنگام استفاده از این جدول برای زبان مورس، هر بار حرف متفاوتی جایگزین حرف E می‌شد.

بدن پاول قبل از سفر، طراحی حشرات را تمرین می‌کرد تا زمانی که به آن جا می‌رسد راحت‌تر آنها را رسم کند

طرح‌های پروانه‌ای

رابرت بدن پاول (۱۸۵۷-۱۹۴۱) جاسوس عجیب و غریب انگلیسی در یکی از مأموریت‌های جمع‌آوری اطلاعاتش در مونتنگرو، در ساحل دریای آدریاتیک، خود را به جای یک کلکسیونر پروانه جا زده بود. در مدت زمانی که آن جا بود، این طرح را از پروانه‌ای کشید که روی شاخه‌ای نشسته بود.

قلعه نظامی مخفی در رمز

در واقع، طرح بدن پاول نقشه یک قلعه نظامی در کوتور بود. بعدها بدن پاول در مؤسسه جنبش استعدادیابی پسران که در سال ۱۹۰۸ تأسیس کرد، فنون جاسوسی را به کودکان آموزش داد.

اعدادی که بین نمادها قرار دارند اسامی افراد را نشان می‌دهند.

نامه کدگذاری شده که توسط آنتونی بابینگتون، یکی از توطئه‌گران در نقشه ترور الیزابت اول، امضا شده است.

رمز ساده

رمزها برای این که معنی خود را فقط از یک نگاه ساده پنهان کنند، نیاز به پیچیدگی زیادی ندارند. در جنگ جهانی اول، پیکر این شخص خندان کلمه «Ypres» (مکان یک جنگ معروف در فرانسه) و تاریخ «هشتم» را نشان می‌داد.

► افزایش سرعت رمزگذاری

دستگاه رمزگذار انیگما توسط سربازان آلمانی، دیپلمات‌ها، و جاسوس‌ها در دهه ۱۹۳۰ و جنگ جهانی اول استفاده می‌شد. علائم ایجاد شده، متخصصین رمزگشایی دشمن را که سعی در شکستن رمز آن‌ها داشتند، گیج و گمراه می‌کرد. در سال ۱۹۳۸ سرویس مخفی لهستان، با کمک یک جاسوس در دفتر رمزگذاری آلمان‌ها، توانست سه چهارم پیام‌های انیگما را ترجمه کند و در سال ۱۹۳۹، آنها این اطلاعات را به بریتانیا و فرانسه نیز منتقل کردند.

▲ رمز سلطنتی

ملکه اسکاتلند، مری (۸۷-۱۵۴۲) پیام‌هایی را که به هم‌پیمان‌های خود در خارج از دیوارهای زندان می‌فرستاد، رمزگذاری می‌کرد. در رمزهای جایگزینی که آنها استفاده می‌کردند، یک علامت همیشه جایگزین حرف خاصی می‌شد، که این کار شکستن رمز را بسیار آسان می‌نمود.

چراغ‌های یدک روی سرپوش قرار می‌گیرند.

چراغ‌ها برای مشخص کردن حرف رمزدار روشن می‌شوند.

نحوه رمزدار کردن هر حرف به وسیله مکان چرخ‌های گردان کنترل می‌شود.

برای اطمینان از این که الگوی رمز تکرار نشود، چرخ‌های گردان پس از هر حرف می‌چرخند.

رمز با فشردن کلیدها ثبت می‌شود.

اتصال سوکت‌ها به کلیدهای اتصال، رمز را پیچیده‌تر می‌کند.

کلیدهای اتصال و چرخ‌های گردان می‌توانستند میلیاردها ترکیب مختلف درست کنند.

▲ کار با انیگما

پس از تنظیم کلیدهای اتصال و سه یا چهار چرخ گردان، رمزگذاری در انیگما به صورت خودکار صورت می‌گرفت. فشردن کلید یک حرف، حرفی دیگر را در صفحه نمایش بالا روشن می‌کرد. حرف رمزگذاری شده هر بار متفاوت از دفعه پیش بود. دستگاه انیگمای دریافت کننده با برعکس کردن این پروسه، عمل رمزگشایی را انجام می‌داد. به طور کلی، پیام‌هایی که به وسیله دستگاه انیگما رمزگذاری شده بودند، بدون دانستن تنظیمات چرخ گردان و کلید اتصال، غیر قابل خواندن بودند. اما سرویس مخفی لهستان، این اطلاعات را به همراه یک دستگاه انیگمای واقعی در اختیار بریتانیا قرار داد تا آنها بیشتر پیام‌های رمزگذاری شده را در عملیاتی به نام «ولتر»، که تا سال ۱۹۷۲ مخفی ماند، رمزگشایی کنند.

رهگیری و رمزگشایی

رمزها به حفاظت پیام‌های سری کمک می‌کنند، اما معنی آنها را به طور کامل از بین نمی‌برند. مثل یک جدول کلمات، مفهوم کلی پیام در درون آن وجود دارد. دشمنی که سیگنال را رهگیری کرده است، به سختی تلاش می‌کند تا کلید این معما را پیدا کند. آژانس‌های اطلاعاتی افرادی را برای شکستن رمز پیام‌ها به نام کاشفین رمز استخدام می‌کنند. یک کاشف رمز برای شکستن یک رمز جایگزینی، ابتدا تعداد حروف را می‌شمارد. در زبان انگلیسی، حرف «E» بیشتر از حروف دیگر استفاده می‌شود. پس، اگر در پیغامی حرف «W» زیاد به کار رفته باشد، به احتمال زیاد جایگزین حرف E شده است. مرحله بعد پیدا کردن کلمات دو حرفی است که به E ختم می‌شوند. در زبان انگلیسی فقط ۴ کلمه با این شرط وجود دارند: «be»، «me»، «he» و «we». پس از آن، کاشف رمز به دنبال حروفی می‌گردد که به تنهایی معنا دارند؛ در انگلیسی فقط دو کلمه یک حرفی وجود دارند، «a» و «I». با استفاده از چنین تکنیک‌هایی یا حتی تکنیک‌های پیچیده‌تر، کاشفان رمز می‌توانند حتی معماهای رمزی استادانه را نیز حل کنند، البته این کار ممکن بود به زمان زیادی نیاز داشته باشد. کامپیوترها به این عملیات سرعت می‌بخشند، اما باز هم کاشفان رمز باید بسیار صبور باشند. در قرن هفدهم، پیامی برای سلطان مراکش ارسال شد که رمزگشای عرب این پیام، ۱۶ سال برای یافتن کلید انرژی صرف کرد. قطعاً چنین مواردی بسیار نادر است.

▶ کارمندان رمزگشایی مشغول کار هستند

مرکز رمزگشایی بریتانیا در جنگ جهانی دوم، جایی در بلچلی پارک در نزدیکی لندن بود. در طول روز بیش از ۵۰۰۰ کارمند، روی حدود ۲۰۰۰ پیام رمزگذاری شده کار می‌کردند.

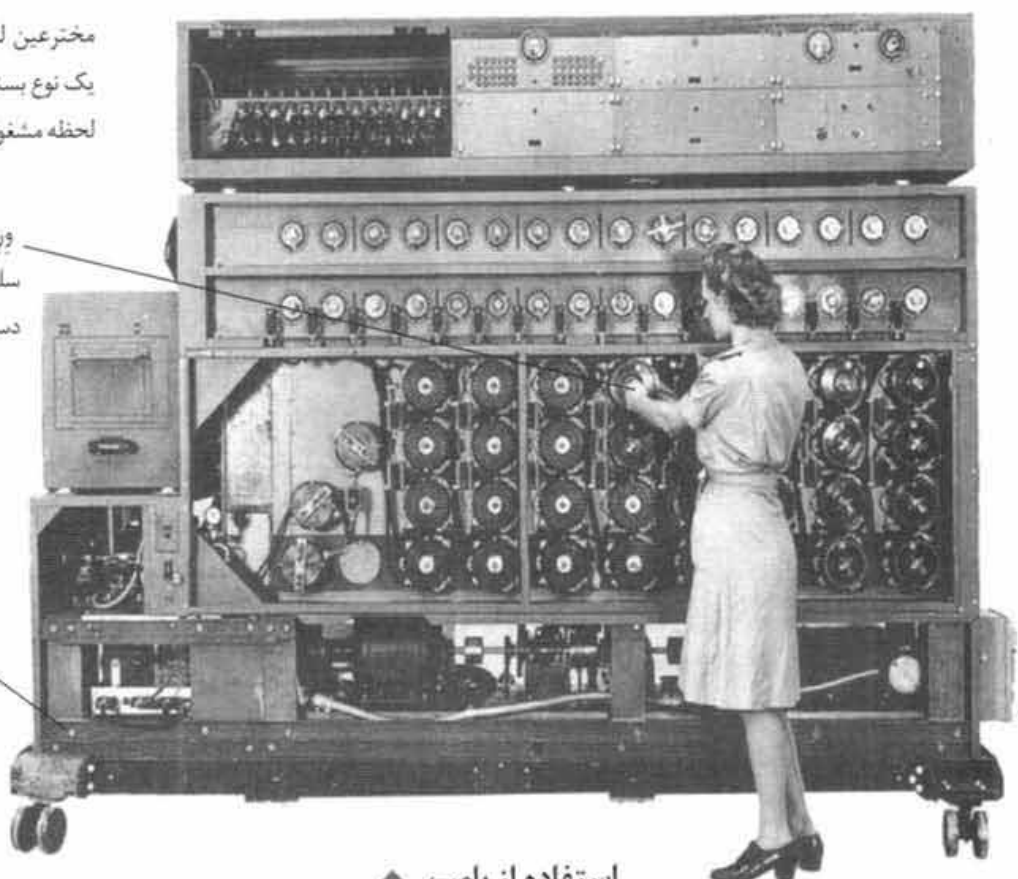
◀ تلگراف زیمرفان

این نامه را آلمانی‌ها به سفیرشان در مکزیک فرستاده بودند، که در سال ۱۹۱۶ در بریتانیا کشف رمز شد. این نامه به مکزیک‌ها پیشنهاد می‌داد با آلمان متحد شده و به سه ایالت جنوبی ایالات متحده آمریکا حمله کنند. رهگیری این تلگراف یکی از مهم‌ترین اتفاقات جاسوسی دوران جنگ بود. آمریکایی‌ها که شوکه شده بودند، به سرعت در جنگ جهانی اول هم پیمان بریتانیا شدند.

مخترعین لهستانی نام دستگاه را از نام یک نوع بستنی به نام «بامب» که در آن لحظه مشغول خوردن آن بودند، گرفتند

ورن‌ها (اعضای نیروی دریایی سلطنتی بانوان) مسئولیت کار با دستگاه را بر عهده داشتند

بامب با شکسته شدن رمز، به طور خودکار از کار بازمی‌ایستاد

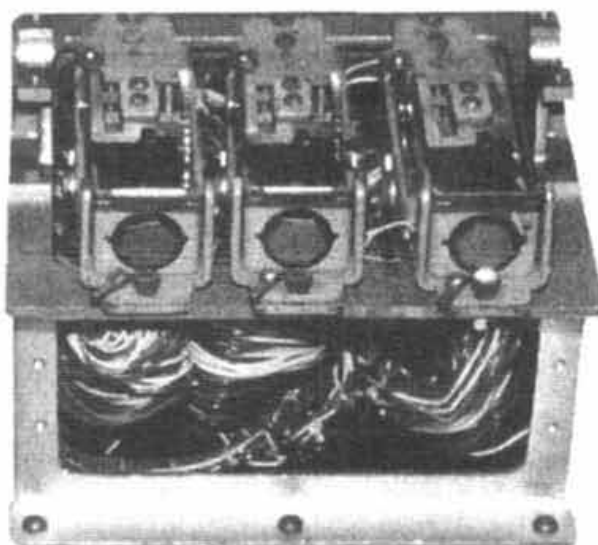

▲ استفاده از بامب

کاشفین رمز در مرکز رمزگشایی بریتانیا در بلچلی پارک از بعضی از کامپیوترهای اولیه برای شکستن رمزها و کدها استفاده کردند. «بامب» می‌توانست در عرض دو ساعت تمامی ترکیب‌های احتمالی که موقعیت چرخ‌های گردان انیگما را که آلمان از آن تا سال ۱۹۳۸ استفاده می‌کرد تولید کند. دستگاه بعدی، که کولاسوس نام داشت، می‌توان نسخه اولیه کامپیوترهای قابل برنامه‌ریزی امروزی دانست.

▶ دستگاه پریل

دستگاه رمزگذاری پریل ژاپنی‌ها، مانند دستگاه انیگما، از یک تخته سیم بندی برای تولید تعداد بسیار زیادی کلید استفاده می‌کرد. هر چند، پریل به جای چرخ‌های گردان انیگما، از کلیدهای تلفن استفاده می‌کرد. گروهی از کاشفین رمز آمریکایی، از جمله ویلیام فریدمن، با شبیه سازی مکانیسم پریل، موفق به رمزگشایی آن شدند.

حمله، شب هنگام و در زمانی که سربازان آمریکایی در خوابگاه‌های خود استراحت می‌کردند، اتفاق افتاد

تکنیسین‌های آمریکایی که آماده چنین حمله‌ای نبودند، تصور کردند هواپیماهای ژاپنی بخشی از تمرینات آنها هستند

بمباران بندر پرل هاربر توسط نیروی هوایی ژاپن، ۷ دسامبر ۱۹۴۱

▲ پیش بینی بندر پرل هاربر

متخصصین رمزگشایی آمریکا با شکستن رمز پرپل، حمله ژاپن در هفتم دسامبر ۱۹۴۱ را پیش‌بینی کردند، اما موفق به کشف ساعت و مکان آن نشدند. جاسوس‌های آمریکا، ریچارد سورج و داسکو پوپوف نیز در مورد حمله هوایی هشدار داده بودند. سیاستمدارهای آمریکایی تصمیم گرفتند اقدام خاصی انجام ندهند، اما یورش غافلگیرانه و ویران کننده به بندر پرل هاربر در هاوایی اتفاق افتاد. ۲۳۰۰ آمریکایی در این حمله کشته شدند، نیروی دریایی آمریکا آسیب دید و آمریکا وارد جنگ جهانی دوم شد.

▶ تیم زن و شوهری

ویلیام اف. فریدمن جاسوس آمریکایی متولد روسیه، هدایت تیم سرویس اطلاعاتی ارتش آمریکا را که موفق به شکستن رمز ارغوانی ژاپنی‌ها شد به عهده داشت. فریدمن در هر دو جنگ جهانی وظیفه کار کردن بر روی رمزها را به عهده داشت. در دهه ۱۹۲۰، همسر او، الیزابت، موفق به رمزگشایی کدهای قاچاقچیان مشروبات الکلی در زمان تحریم شد. در آن دوران، الکل در ایالات متحده ممنوع شده بود.

نه بلیت تأثیری که برای واقعی جلوه دادن هویت سرگرد در کنار کارت او قرار داده شده بود.

تصویر فرد زنده‌ای که به «سرگرد مارتین» شباهت داشت

کارت شناسایی جعلی «سرگرد مارتین» که توسط مأموران اطلاعاتی طراحی شده بود

▲ سرباز مرده

در سال ۱۹۴۳، جسد یک سرگرد بریتانیایی در سواحل اسپانیا پیدا شد. کاغذهایی که او با خود داشت نقشه متفقین برای حمله به یونان و ساردینیا را شرح می‌داد، به همین دلیل ارتش آلمان فوراً به سمت این مناطق حرکت کردند. در حقیقت، «سرگرد مارتین» شخصی غیر نظامی بود که بیماری ذات‌الریه باعث مرگ او شده بود. فرماندهان اطلاعاتی دستور پوشاندن لباس نظامی به تن این مرده و انداختن او از یک زیردریایی در سواحل اسپانیا را داده بودند. آلمان‌ها که کاملاً فریب خورده بودند، ارتش خود را حرکت داده و تعداد بسیار کمی سرباز را در سیسیل، هدف اصلی متفقین، باقی گذاشتند.

گذرنامه امنیتی هربرت یاردلی

▲ کاشف رمز پیشگام

هربرت آیزورن یاردلی (۱۸۸۹-۱۹۵۸) کاشف رمز خبره و پیشگام در رمزگشایی در ایالات متحده آمریکا در جنگ جهانی اول و دوران پس از آن بود. او واحدی برای خواندن اسناد اطلاعاتی خارجی در ایالات متحده تشکیل داد که بعدها به نام «تالار سیاه» معروف شد. از کارهایی که او در دهه ۱۹۲۰ انجام داده بود، بعدها در شکستن رمز پریل استفاده شد.

اختفاء

ردا و خنجر نماد تجاری مأموران مخفی است. جاسوس، خنجر را که نشان آدمکشی است، در زیر ردا که نماد سری بودن، استتار و اختفاء است پنهان می‌کند. در گذشته، جاسوسان می‌توانستند برای پنهان کردن هویتشان به سرعت ردای خود را بپوشند. البته بعضی جاسوس‌ها پوشش‌های عجیب‌تری انتخاب می‌کردند؛ جاسوس لویی پانزدهم، شوالیه دو ائون سال‌ها مثل یک زن لباس می‌پوشید. برای یک جاسوس امروزی، استتار هنوز هم ضروری است، ولی نیاز بیشتری به دقت و مهارت دارد. مأمورهای امروزی سعی می‌کنند با پوشیدن لباس‌های معمولی، بدون جلب توجه در بین مردم حرکت کنند. علاوه بر این، مأمورها از لوازم معمولی برای پنهان کردن تجهیزات جاسوسی خود استفاده می‌کنند. اگر پیغامی سری در یک باتری در حال کار پنهان شود، از یک بازرسی نزدیک هم در امان می‌ماند. با کوچک کردن پیام‌ها، جاسوس‌ها می‌توانند حتی آنها را در اشیای کوچک‌تری هم پنهان کنند. مخفی کردن اشیای بزرگ، کار سخت‌تری است. هرچند، یک جاسوس باهوش و مصمم، می‌تواند تجهیزات سنگین، موتور تانک و حتی گروگان‌ها را نیز مخفی نگه دارد.

قسمت بالایی میخ، یک فیلم ۲۵ میلیمتری را

در خود مخفی می‌کند

میخ در زمین فرو می‌رود

حلقه جاسوسی

میکرو نقطه‌ها اسناد را به اندازه یک

نقطه کوچک می‌کنند. در جنگ جهانی

دوم، مأموران بریتانیایی آنها را در این حلقه توخالی

مخفی می‌کردند.

محل‌رها کردن نامه

بسیاری از جاسوس‌ها، پیام‌های خود را در مکان‌های از قبل تعیین

شده یا «منطقه امن» پنهان می‌کنند. گذاشتن یک پیغام درون یک

میخ طولی در منطقه امن، مطمئن‌تر از ترتیب دادن یک قرار ملاقات با

مأمور مورد نظر است.

۴۰ تاریخچه جاسوسی در جهان

لطفاً ببینید!

برای نخستین بار دوربین‌های «کارآگاهی» در دهه ۱۸۸۰ به شکل کتاب، کلاه و کراوات درآمدند. در اوایل سال ۱۸۹۳ جاسوسان به وسیله دوربین‌هایی به شکل ساعت جیبی، تصویربرداری می‌کردند. از این ساعت مچی دوربین دار در سال ۱۹۴۸ استفاده می‌شد. در صفحه فیلم یک اینچی (۲۵ میلیمتری) آن، هشت تصویر، هر یک به اندازه یک ناخن، جا می‌شود.

مری، ملکه اسکاتلند

بشکه نوشیدنی سلطنتی

ملکه اسکاتلند، مری (۱۵۴۲-۸۷) که توسط الیزابت اول ملکه انگلستان زندانی شده بود، پیام‌هایی به هواداران خود می‌نوشت و درون بشکه نوشیدنی مخفی می‌کرد. او نوشته‌های رمزگذاری شده خود را در کیسه‌ای ضد آب، احتمالاً مثنائاً حیوانات قرار می‌داد. سپس کیسه را از سوراخ روی بشکه به داخل آن می‌انداخت. پاسخ نامه‌ها هم به همین ترتیب به داخل زندان باز می‌گشت. نامه رسان او که یک جاسوس دو جانبه به نام گیلبرت گیفورد بود، این برنامه را لو داد.

زمانی که بشکه از نوشیدنی پر شود، به وسیله درپوش چوبی می‌توان آن را بست

دوک در نقش یک فرد صرعی   دوک در نقش یک کارگر ریشو   دوک در نقش یک روشنفکر بیمار   دوک در نقش رفیق پیوتروفسکی

▲ مأمور اس. تی. ۲۵

پل دوک رئیس سازمان اطلاعات بریتانیا در روسیه تبدیل به یک فرد خبره در امر تغییر قیافه شده بود. در سال ۱۹۱۷ زمانی که انقلاب باعث شد کمونیست‌ها قدرت را در روسیه به دست بگیرند، او در مسکو زندگی می‌کرد. از آن جا که دوک توسط چکا (پلیس مخفی) تحت تعقیب بود، با پرووی بی خود را به جای رفیق پیوتروفسکی، افسر چکا جا زد. اما برای بریتانیایی‌ها، او همچنان «مأمور اس. تی. ۲۵» بود.

دو ائون گاهی اوقات از این گلایه می‌کرد که فراموش می‌کند باید کلاه
گیس زنانه را بپوشد یا کلاه مردانه را به سر بگذارد

مردم حتی سر جنسیت اصلی دو ائون شرط بندی می‌کردند

▶ بانوی بی‌میل

شوالیه دو ائون (۱۸۱۰-۱۷۲۸) یک شمشیرباز و یک وکیل خبره بود. در سال ۱۷۵۶ در سمت جاسوس لویی پانزدهم، پادشاه فرانسه، مشغول به کار شد. و برای جلب اعتماد ملکه روسیه، در دادگاه‌های آن کشور، وانمود کرد + که یک زن خجالتی است. وی در همان زمان در نقش جاسوس دو جانبه بریتانیا نیز فعالیت می‌کرد. او در اواخر عمرش در شکل و ظاهری زنانه در لندن زندگی می‌کرد، و بعد از مرگ او، مردم از دانستن هویت واقعی‌اش به شدت شوکه شدند.

تصویر چاپ شده معاصر از شوالیه دو ائون

همراه با باتری

این مکان مخفی زیرکانه شبیه یک باتری معمولی است، و پیل درون آن نیروی کافی برای روشن کردن یک لامپ رشته‌ای را فراهم می‌سازد. اما، یک محل مخفی در کف این باتری وجود دارد.

قاچاق جاسوس

در سال ۱۹۶۴، موردکای لوک اسرائیلی در حالی گریخت. که گیج و دست و پا بسته در یک چمدان بزرگ قرار گرفته بود و به عنوان یک «بسته پستی دیپلماتیک» از روم به قاهره فرستاده می‌شد. هنگامی که یک مأمور گمرک از درون جعبه صدای ناله‌های شنید، او را نجات داد. لوک برای مصری‌ها در ایتالیا جاسوسی می‌کرد.

جاسوسان در دوران جنگ

ارتش‌های در حال پیشروی، از سربازان متخصص، برای بررسی قدرت نظامی دشمن در سرزمین‌هایی که قصد تصرف آن را داشتند و استفاده می‌کردند. هرچند، همه این سربازان جاسوس نبودند. بعضی از آنها پیشاهنگ‌هایی بودند که آزادانه فعالیت می‌کردند و لباس ارتش می‌پوشیدند. این افراد اگر دستگیر می‌شدند، مجبور بودند بقیه دوران جنگ را در زندان سپری کنند. از سوی دیگر جاسوسان، برای جلوگیری از دستگیر شدن تغییر قیافه داده و مخفیانه به جمع‌آوری اطلاعات می‌پرداختند. کسی که در قلمرو دشمن با لباس عادی دستگیر می‌شد، حکم یک جاسوس را داشت و مجازات او - که معمولاً اعدام بود - بی‌درنگ صورت می‌گرفت. با وجود این مجازات‌های خشن، جاسوس‌ها در تمامی جنگ‌ها نقش داشته‌اند. حتی فردریک کبیر، پادشاه آلمان، در قرن هجدهم، به تعداد جاسوس‌هایی که استخدام کرده بود می‌بالید. او برای تمسخر یک فرمانده فرانسوی که خود را یک خوراک شناس می‌دانست، به شوخی گفته بود: «یک صد آشپز به دنبال او راه می‌افتند، اما در جلوی من یک صد جاسوس حرکت می‌کنند!»

بله جنوبی

زنان بسیاری در جنگ داخلی آمریکا (۱۸۶۱-۶۵) در سمت جاسوس کار می‌کردند و بله بوید (۱۸۴۴-۱۹۰۰) یکی از معروف‌ترین مأموران ائتلاف (جنوبی‌ها) بود. او از افسرهای اتحاد (شمالی‌ها) در خانه خود در ویرجینیا پذیرایی می‌کرد تا به اسرار نظامی آنها دست یابد و خطر گلوله خوردن را به جان می‌خرد تا به رهبران ائتلاف اطلاع دهد. پس از دستگیری و سپس معاوضه با یکی از جاسوسان دستگیر شده شمالی، بله به قهرمان جنوبی‌ها تبدیل شد.

کارآگاه و جاسوس حرفه‌ای

زمانی که جنگ‌های داخلی، آمریکا را به دو قسمت تقسیم کرد، رئیس جمهور وقت، آبراهام لینکلن، برای جمع‌آوری اطلاعات برای ارتش اتحاد، دست به دامان یک کارآگاه خصوصی شد. این انتخاب، کاملاً طبیعی به نظر می‌رسید، چرا که آلن پینکرتون اسکاتلندی (۱۸۱۹-۸۴)، رئیس یک آژانس معروف، یک سوءقصد به جان لینکلن را عقیم گذاشته بود. متأسفانه، پینکرتون از جنگ چیز زیادی نمی‌دانست، و مأموران او بی‌تجربه و در برخی موارد ترسو بودند. او در سال ۱۸۶۲ از شغل خود؛ یعنی جاسوس حرفه‌ای لینکلن استعفا داد.

◀ مرگ یک جاسوس

تصویر رویه رو، مربوط به سرگرد جان آندره (۸۰-۱۷۵۰)، است که در زمان انقلاب آمریکا (۸۳-۱۷۷۵) به جرم جاسوسی به‌دار آویخته شد. او برای ملاقات آمریکایی خائن، بندیکت آرنولد (۱۸۰۱-۱۷۴۱)، فرمانده وست پوینت، قلعه‌ای که از دره رودخانه هادسون مراقبت می‌کرد، به آن‌جا رفته بود. آرنولد تصمیم داشت قلعه را به بریتانیایی‌ها تسلیم کند، به همین دلیل جزئیات نقشه‌اش را در اختیار آندره قرار داد. به کشتی‌ای که قرار بود آندره و نقشه‌های سری را به ارتش بریتانیا بازگرداند، شلیک شد و آنها بدون او آن‌جا را ترک کردند. آندره با پوشیدن لباس افراد غیر نظامی قصد فرار داشت، اما در حالی که کاغذهای سری را در چکمه‌هایش پنهان کرده بود، توسط نیروهای شبه نظامی آمریکا دستگیر شد.

▲ دستگیری در کاریکاتور

در طی جنگ جهانی اول (۱۸-۱۹۱۴)، جاسوس‌ها معمولاً دور از خط مقدم، در کشورهای بی‌طرفی مثل سوئیس و هلند فعالیت می‌کردند. با وجود این، ترس مردم از جاسوس‌ها و اقدامات آنها، الهام بخش کاریکاتورهای بسیاری بود. این نمونه‌ای می‌بینید، یک جاسوس آلمانی را نشان می‌دهد که توسط نیروهای فرانسوی دستگیر شده است.

دفترچه خاطرات سرگرد کولریج
۱۳ جولای ۱۸۹۹

سرگرد کولریج از گلوله توخالی برای پنهان کردن پیام هایش استفاده می کرد

در سال ۱۹۰۰، کولریج این تلگراف را
برای درخواست پول بیشتر فرستاد

نبرد با بوئرها

در جنگ بوئر (۱۸۹۹-۱۹۰۲)، نیروهای بریتانیایی برای کنترل مزارع و معادن طلا در منطقه ای می جنگیدند که در حال حاضر در آفریقای جنوبی قرار گرفته است. دشمن آنها آفریقایی های سفید پوست یا بوئرها، نوادگان مهاجرین هلندی بودند. سرگرد اچ. اف. کولریج، جزو نیروهایی بود که برای بریتانیا جاسوسی می کردند و در دست نوشته های خود جزئیات استحکامات بوئرها را ثبت کرده بود. اما سرویس اطلاعاتی بریتانیا ارزش اطلاعاتی را که جاسوسانی مثل کولریج جمع آوری می کردند، نمی دانست. او مجبور شد برای ادامه کارش در خواست پول بیشتری کند.

باور چنین چیزی سخت است

باهوش ترین مأمور جنگ جهانی دوم، با نام رمزی «سیچرو»، جاسوسی فوق العاده چیره دست برای آلمان ها بود. او آلبانی تبار و نام اصلی اش الیسا بازنا بود. زمانی که او پیشخدمت مخصوص سفیر بریتانیا در ترکیه شد، گاو صندوق سفارتخانه را گشود و از کدهای مخفی، لیست جاسوس های بریتانیا و نقشه های متفقین برای حمله به اروپا عکس گرفت. اما این اسناد آن چنان سری و محرمانه بودند که رهبران آلمانی نمی توانستند باور کنند که اصل باشند و به سیچرو توجهی نکردند. با وجود این، آنها به او مقدار زیادی اسکناس دادند؛ اسکناس هایی که همگی جعلی بودند.

► تکاور دلیر

تنها شاخصهٔ ویولت زابو زمانی که درخواست داد در جنگ جهانی دوم (۴۵-۱۹۳۹) برای بریتانیا جاسوسی کند، مهارت او در تیراندازی بود؛ سالن‌های تیراندازی لندن، به این دلیل که او همیشه به هدف می‌زد، مانع ورود او به سالن‌های تیراندازی می‌شدند. دلیل جاسوس شدن او، گرفتن انتقام قتل شوهرش، اتین بود که در مبارزات بریتانیا در آفریقای شمالی کشته شده بود. او که همواره به دلیل شجاعت و اراده‌اش تحسین می‌شد، در دومین مأموریت SOE (عملیات اجرایی ویژه) خود در فرانسه، در حالی که خطوط تلگراف دشمن را تخریب می‌کرد، پس از یک درگیری مسلحانه دستگیر شد. ویولت زابو در اردوگاه زندانیان جنگی در آلمان اعدام گردید.

ویولت زابوی فرانسوی الاصل، بهترین تیرانداز عملیات اجرایی ویژه بریتانیا بود

لینکلن (نفر وسط) بعد از این نبرد، فرمانده ارتش خود را نیز

اخراج کرد

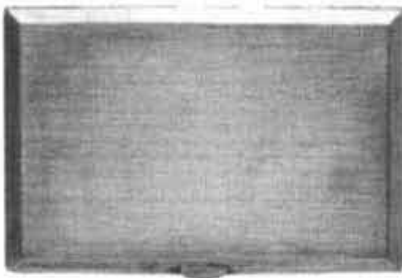

در ۱۷ سپتامبر ۱۸۶۲، ۱۲۰۰۰ نفر از نیروهای اتحاد در نبرد آنتیم کشته شدند، علت مرگ بیشتر آن‌ها اطلاعات غلط بود و پینکرتون به همین خاطر استعفا کرد

داستان پوششی

«آنت» که خود را در نقش یک پرستار بچه جا زده بود، توانست به راحتی از ایست و بازرسی زمان جنگ در جنوب غربی فرانسه بگذرد. آنت، که در واقع همان ایوون کورمئوی بیسیم چی است، «داستان پوششی» خود را به خوبی تعریف می‌کند، و به این طریق یک سال تمام گیر نمی‌افتد و در این مدت بیش از ۴۰۰ پیام کدگذاری شده را منتقل می‌کند. در طی جنگ جهانی دوم، زندگی بسیاری از مأمورین مخفی در گرو داستان‌های پوششی بود که تعریف می‌کردند؛ داستانی که قبلاً آماده کرده بودند و هویت واقعی‌شان را مخفی نگه می‌داشت. در بریتانیا، سازمان عملیات اجرایی ویژه (SOE) برای هر یک از مأمورین آموزش دیده خود، یک داستان پوششی آماده می‌کرد و آنها داستان را به طور کامل حفظ می‌کردند. این سازمان، سپس مأمورین را با چتر نجات یا قایق‌های کوچک به فرانسه می‌فرستاد.

نقشه‌ها

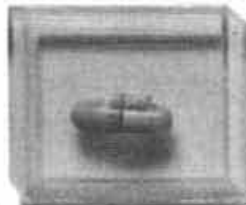

مأمورین اطلاعاتی از نقشه‌های محلی برای برنامه‌ریزی عملیات خرابکارانه خود استفاده می‌کردند. یک نقشه ابریشمی با تا کردن، بسیار کوچک می‌شود و کار اختفاء را آسان می‌کند

کادوی سر راهی

پیش از سفر، هدایای گرانبه‌ای مثل این جعبه سیگار نقره‌ای به مأموران SOE داده می‌شد. زمانی که جاسوس به وسیله یک مأمور فاسد دستگیر می‌شد، این هدیه می‌توانست برای رشوه مورد استفاده قرار گیرد.

قرص تلخ

همه مأمورهای SOE همراه خود یک قرص خودکشی داشتند. این قرص، در عرض ۵ ثانیه باعث مرگ می‌شد. البته هیچ مأموری از این قرص‌ها استفاده نکرد.

برای دفاع

مأمورین مرد و زن، روش‌های قتل بی‌سروصدا را نیز می‌آموختند تا در صورت نیاز به وسیله چاقو‌هایی که به همراه داشتند، این فنون را به مرحله اجرا بگذارند.

▶ تنظیم با دوشاخه

ایوون کورمئو انواع مختلف کریستال را به همراه داشت. او می‌توانست با تعویض این کریستال‌ها، رادیوی SOE خود را روی موج موردنظر تنظیم کند.

▶ زمان بندی حیاتی

تأخیر در زمان قرار معمولاً نشانه خطر بود. یک مأمور هوشیار و محتاط بیش از چند دقیقه در محل قرار منتظر نمی‌ماند.

▶ رمزنگار کوچک

یک کلید کد مورس به قدری کوچک بود که به راحتی در کیف دستی جای بگیرد.

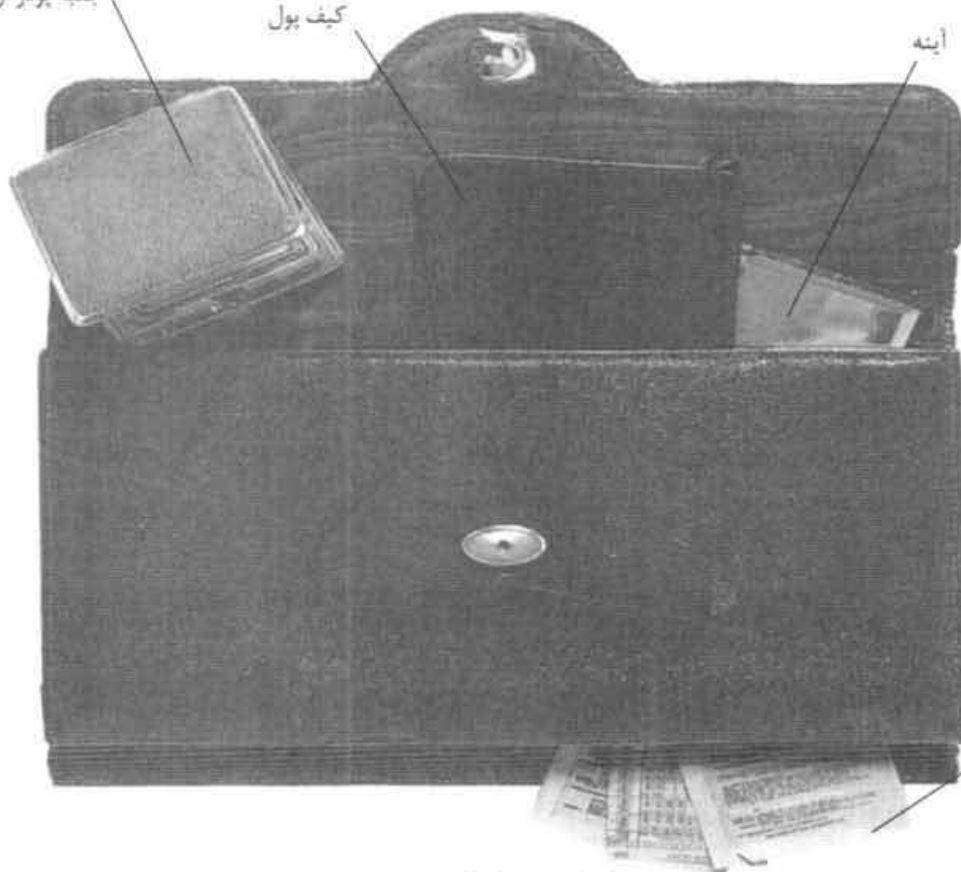

قوطی کبریت تقلبی فرانسوی

جعبه پودر آرایشی

کیف پول

آینه

برگه‌های رمز

▲ مخفیگاهی در کیف دستی

بین پوشش داخلی و خارجی کیف دستی ایوون کورمئو قسمتی مخفی وجود داشت که او در آن برگه‌های رمز و برنامه زمانی گزارشات خود را پنهان می‌کرد.

کیف چرمی قدیمی ایوون کورمئو

این کیف دستی با یکی از لباس‌های مبدل ایوون کورمئو - لباس یک پرستار محله - هماهنگ بود

لباس‌ها باید به سبک لباس‌های فرانسوی دهه ۱۹۴۰ دوخته می‌شدند

سازمان SOE پیش از این که جاسوسی را به قلمرو دشمن بفرستد، با دقت، تمامی برچسب‌های انگلیسی روی لباس را از بین می‌برد

لباس ایوون کورمئو از پارچه نخ‌ی سبک دوخته شده بود

مأمور SOE می‌توانست از جوراب‌ها به منظور رشوه استفاده کند، چرا که در زمان جنگ ابریشم بسیار کمیاب بود

کوچک‌ترین جزئیات لباس هم می‌توانست داستان پوششی را قوت ببخشد به عنوان مثال، جاسوسی که قرار است تحت پوشش یک کارمند فعالیت کند، بهتر است کلاه ساده و ارزان قیمتی مثل این بپوشد

کفش‌های جبری

▲ ایوون کورمئو، بیسیم چی SOE

بیشتر این اشیاء به ایوون کورمئو، مأمور SOE تعلق داشت که نام پوششی اش آنت بود. او شب ۲۲ آگوست ۱۹۴۳ با چتر نجات پا به فرانسه گذاشت و در آن جا در سمت یک بیسیم چی شروع به فعالیت کرد. احتیاط غریزی او تا زمانی که متفقیین، فرانسه را در سال ۱۹۴۴ آزاد کردند، او را از دستگیری در امان نگه داشت. یک بار، او مأموری دیگر را در قطار شناسایی کرد، اما بر وسوسه صحبت با او غلبه کرد؛ او در تمرین آموخته بود که اگر مأمور دیگر تحت نظر باشد، امکان دارد هر دوی آنها دستگیر شوند. با این حال، ایوون کورمئو می‌دانست چه زمانی باید ریسک کرد. اگر چه بیشتر بیسیم‌چی‌ها، برای جلوگیری از دستگیر شدن، تجهیزات رادیویی خود را هر روز جابه‌جا می‌کردند، او احساس می‌کرد بهتر است گزارشات خود را تا شش ماه از یک جا ارسال کند. او می‌توانست از پنجره اتاقش ون‌های استراق سمع را تا شعاع ۳ مایلی (۵ کیلومتری) تشخیص دهد.

۵۰ تاریخچه جاسوسی در جهان

جنگ سرد

با پایان جنگ جهانی دوم در سال ۱۹۴۵، کسی نمی‌توانست آینده‌روشنی برای مأمورین مخفی متصور باشد. اما بر خلاف این تصورات، عصر طلایی جاسوسی در حال آغاز بود. مرزبندی‌های سیاسی، اروپا را به دو قسمت تبدیل کرد. این مرزبندی که «پرده آهنین» نام داشت، در حقیقت تنها یک خط بر روی نقشه بود. در شرق این خط، دنیای کمونیستی قرار داشت؛ یعنی اتحاد جماهیر شوروی و متحدانش، که می‌خواستند جامعه‌ای به دور از طبقه بندی درست کنند، جامعه‌ای که همه چیز را به اشتراک می‌گذاشت. ملت‌هایی که در غرب این خط قرار داشتند، و توسط ایالات متحده حمایت می‌شدند، طرفدار سرمایه‌داری بودند، و به مالکیت شخصی دارایی‌ها و مشاغل، اعتقاد داشتند. ملت‌های شرقی و غربی به یکدیگر مشکوک بودند، و رقابت آنها به جنگ سرد معروف شد. جاسوس‌ها در جوی که جنگ سرد به وجود آورده بود، شروع به پیشرفت کردند. در شرایطی که بلوک‌های شرق و غرب بر سر درست کردن بمب بزرگ‌تر با یکدیگر رقابت داشتند، کار جاسوس‌ها هم، سکه شده بود، چرا که هر دو طرف برای این که از نقشه دیگری سر در آورد، جاسوس‌های خود را به بلوک متخاصم می‌فرستاد. به واسطه همین فعالیت‌ها و برای دستگیری مأموران اطلاعاتی دشمن، هر دو طرف درگیر، نیاز به جاسوس‌های بیشتری در سرزمین خود داشتند. در هر دو سوی پرده آهنین، ترس از جنگ اتمی تا به آن حد بود که هزینه صرف شده برای جاسوسی، هیچ‌گاه تمامی نداشت. سرانجام، در سال ۱۹۸۹، جنگ سرد پایان یافت، و روند اتحاد آلمان - که آن هم در گذشته به دو قسمت تقسیم شده بود - آغاز گردید.

ابر قارچی شکل انفجار بمب اتمی را از دیگر بمب‌ها متمایز می‌کند

◀ آزمایش بمب

ایالات متحده بمب‌های اتمی خود را در صحرای نوادا، به دور از نگاه‌های کنجکاو جاسوسان دشمن آزمایش می‌کرد. قدرت این بمب‌ها در نابودی تمدن باعث وحشت همگان شده بود و شاید بتوان گفت این ترس تأثیر بسیار زیادی در عدم استفاده طرفین درگیر در جنگ سرد از این نوع بمب داشت.

تقسیم اروپا

در دوران جنگ سرد، تنها چهار کشور اروپایی اعلام بی‌طرفی کرده بودند. بیشتر کشورها با امضای قراردادهایی متعهد می‌شدند در صورت حمله دیگر کشورها از همسایه‌های خود دفاع کنند. پیمان ورشو کشورهای کمونیست را با اتحاد جماهیر شوروی متحد ساخت. کشورهای حامی سرمایه‌داری، به عضویت سازمان پیمان آتلانتیک شمالی (ناتو) در آمده و با ایالات متحده آمریکا متحد شدند.

راهنمای نقشه:

- پرده آهنین
- کشورهای بی‌طرف
- سایر کشورهای سرمایه‌داری
- تمامی اعضای ناتو
- سایر کشورهای کمونیست
- پیمان ورشو
- اتحاد جماهیر شوروی

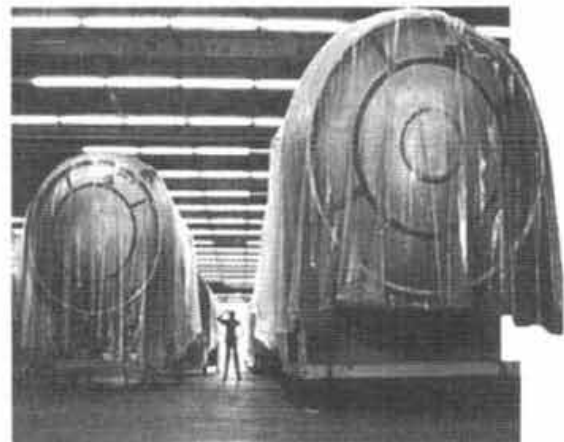
تصویر خلبان یو-۲ پس از سقوط در سال ۱۹۶۰

سقوط کرده

پیش از این که ماهواره‌ها تصویربرداری از بالای زمین را میسر کنند، ایالات متحده از هواپیماهای جاسوسی یو-۲ برای عکس برداری از آن سوی پرده آهنین استفاده می‌کرد. در سال ۱۹۶۰ اتحاد جماهیر شوروی موفق به ساقط کردن یکی از این هواپیماها شد و خلبان جاسوس سیا، گری پاورز، را دستگیر کرد. او از یک دوره محکومیت ده ساله در زندان نجات یافت، چرا که دولت شوروی در سال ۱۹۶۲، او را با یک جاسوس روس به نام رودولف ابل معاوضه کرد.

«تأمین امنیت جهان»

سیاستمدارها در جنگ سرد به «تخریب با توافق دوجانبه» اعتقاد داشتند. اگر دو طرف برای نابودی دیگری به اندازه کافی بمب داشت، آنها به این نتیجه می‌رسیدند، که حمله به دیگری کار عاقلانه‌ای نخواهد بود. دو «ابر قدرت» آن دوران، اتحاد جماهیر شوروی و ایالات متحده آمریکا، موفق به ساخت موشک‌های گول‌پیکری با کلاهک‌های اتمی شده بودند. هیچ یک از این دو قدرت، از این موشک‌ها استفاده نکردند.

موشک‌های تیتان ۲ در انبار و در انتظار برای تبدیل شدن به پرتاب کننده ماهواره هستند.

تبادل جاسوس‌ها در برلین

هر جاسوسی که در دوران جنگ سرد دستگیر می‌شد، انتظاری جز اعدام، یا در بهترین حالت، یک محکومیت طولانی مدت در زندان نداشت؛ مگر این که دولت حامی او می‌توانست برای مبادله زندانی با دولت دیگر مذاکره کند. بر اساس این قراردادها، شرق و غرب جاسوس‌هایی را که دستگیر کرده بودند مبادله می‌کردند. مأمورین آزاد شده در محلی معین در کنار دیوار برلین آزاد می‌شدند.

در جستجوی موشک‌ها

پایگاه‌های موشکی در تصاویری که از ماهواره‌های جاسوسی به دست می‌آید، به راحتی قابل شناسایی هستند، به همین دلیل ایالات متحده و اتحاد جماهیر شوروی، تصمیم به ایجاد موشک‌اندازه‌هایی با پایگاهی به شکل زیردریایی گرفتند که می‌توانست زیر امواج دریا پنهان شود. طراحان موشک ترایدنت ادعا می‌کردند که از آن برای حمله به انبارهای موشکی دشمن استفاده می‌کنند، اما رقیبان آنها اعتقاد داشتند که هدف اصلی این موشک‌ها، شهرها هستند.

دیواری که اروپا را دو تکه کرد

جاسوسی در دوران جنگ سرد در برلین، پایتخت آلمان شرقی، شدت بیشتری داشت. برلین دقیقاً داخل آلمان شرقی واقع شده بود، اما براساس معاهده‌ای در زمان جنگ، فرانسه، بریتانیا و ایالات متحده حق کنترل برلین غربی را داشتند، به این ترتیب خود شهر به دو بخش شرقی و غربی تقسیم شده بود. آلمان شرقی برای جلوگیری از فرار مهاجران به غرب از مرز جدید، در سال ۱۹۶۱ شهر برلین را با کشیدن دیواری به دو قسمت تقسیم کرد. تخریب این دیوار در سال ۱۹۸۹ آلمان را دوباره متحد ساخت و نماد اتمام جنگ سرد گردید.

زمانی که مردم با چکش و قلم به جان دیوار افتادند، هلله‌های بر پا بود

دیوارنویسی بر بقایای دیوار پس از اتحاد دو آلمان

جاسوس‌های دوجانبه و پناهندگان

جاسوس‌های دوجانبه در واقع «مأمورهای کنترل شده دشمن» هستند. آنها به جای این که به دو ارباب خدمت کنند، فقط اهداف یکی از طرف‌های درگیر در جنگ جاسوسی را برآورده می‌کنند؛ این افراد، طرف مقابل را فریب داده و وانمود می‌کنند که برای آنها کار می‌کنند، ولی در عوض اسرار آنها را به سرقت می‌برند. کار جاسوس‌های دوجانبه بسیار پرخطر است. برای موفقیت، باید اعتماد یک سازمان جاسوسی را جلب کنند، و این در حالی است که هدف نهایی شان خیانت به این اعتماد است. در صورت دستگیری، نباید امیدی به بخشش داشته باشند. جاسوس‌های دوجانبه ممکن است داوطلبانه به این کار تن دهند، و یا این که جاسوس‌هایی باشند که توسط سازمان‌های ضدجاسوسی دستگیر شده و به جای اعدام، «تغییر مسیر» داده‌اند (به کار گرفته شده و کنترل شده‌اند). جاسوس‌هایی که تغییر مسیر داده‌اند، از ارزش بالایی برخوردارند. ارباب جدید آنها اطلاعات غیرواقعی، اما باورکردنی در اختیارشان قرار داده و جاسوس، این اطلاعات جعلی را به شکلی که واقعی به نظر برسند، منتقل کرده و باعث شک و سردرگمی می‌شود. جاسوس‌هایی که به مقصد کشوری که زمانی هدف جاسوسی‌شان بوده است بگریزند، «پناهنده» نامیده می‌شوند. هر چند این عمل آن‌ها در کشوری که وفاداری قلبی خود را به آن نشان داده‌اند، تحسین می‌شود، اما به همان اندازه در کشوری که به آن خیانت کرده‌اند، منفور خواهند بود.

► استاد جاسوسی باستانی

فرمانده چینی، سان زو، از نخستین کسانی بود که درباره جاسوس‌های دوجانبه کتاب نوشت. او چنین افرادی را «جاسوس‌های محکوم به فنا» می‌نامید، افرادی که «به عمد اطلاعات غلطی به آنها داده شده است و مأموریت ارائه این اطلاعات را به دشمن به عهده دارند.» سان زو کتاب هنر جنگ را در قرن چهارم پیش از میلاد نوشت.

▶ ستایش یک جاسوس

در جنگ جهانی دوم، همگان ریچارد سورج (۱۹۸۵-۱۹۴۴) را یک نازی متعصب می‌دانستند. او در مدتی که مشاور سیاسی سفیر آلمان بود، اطلاعات سری آلمان را به دشمنان روسی آنها اطلاع می‌داد. تمبرهای شوروی، سورج را در مقام یک قهرمان نشان می‌داد.

◀ مرگ یک خائن

مأمورین ضدجاسوسی ژاپن، هویت ریچارد سورج را برای متحدین آلمانی خود آشکار کردند. او در سال ۱۹۴۴ محکوم و اعدام شد.

▶ مأمور روس در سیا

آلد ریچ آمس (متولد ۱۹۴۱)، جاسوس شوروی بود که به مدت ۹ سال در سمت یک کارمند قابل اعتماد در سازمان سیا فعالیت می‌کرد. آمس و همسرش، روساریو، اطلاعات مربوط به بسیاری از جاسوس‌های تحت استخدام سیا را در اختیار روس‌ها قرار دادند. به کمک این دو، مسکو توانست شبکه‌ای از جاسوس‌های دوجانبه تشکیل دهد که از بابان آمریکایی خود را فریب دهند. این زوج، به پاس این خیانت، دست مزد بسیار خوبی از روس‌ها دریافت کردند.

آلد ریچ و روساریو آمس پس از دادگاه‌های جداگانه‌ای که به جرم جاسوسی برای آنها برگزار شد

ЗДРАВСТВУЙТЕ, ТОВАРИЩ ФИЛБИ

«Если бы мне предложили писать жизнь Соколова, я начал бы так, как начал...»

Феликс ДЗЕРЖИНСКИЙ.

«...СЛАВЯНСКОЕ иероглифическое слово, означающее: «Должна на Голубином»...»

«...И давай, что мог в то время, и был частенько убитый...»

«...В этот вечер по служебной...»

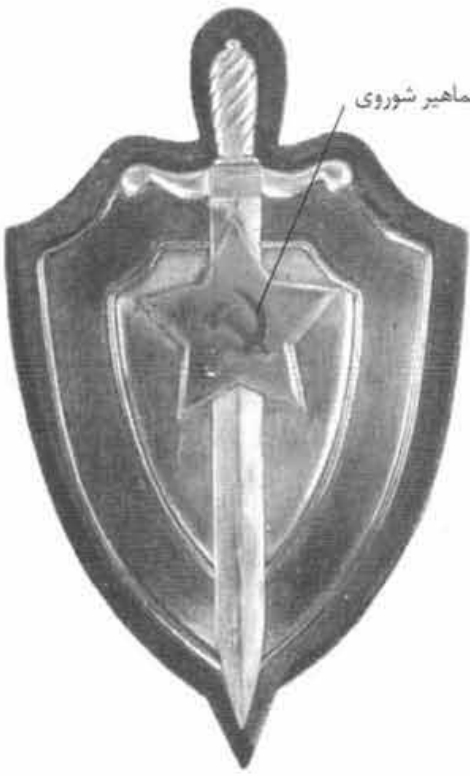
«...Он был...»

خوش آمد گویی به قهرمان

فیلیبی از بیروت، جایی که او تحت پوشش یک روزنامه نگار فعالیت می کرد، به مسکو فرار کرد. تیترا اول روزنامه های شوروی خوش آمد گویی به او بود. تیترا اول این روزنامه، به این معنی است: «خوش آمدی، رفیق فیلیبی»

جاسوس دو جانبه جنگ سرد

هارولد کیم فیلیبی (۱۹۱۲-۸۸) زمانی که در دانشگاه کمبریج تحصیل می کرد، تمایلات کمونیستی پیدا کرد، و در سال ۱۹۳۳ شروع به جاسوسی برای شوروی نمود. با وجود این، هفت سال بعد، کاری در سازمان اطلاعات و امنیت خارجی بریتانیا پیدا کرد. بعد از سی سال جاسوسی، او به مسکو گریخت. اتحاد جماهیر شوروی، برای حق شناسی، برای او حقوقی ماهیانه و یک آپارتمان در نظر گرفت، که دفتر آن را در تصویر سمت راست می بینید.

داس و چکش، نماد اتحاد جماهیر شوروی

مدال هایی از هر دو طرف

فیلیبی به محض ورود به مسکو، این نشان کاگب را دریافت کرد. بعد از مدتی، اتحاد جماهیر شوروی به او نشان پرچم سرخ را نیز اهدا کرد. هجده سال قبل، پادشاه انگلستان، جرج ششم، بدون آن که بداند کیم یک جاسوس است، به او نشان امپراتوری بریتانیا را اعطا کرده بود.

► هویت سری

ایگور گوزنکو (۱۹۱۹-۸۲) کارمند رمزشناسی در سفارت شوروی در اوتاوا بود. او نمی‌خواست به شوروی بازگردد، و به همراه اسنادی از جاسوسی مستمر شوروی، به آمریکا پناهنده شد. روزنامه‌ها و سازمان‌های دولتی او را فردی متقلب معرفی کردند، اما پلیس سواره نظام حرفش را باور و از او محافظت کرد. در این مصاحبه تلویزیونی، او از پوششی برای مخفی نگه داشتن هویت خودش استفاده کرد.

◀ بازنشستگی در مسکو

پس از پناهندگی، فیلیپ تا پایان عمر خود (سال ۱۹۸۸) در مسکو زندگی کرد. این عکس را پسرش در دهه ۱۹۷۰ از او گرفته است. خیانت فیلیپ و همکاران جاسوسش، گای برگس و داندل مک‌لین، جوی از بی‌اعتمادی و بدگمانی از خود به جای گذاشت. جاسوسی آنها برای مسکو، سرویس‌های اطلاعاتی بریتانیا را بی‌اعتبار کرد.

گوردیفسکی خاطرات دوران خدمت خود در کا.گ.ب را در کتابی نوشت

► اسرار امنیتی

اولگ گوردیفسکی (متولد ۱۹۳۹) که سرپرستی مأموریت‌های کا.گ.ب در لندن را بر عهده داشت، به حساس‌ترین اطلاعات فعالیت‌های جاسوسی کشورش دسترسی داشت، او از سیستم شوروی نفرت داشت و از سال ۱۹۶۶ به طور مخفیانه برای غرب جاسوسی می‌کرد. او در سال ۱۹۸۵، زمانی که احساس کرد اربابان روس‌اش به او مشکوک شده‌اند، به بریتانیا پناهنده شد.

گوردیفسکی به همراه کتابش، کا.گ.ب: داستان داخلی

سلاح‌های سرّی

جاسوسی گذشته خون‌آلودی دارد. جاسوس‌ها در زمان جنگ، زمانی که خطر در همه جا سایه افکنده بود، بیشتر از همیشه پرکاری شدند. با پایان جنگ، وظیفه سازمان‌های اطلاعاتی، حفظ این صلح بود. گاهی اوقات، آنها برای رسیدن به این هدف در دوران صلح از اسلحه استفاده می‌کردند، و بسیاری از جاسوس‌های زمان جنگ نیز آزادانه اسلحه حمل می‌کردند. برخی دیگر، تفنگ و چاقویشان را به روش‌های مختلفی مخفی نگه می‌داشتند. با آغاز جنگ سرد، پنهان کاری نیز اهمیت بیشتری یافت. کشورهای پیمان ورشو و قدرت‌های غربی برای کشتن مهره‌های یکدیگر تلاش می‌کردند، و برخی از این اقدام‌ها، مانند قتل گئورگی مارکوف، با موفقیت همراه شدند. اما نقشه‌های دیگر موفق نبودند: براساس شواهد موجود، سیا دو بار سعی کرد رئیس‌جمهور کوبا، فیدل کاسترو، را با سم به قتل برساند که این تلاش‌ها نافرجام ماند. این سازمان از سلاح‌های غیرعادی دیگری نیز استفاده کرد. مثلاً سعی داشتند یک نوع باکتری کشنده در سیگار کاسترو بگذارند و یا زمانی که در دریا شنا می‌کند با استفاده از یک صدف بمب‌گذاری شده او را از بین ببرند. اما همه سلاح‌های سازمان، کشنده نبودند. عجیب‌ترین نقشه آن‌ها فقط با هدف تحقیر رهبر کمونیست‌ها برنامه‌ریزی شده بود. مأمورهای سیا با پاشیدن پودری شیمیایی در کفش‌های کاسترو، قصد داشتند ریش معروف او را بیندازند!

اسلحه لوله ندارد، و همین دقت آن را کم می‌کند

در این تصویر، برای بهتر نشان دادن چاقوی داخل مداد، آن را برش زده‌اند

▲ قلم مرگ بار

این دو اسلحه که با ظاهری شبیه مداد درست شده‌اند، در نبرد نزدیک استفاده می‌شدند. مداد خنجر مانند، شامل یک تیغ به شکل صلیب است، و مداد نوکی، یک تیر با روکش کرم شلیک می‌کند. مأموران عملیات اجرایی ویژه بریتانیا از این نوع سلاح، برای دست یابی به برتری جزئی بر دشمن استفاده می‌کردند تا بدین طریق بتوانند سلاح‌های قدرتمندتری را از چنگ آنها بیرون بیاورند.

گنورگی مارکوف در سال ۱۹۷۸

قاتل چتر به دست

گنورگی مارکوف بلغاری از رادیویی در لندن از رهبری کشورش انتقاد می کرد. مارکوف روزی در سال ۱۹۷۸ در خیابان های لندن به سمت خانه حرکت می کرد که درد گزنده ای حس کرد. او به اطراف نگاهی انداخت و مردی را دید که چتر خود را از روی زمین بر می دارد. چیزی نگذشت که مارکوف دچار تب شد و سه روز بعد درگذشت. قاتل او، که یک مأمور اطلاعاتی بلغاری بود، از چتری با طراحی خاص گلوله ای کوچک که سمی قدرتمند با خود داشت به طرف مارکوف شلیک کرده بود. ده روز پیش از این اتفاق، مأمورین بلغاری در پاریس نیز به یکی دیگر از مخالفان دولت حمله کرده بودند، اما فرد قربانی بهبود یافت.

با کشیدن ماشه در نزدیکی دسته چتر، گلوله شلیک می شود

لوله گاز باعث می شد چتر مانند یک تفنگ بادی عمل کند

سوراخ های روی این گلوله ریز محتوی سمی مهلک است

هفت تیر ۶/۳۵ میلیمتری اصلاح شده ویلی و اسکات

لوله تفنگ کوتاه شده است

محافظ ماشه

کمر بند مسلح

این هفت تیر جنگ جهانی دوم که روی کمر بند و زیر لباس بسته می شد، برد بسیار کمی دارد. قاتل برای این که از اصابت گلوله مطمئن شود، باید درست در کنار هدف بایستد. برای شلیک گلوله، سیمی از سگک کمر بند تا آستین کت جاسازی شده، که اسلحه در آن جا پنهان شده است. مزیت بزرگ این سلاح این بود که جاسوس می توانست بدون آن که کسی او را در حال نشانه گیری یا شلیک گلوله ببیند، ماشه را بکشد.

► یک برش ساده

هدف همهٔ سلاح‌ها، مردم نیستند. این چاقوهای بسیار تیز برای از بین بردن لاستیک اتومبیل طراحی شده‌اند. اندازهٔ آنها بسیار کوچک بوده و به راحتی پنهان می‌شوند، اما مأمورین می‌توانند با یک ضربهٔ سریع، چند دقیقهٔ ارزشمند برای فرار به دست آورند. خرابکارها از این چاقو برای از بین بردن تمام لاستیک‌های خودرو (حتی لاستیک‌های یدکی) و از کار انداختن کامل آن استفاده می‌کردند.

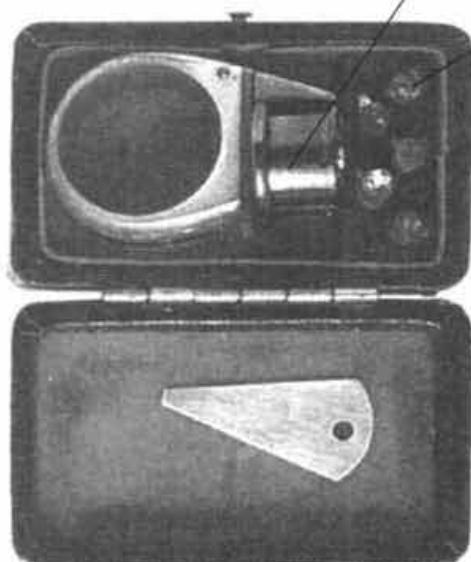

چاقو به کمک یک نخ از گردن آویزان می‌شد

این شکاف دهندهٔ کوچک به حلقه شباهت دارد

به دلیل کوچک بودن هفت تیر، برد آن بسیار محدود است

اسلحهٔ حلقه‌ای می‌تواند پنج گلوله شلیک کند

◀ هفت تیر حلقه‌ای

سلاح‌های مخفی چیز جدیدی نیستند. یک جاسوس فرانسوی قرن نوزدهمی مجهز، این هفت تیر کوچک را که به کمک یک حلقه ثابت شده است، با خود حمل می‌کرد. با چرخاندن محفظهٔ گلوله‌ها، مأمور می‌توانست ۵ گلوله شلیک کند. با توجه به اندازهٔ کوچک و شیوهٔ شلیک کردن خاص این اسلحه، گاهی اوقات آن را به نام «هفت تیر فشاری» یا «هفت تیر کف دستی» نیز می‌شناختند.

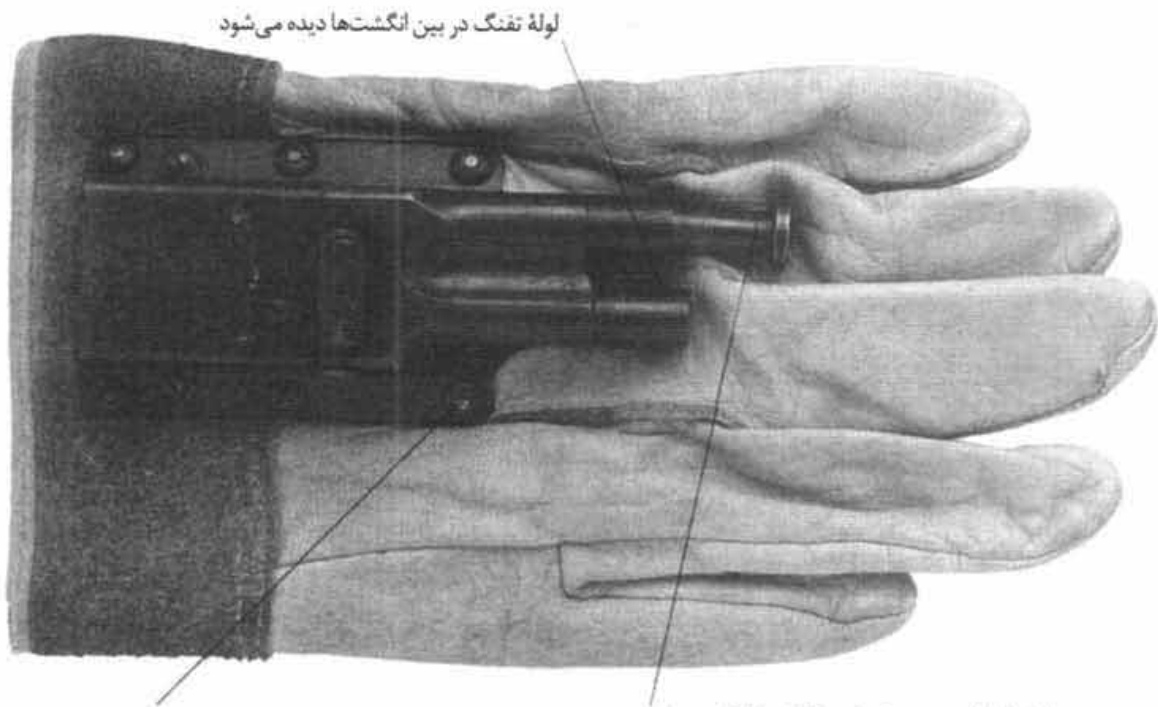
برگ درخت افرای کانادایی

پرچم سه رنگ فرانسه

► چاقوهای کثیف

آژانس‌های اطلاعاتی در دوران جنگ، این چاقوها را به شکلی طراحی کرده بودند که به راحتی در یقه یا سر آستین کت پنهان شوند. در زمان دستگیری، مأمور می‌توانست با استفاده از چاقو به نگهبان‌ها حمله کرده و بگریزد. در دوره‌های آموزشی، به جاسوس‌ها تذکر داده می‌شد که استفاده از این چاقوها کمی «کثیف کاری» به همراه خواهد داشت.

لوله تفنگ در بین انگشتها دیده می شود

با فشار لوله به بدن قربانی، گلوله شلیک می شود

هفت تیر به یک دستکش چرمی برچ شده است

▲ دستکش کشنده

بعضی از اسلحه های مورد استفاده جاسوس ها، برای خودشان خطرناک تر از فرد قربانی هستند. مأموری که از این هفت تیر «دستکش» مانند استفاده می کند، باید در نشانه گیری نهایت دقت را به خرج دهد، در غیر این صورت، یک گلوله برای جدا کردن دو انگشت دست او کافی خواهد بود. اداره جاسوسی دریایی ایالات متحده، این اسلحه را برای مأمورین اطلاعاتی خود در جنگ جهانی دوم تولید کرده بود.

تیغه جاسازی شده

تیغه جاسازی شده

◀ تیغ های مخفی در سکه و کفش

تیغ های مخفی در پاشنه کفش، علی رغم ظاهر خطرناکی که دارند، برای حمله و کشتن طراحی نشده اند. در عوض، مأموران اطلاعاتی در زمان دستگیری از این تیغه های مخفی برای بریدن طنابها و آزاد کردن خود استفاده می کردند. علاوه بر این، جاسوس ها چاقوهایشان را در سکه های کم ارزش پنهان می کردند. به این امید که نگهبان های دشمن تنها به دزدیدن اسکناس های آنها بسنده کنند و کاری به سکه های کم ارزش ته جیب شان نداشته باشند.

درون سکه یک تیغه مخفی قرار گرفته است

اربابان جاسوسی

سران سازمان‌های جاسوسی نفوذ و اعتبار بسیار زیادی دارند. دسترسی آنها به اطلاعات سری و ارزشمند به این معنی است که اگر برخی از این مسئولان عالی‌رتبه تصمیم بگیرند به کشور خود خدمت نکنند، بسیار خطرناک خواهند بود. معمولاً مسئولان عالی‌رتبه یا اربابان سازمان‌های جاسوسی، از یک گروه قابل اعتماد دولتی دستور می‌گیرند، اما اغلب اوقات این گروه‌ها دقیقاً از چگونگی عملکرد جاسوس‌ها مطلع نیستند. در گذشته، اربابان جاسوسی در اروپا دستوراتشان را مستقیماً از شخص شاه یا ملکه دریافت می‌کردند. هرچند، در سال ۱۵۱۹ یک سیاستمدار ونیزی دربارهٔ اولین ارباب جاسوسی پادشاه انگلستان هنری هشتم، به نام کاردینال وولسی نوشته بود که او «بر پادشاه و قلمرو پادشاهی حکومت می‌کند». در این قرن، تا پایان دوران جنگ سرد، سران سرویس‌های مخفی، تمام کشورهای شرق اروپا را کنترل می‌کردند. نفوذ و قدرت جی. ادگار هوور در زمانی که ریاست FBI را بر عهده داشت آنچنان زیاد شده بود که می‌توانست از بعضی از بانفوذترین سیاستمدارهای ایالات متحده اخاذی کند. در حال حاضر، کشورها دربارهٔ وجود سازمان‌های امنیتی خود صادق‌تر هستند، اما هویت مأمورهایی که در شبکه‌های جاسوسی فعالیت می‌کنند همچنان یک راز سر به مهر است.

▶ قدرت پشت تخت پادشاهی

کاردینال وولسی (۱۴۷۵-۱۵۳۰)، اولین رئیس سرویس اطلاعاتی شاه هنری هشتم در دوران خود به قدرتمندترین مرد انگلستان تبدیل شد. مأمورهای وولسی نامه‌های ارسالی به سیاستمدارهای ونیز و دیگر کشورها را می‌گشودند. سفرای انگلستان برای مخفی نگه داشتن اسرار خود، از آن پس نامه‌هایشان را به صورت رمزی می‌نوشتند.

◀ سرباز رومی

ژنرال سیپیو آفریکانیوس بزرگ (۲۳۶-۱۸۴ پ. م.) یکی از زیرک‌ترین اربابان جاسوسی در امپراطوری روم بود. در زمان حمله به یکی از شهرهای اسپانیا به نام کارتاگو نووا، جاسوس‌های او متوجه شدند که نیروهای کمکی دشمن ده روز از آنها عقب‌تر هستند. در نتیجه، نیروی زمینی و دریایی تحت فرماندهی سیپیو به راحتی پیروز شد.

جاسوسی به سبک هندی

اکبر شاه (۱۶۰۵-۱۵۴۲)، فرمانروای گورکانیان، هند را متحد کرد. این پادشاه جوان، از درویش هندی برای جاسوسی استفاده می‌کرد. اکبر شاه در دوران حکومت خود (۱۶۰۵-۱۵۵۶) امپراتوری هند را وسعت بخشید و دولت را بازسازی کرد. به گزارشات اطلاعاتی کتوال‌ها (مأموران محلی)، که وظیفه استخدام جاسوس‌ها را بر عهده داشتند، اعتماد می‌کرد.

سر ویس مخفی روسیه

اولین تزار روسیه، ایوان چهارم (۱۵۸۴-۱۵۳۰)، به حق، شایسته لقب «مخوف» بود. او با کمک مأمورهای مخفی ظالم خود به نام اوپریچنیک حکومت می‌کرد. آنها به طور رسمی پلیس امنیتی به شمار می‌رفتند و در واقع آدم کشانی بودند که بدون ترس از مجازات، موجب هراس و وحشت همه شهرها می‌شدند، و مردم را شکنجه می‌کردند و دست به هر جنایتی می‌زدند. آنها نشانی با طرح سر یک سگ و یک جارو روی لباس خود داشتند که نماد توانایی اوپریچنیک در بو کشیدن خیانت و پاک سازی آن بود.

جاسوس‌های نامرئی

شاهزاده‌های جنگاور قرن دوازدهم در ژاپن از نینجاها به منظور جاسوسی و قتل‌های خاموش استفاده می‌کردند. کلمه نینجا در زبان ژاپنی به معنی «نامرئی شدن» است. نینجاها با تمرین فراوان به بالاترین سطح از آمادگی و مهارت می‌رسیدند و استاد استتار و تغییر قیافه بودند. یکی از فرمانده‌های جنگی به نام تاکدا شینگن به قدری از آن‌ها می‌ترسید که برای سهولت در فرار، برای حمام خود یک در پشتی نصب کرده بود.

در نوشتن نامه از کدهای ساده استفاده شده بود

مأمورین متخصص کشف رمز والسینگهام یک پاراگراف به نامه اضافه کردند و از مری (ملکه اسکاتلند) خواستند نام توطئه‌گرها را بنویسد

▶ پدر سرویس مخفی

فرانسیس والسینگهام (۱۵۹۰-۱۵۳۲) تلاش زیادی برای تشکیل سرویس اطلاعاتی انگلستان انجام داد. بزرگ‌ترین موفقیت او بر ملا کردن نقشه قتل ملکه انگلستان، الیزابت اول بود. مأموران والسینگهام جلوی رد و بدل نامه‌های کدگذاری شده بین توطئه‌گرها و مری، دخترخاله زندانی شده ملکه، اسکاتلند را گرفتند. نامه ثابت می‌کرد که مری در این نقشه دست داشته است، به همین دلیل او در فوریه ۱۵۸۷ اعدام گردید.

◀ هر آسیاب نو، قرقری دارد

تقریباً به مدت نیم قرن، جی. ادگار هوور (۱۸۹۵-۱۹۷۲) ریاست سازمان FBI را بر عهده داشت. سازمان با هدف شناسایی مأمورانی تشکیل شده بود که در ایالات متحده جاسوسی می‌کردند. اما علاوه بر این، مأمورهای هوور به طور مخفیانه در زندگی شخصی سیاستمدارها و حتی رئیس جمهور، تجسس می‌کردند. هوور با تهدید به آشکار کردن حقایق کثیف زندگی آنها، از قدرت بی‌حد و حصرش جدا نمی‌شد. در سال ۱۹۴۷، با تشکیل سازمان سیا برای رسیدگی به مسائل امنیت خارجی، قدرت FBI فرونشاند شد.

۶۴ تاریخچه جاسوسی در جهان

► پلیس مخفی فرانسه

کاردینال ریشلیو (۱۶۴۲-۱۵۸۵) کابینه سرخ یا پلیس مخفی فرانسه را تشکیل داد. افراد او از خانواده‌های نجیب جاسوسی کرده، و باعث افزایش قدرت لویی سیزدهم می‌شدند. جاسوس‌ها برای خود نام و آوازه‌ای به دست آورده بودند، به همین خاطر مردم فکر می‌کردند که هر مربی شمشیربازی فرانسوی ممکن است یک مأمور باشد.

◀ مأمور دو جانبه در رأس

آلفرد ردل (۱۸۴۶-۱۹۱۳) ریاست سازمان ضد جاسوسی اتریش را بر عهده داشت. او سرویس مخفی اتریش را نوسازی کرد، اما بدهی‌های شخصی بسیار زیادی داشت. زمانی که روسیه در ازای دریافت اطلاعاتی مهم، به او پیشنهاد مبلغی پول داد، او پذیرفت و مدت ده سال برای روس‌ها کار کرد. ردل در سال ۱۹۱۳ متهم به خیانت شد و به جای تحمل حکم دادگاه، با شلیک یک گلوله خودکشی کرد.

► گرگی در لباس میش

«مرد بدون چهره» لقب مارکوس وولف در دوره جنگ سرد بود. او مسئولیت مأموریت‌های خارجی استازی (پلیس مخفی) آلمان شرقی را بر عهده داشت. وولف موفق به مدیریت حلقه‌های جاسوسی بسیار تأثیرگذاری در غرب شد. او حتی یکی از مشاوران نزدیک صدر اعظم آلمان غربی، به نام ویلی برنت (متولد ۱۹۱۳) را به منظور جاسوسی برای استازی به استخدام خود در آورده بود.

سرویس‌های مخفی

پشت سر هر جاسوسی، شبکه وسیعی برای جمع‌آوری اطلاعات قرار گرفته است. سازمان‌هایی مانند سیا و ام‌آی‌۶ به جاسوس‌های خود مدارک جعلی و پول داده و به آنها کمک می‌کنند. و در نهایت پس از دریافت اخبار و مدارک لازم به ترجمه و تفسیر و تجزیه و تحلیل اطلاعات جمع‌آوری شده می‌پردازند. منابع انسانی تنها کانال‌های اطلاعاتی و خبرچینی برای شبکه‌های اطلاعاتی و جاسوسی نیستند، بلکه از سایر منابع اطلاعاتی نیز بهره می‌برند. ماهواره‌ها بخشی از اطلاعات سازمان را فراهم می‌کنند و رهگیری علانم رادیویی نیز مکمل این روش جمع‌آوری داده‌هاست. بسیاری از نیروهای سازمان، وظیفه‌ای جز خواندن روزنامه‌ها و مجلات خارجی ندارند. یک تحلیل‌گر باهوش می‌تواند اطلاعات زیادی از این «منابع آزاد» به دست آورد. در جنگ جهانی دوم، متخصصان جاسوسی روسی متوجه شدند که ایالات متحده مشغول ذخیره نقره برای انجام یک «پژوهش علمی» است و تمامی مجلات فیزیک اتمی را توقیف کرده است. بدون این که جان مأموری به خطر بیفتد، آنها به درستی حدس زدند که ایالات متحده در حال ساخت بمب اتم است.

جاسوس در برابر جاسوس

در اوج دوره جنگ سرد، کاریکاتوری در مجله دیوانه، رقابت سرویس‌های مخفی را به سخره می‌گیرد.

متن پیام این است: «در همه حال پاسدار اسرار [اما] باشید او! در همه جا برای مقابله با جاسوس‌ها آماده باشید»

از جاسوس‌ها بر حذر باشید

جمهوری خلق چین شبکه اطلاعاتی عظیم و در عین حال فوق‌العاده سری دارد. سازمان کنترل مرکزی اطلاعات که کار جمع‌آوری اطلاعات را بر عهده دارد، اطلاعات خود را از سازمان‌های مختلف دولتی و نیز مردم عادی کوچه و بازار کسب می‌کند. در دهه ۱۹۷۰، پلاک‌هایی مانند این تصویر در همه جای کشور برای هشدار به شهروندان علیه فعالیت‌های جاسوسی نصب شده بودند. در خارج از چین، باور بر این است که جاسوس‌ها از طریق سفارت‌خانه‌های این کشور و آژانس خبری چین نو مشغول به فعالیت هستند.

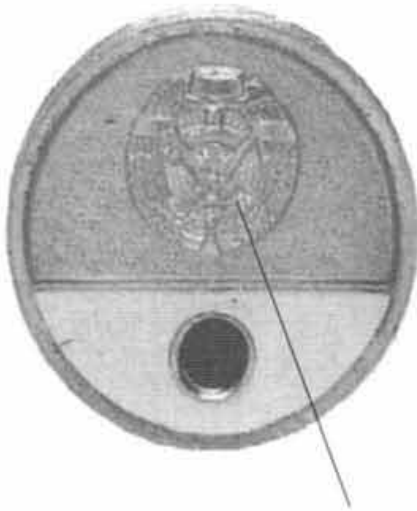
時時保
處處防
密諜

حافظین ایالات متحده ▶

سازمان اطلاعات مرکزی (سیا) از سال ۱۹۴۷ برای ایالات متحده اطلاعات خارجی را جمع‌آوری و تجزیه و تحلیل کرده است. این سازمان همچنین مسئول عملیات ضد جاسوسی در خارج کشور می‌باشد. سازمان امنیت ملی که کمتر شناخته شده است، و تحت کنترل پلیس فدرال آمریکا (FBI) قرار دارد، در واقع بزرگ‌تر از سازمان سیا است و با سیگنال‌های اطلاعاتی سروکار دارد، که شامل کدها، رمزها، و رهگیری ارتباطات می‌باشد. یک سازمان ویژه، تحت عنوان سرویس مخفی ایالات متحده، مسئولیت محافظت از جان رئیس جمهور را برعهده دارد.

نشان سازمان سیا

دوربین نسخه برداری با نشان استازی بر روی آن

استازی ◀

تا پیش از آن که آلمان شرقی و غربی در سال ۱۹۹۰ دوباره متحد شوند، سازمان استازی (امنیت ملی) کنترل فعالیت‌های جاسوسی را برای شرق بر عهده داشت. مردم آلمان شرقی دلیل خوبی برای ترس از استازی داشتند. بیش از ۸۵۰۰۰ نفر برای این سازمان کار می‌کردند و حدود یک سوم جمعیت کشور در این سازمان دارای پرونده‌هایی با جزئیات کامل بودند.

نشان ام.آی.۵، آژانس ضد جاسوسی بریتانیا

ستاره امنیت ◀

بریتانیا دو سرویس امنیتی برای اقدامات جاسوسی و ضد جاسوسی در داخل (ام.آی.۵) و خارج از کشور (ام.آی.۶) در اختیار داشت. در سال ۱۹۹۲، بریتانیا نخستین کشوری بود که یک زن، یعنی استلا ریمینگتون را به مقام ریاست یکی از بزرگ‌ترین سرویس‌های اطلاعاتی خود منصوب کرد. تا سال ۱۹۹۵، او ریاست ام.آی.۵، یا سرویس امنیتی که در سال ۱۹۰۶ تشکیل شده بود را بر عهده داشت. ام.آی.۶ نام نظامی سرویس اطلاعاتی مخفی است و نیروهای این سازمان، رئیس همیشه در سایه خود را «سی» می‌نامند.

▶ اسرائیلی‌ها در خارج از کشور جاسوسی می‌کنند

اسرائیل سرویس‌های امنیتی و اطلاعاتی بسیار کارآمدی را به وجود آورده است. موساد (مؤسسه اطلاعات و سرویس‌های ویژه) که در سال ۱۹۴۹ تأسیس شده است، مسئولیت جاسوسی در خارج از کشور و واکنش نسبت به دشمنان را به عهده دارد. شاباک (سرویس امنیت و ضدجاسوسی) امنیت داخلی را کنترل می‌کند.

شمعدانی، نماد آیین یهودیت

نشان موساد

پیام ناامیدانه وانونو در رابطه با ربوده شدنش در رم

◀ فعالیت موساد

مأمورین موساد مهارت خاصی در اقدامات جاسوسی در کشورهای خارجی دارند. زمانی که مُردچای وانونو، تکنیسین ارشد اتمی، ساخت بمب اتم توسط اسرائیل را فاش کرد، مأمورین موساد او را در ایتالیا ربوده و برای محاکمه و حبس به اسرائیل برگرداندند. زمانی که وانونو در اسارت اسرائیلی‌ها بود، در کف دستش پیامی برای خبرگزاری‌ها نوشت که در آن جزئیات ربوده شدن خود را توضیح داده بود.

نقشه اتحاد جماهیر شوروی

نشان مأموران کا.گ.ب

▶ جاسوسی در روسیه

از سال ۱۹۵۴ تا دهه ۱۹۸۰، کا.گ.ب (کمیته امنیت ملی) کنترل فعالیت‌های جاسوسی و ضدجاسوسی را در داخل و خارج اتحاد جماهیر شوروی بر عهده داشت. مأمورین کا.گ.ب کنترل امنیت داخلی را نیز در دست داشتند، و رئیس سازمان نفوذ سیاسی فراوانی داشت. با تولد روسیهٔ مدرن، وظایف کا.گ.ب به سازمان‌هایی با قدرت کمتر در جمهوری‌های تازه استقلال یافته انتقال یافت.

تمرین تیراندازی

سازمان‌های مخفی جاسوسی کشورهای مختلف ادعا می‌کنند مأموران اطلاعاتی آنها در جنایت‌های سیاسی نقشی ندارند. اما تاریخ ثابت کرده است که چنین ادعایی واقعیت ندارد. سازمان سیا به خاطر اقداماتی که علیه رهبران خارجی مخالف سیاست‌های دولت ایالات متحده انجام داده است، شهرت دارد. سیا برای ترور رئیس جمهور کمونیست کوبا، فیدل کاسترو، چندین قاتل مافیارا استخدام کرده بود. مأمور فراری کا.گ.ب، اولگ گوردیفسکی، مدعی است که ساخت چتر سمی که گئورگی مارکوف با آن به قتل رسید، کار کا.گ.ب بوده است.

مأمورین DGSE در خارج از کشور با سلاح‌های خودکاری مثل این از خود دفاع می‌کنند

محافظت از فرانسه

فرانسه نیز مانند دیگر کشورها، کار اطلاعاتی خود را بین چندین سازمان مختلف تقسیم کرده است. اداره ملی امنیت خارجی (DGSE) اطلاعات کشورهای خارجی را جمع‌آوری کرده و در خارج از کشور نیز اقدامات ضد جاسوسی را سازماندهی می‌کند. اداره تجسس منطقه‌ای (DST) توسط وزارت کشور کنترل شده و وظیفه امنیت داخلی را بر عهده دارد. در اوایل دهه ۱۹۸۰، اداره تجسس منطقه‌ای مستقیماً در اخراج ۴۷ دیپلمات روس مشکوک به جاسوسی، نقش داشت.

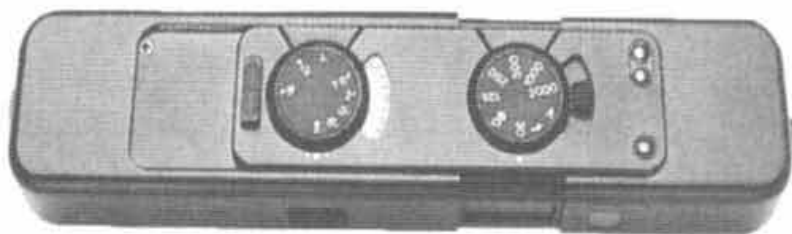
هفت تیر ۷/۶۵ میلیمتری مانورین

جاسوسی در محل کار

جاسوس‌ها ممکن است هر لحظه مراقب شما باشند. اسرار تجاری برای شرکت‌های رقیب ارزشمند هستند، و آنها برای دست یابی به این اسرار، بیشتر اوقات از حيله و نیرنگ استفاده می‌کنند. برای دزدیدن این اسناد، جاسوس‌های صنعتی از ابزار و روش‌های مأموران مخفی استفاده می‌کنند، و تجارت‌خانه‌ها برای محافظت از این اسناد در برابر جاسوس‌ها باید از تاکتیک‌های ضد جاسوسی خاصی بهره ببرند. دستگاه‌هایی که در این تصاویر می‌بینید، همگی برای محافظت از اسرار اداری در مقابل افراد متجاوز کاربرد دارند. البته، همه این دستگاه‌ها را می‌توان برای نظارت بر عملکرد کارمندان نیز مورد استفاده قرار داد، چرا که امکان دارد تهدید جاسوسی از داخل خود شرکت باشد. جاسوس‌های حاضر در محل کار، مراقب کارمندانی هستند که حقوق کمی دارند و احتمال این که شرکت‌های رقیب به آنها برای خرید اطلاعات شرکت رشوه دهند، وجود دارد. جاسوسان به دنبال گیر انداختن مدیران ناراضی شرکت هستند که اطلاعات هارد کامپیوتر را پاک می‌کنند. حتی شایعات اداره نیز هدفی برای میکروفون‌های مخفی است: براساس این شایعات می‌توان کارمندهایی را که تصمیم دارند دست از کار بکشند و به رقیب بپیوندند، شناسایی کرد.

صدام رو داری؟ ▶

تاجرها می‌توانند به وسیله این دستگاه شنود کوچک به اطلاعات زیادی درباره مشتری‌هایشان دست پیدا کنند. زمانی که یک نماینده فروش در حال معرفی محصولات شرکت خود است، ممکن است «به طور اتفاقی» پوشه‌ای حاوی یک دستگاه شنود را در اتاق کنفرانس جا بگذارد و مکالمه‌های خصوصی مشتری را ضبط کند.

▲ عکس برداری

جاسوس‌های حرفه‌ای ممکن است از این دوربین گران قیمت ماینوکس برای عکس برداری از اطلاعات استفاده کنند. هر چند، دستگاه فتوکپی دفتر، تهدید امنیتی جدی‌تری است. اگر کارمندان شرکت از آن استفاده کنند، کسی به آنها مشکوک نمی‌شود، ضمن این که نیازی نیست بابت کپی‌هایی که گرفته‌اند، پولی بپردازند.

شنود محل کار

هر وسیله‌ای در دفتر کار، مثل یک لامپ مهتابی رومیزی، می‌تواند مکانی ایده‌آل برای پنهان کردن یک دستگاه شنود باشد. دستگاه یک منبع انرژی داخلی دارد و درست در وسط میز قرار می‌گیرد، یعنی در بهترین محل ممکن برای ضبط مکالمه‌ها. تطمیع فروشنده برای کار گذاشتن دستگاه شنود در زمان فروش، نسبت به ورود به دفتر و کار گذاشتن آن، خطر کمتری دارد.

با یک مودم ارزان قیمت، جاسوس‌ها می‌توانند به شبکه‌های کامپیوتری ناامن نفوذ کرده و از اطلاعات نسخه برداری کنند

ممکن است دوربین بر سر پیچ‌های ساعت

پنهان شده باشد

فرستنده‌های کوچک ممکن است هر جایی مخفی شده باشند، حتی بین گیاهان درون گلدان

پایه لامپ رومیزی به اندازه‌ای بزرگ است که یک دستگاه شنود را در خود جای دهد

یک وسیله عادی روی میز کار می‌تواند حاوی یک دستگاه شنود باشد

کاغذ ریزشده

زباله‌های با ارزش

خرید کردن اسناد، آنها را به طور کامل نابود نمی‌کند. یک جاسوس صنعتی مصمم می‌تواند با زحمت زیاد اسرار تکه تکه شده را به یکدیگر بچسباند.

بلند و واضح

نماینده فروشی که در دفتر کار مشتری اش دستگاه شنود کار گذاشته، می‌تواند از ماشینی که بیرون پارک شده است مکالمات مشتری اش را بشنود. با بیرون آوردن آنتن رادیویی، او می‌تواند سیگنال را دریافت کرده و به هر صحبتی که در رابطه با فروش انجام می‌شود، گوش فرا دهد. روز بعد، نماینده فروش می‌تواند دوباره وارد مذاکره شود، و با توجه به اطلاعاتی که به دست آورده است، استراتژی خود را تغییر داده و موقعیت بهتری برای یک «معامله خوب» به دست آورد.

▶ به اندازه سر سوزن

در آمریکا بیش از ده درصد شرکت‌ها، از دوربین‌های فیلم برداری برای نظارت بر عملکرد کارکنان خود استفاده می‌کنند. جاسازی دوربین‌ها کار آسانی است: کوچک‌ترین دوربین‌های موجود، لنزهایی کوچک‌تر از سر یک چوب کبریت دارند.

◀ دستگیری با دوربین

در سال ۱۹۷۹ مأمورین پلیس فدرال با استفاده از یک دوربین فیلمبرداری مخفی موفق به جمع‌آوری اطلاعات در یک پرونده فساد مالی شدند که به «ABSCAM» شهرت داشت. این فیلم (تصویر بالا) اعضای کنگره آمریکا را در حال گرفتن رشوه نشان می‌داد. هفت عضو کنگره مجرم شناخته شده و به زندان فرستاده شدند.

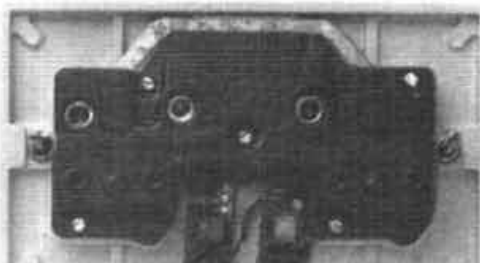

▶ گیرنده‌های بدون محدودیت

بیشتر دستگاه‌های شنود اداری، برد محدودی دارند، اما گیرنده‌های بدون محدودیت با استفاده از خطوط تلفن می‌توانند هر خط تلفنی در جهان را کنترل کنند. «جاسوس» ابتدا باید دستگاه را که معمولاً به خط تلفن متصل می‌شود، نصب کند. با یک تماس به تلفن تحت کنترل و فشردن کلید مخصوصی که روی تلفن جاسوس مشخص شده است، دستگاه شنود به کار می‌افتد. دستگاه شنود تن صدای کلید فشرده شده را تشخیص داده و مانع زنگ خوردن تلفن می‌شود. سپس در حالی که دهنی تلفن مانند میکروفون عمل می‌کند، جاسوس می‌تواند صحبت‌های انجام شده در داخل اتاق را بشنود. به کمک یک گیرنده بدون محدودیت، فردی در سیدنی استرالیا می‌تواند به مکالمات فرد دیگری در واشینگتن آمریکا گوش دهد.

◀ شنود در پریز برق

دستگاه شنودی که پشت پریز برق پنهان شده باشد، بدون باز کردن پریز یا استفاده از تجهیزات مخصوص غیرقابل شناسایی است. پریز ضمن این‌که وظیفه عادی خود را انجام می‌دهد، الکتریسیته مورد نیاز دستگاه شنود را نیز تأمین می‌کند. بعضی دستگاه‌ها مانند آژیر هشدار کودک عمل می‌کنند، یعنی به جای استفاده از امواج رادیویی، از الکتریسیته کابل اصلی برای فرستادن سیگنال استفاده می‌کنند. جاسوس می‌تواند با اتصال یک گیرنده مناسب به هر پریزی در همان مدار به مکالمات گوش کند.

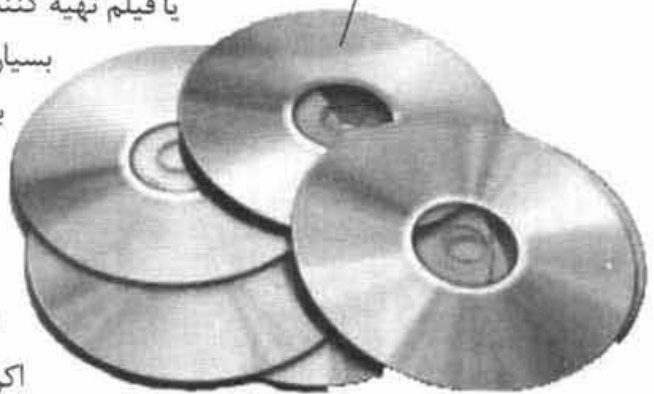
جاسوسی صنعتی

دولت‌ها و سیاستمداران تنها اهداف جاسوسی نیستند. شرکت‌ها نیز اسراری دارند که جاسوس‌های صنعتی به دنبال سرقت یا کپی کردن آنها می‌باشند. این نوع از جاسوسی به سرعت در حال گسترش است، اما چندان کم سابقه هم نیست. صنعت ابریشم از اولین قربانی‌های جاسوسی صنعتی بوده است. تا قرن ششم، تنها چینی‌ها شیوه تولید این پارچه گران قیمت را می‌دانستند. در آن زمان، امپراتور روم شرقی، یعنی ژوستینیان اول (۵۶۵-۴۸۳) اسرار تولید آن را به کمک جاسوس‌هایش به سرقت برد. او دو راهب را ترغیب کرد تا کرم‌های ابریشم را در عصاهای توخالی از چین به روم قاچاق کنند. امروزه، جاسوسی صنعتی بسیار پیچیده‌تر شده است، اما دولت‌ها تا جایی که پای منافع کشورشان در میان باشد، از چنین اقداماتی پشتیبانی می‌کنند. در سال ۱۹۸۹، وزارت بازرگانی فرانسه تصمیم داشت اسرار معاملات شرکت‌های تجاری بریتانیایی و آمریکایی را بدزدد. زمانی که جاسوس فرانسوی‌ها «لیست خرید» آنها را برای سازمان سیا فرستاد، عملیات جاسوسی‌شان بر ملا شد. با این همه، معمولاً این شرکت‌های تجاری هستند که از جاسوسی صنعتی علیه رقبای خود استفاده می‌کنند. جاسوسان موفق، جزئیات پروژه‌ها، اسامی فروشندگان و خریدارها را به دست می‌آورند. حتی به دست آوردن اطلاعاتی درباره قیمت‌های شرکت رقیب می‌تواند کمک شایانی به تحت فشار قرار دادن و حذف رقیب بکند.

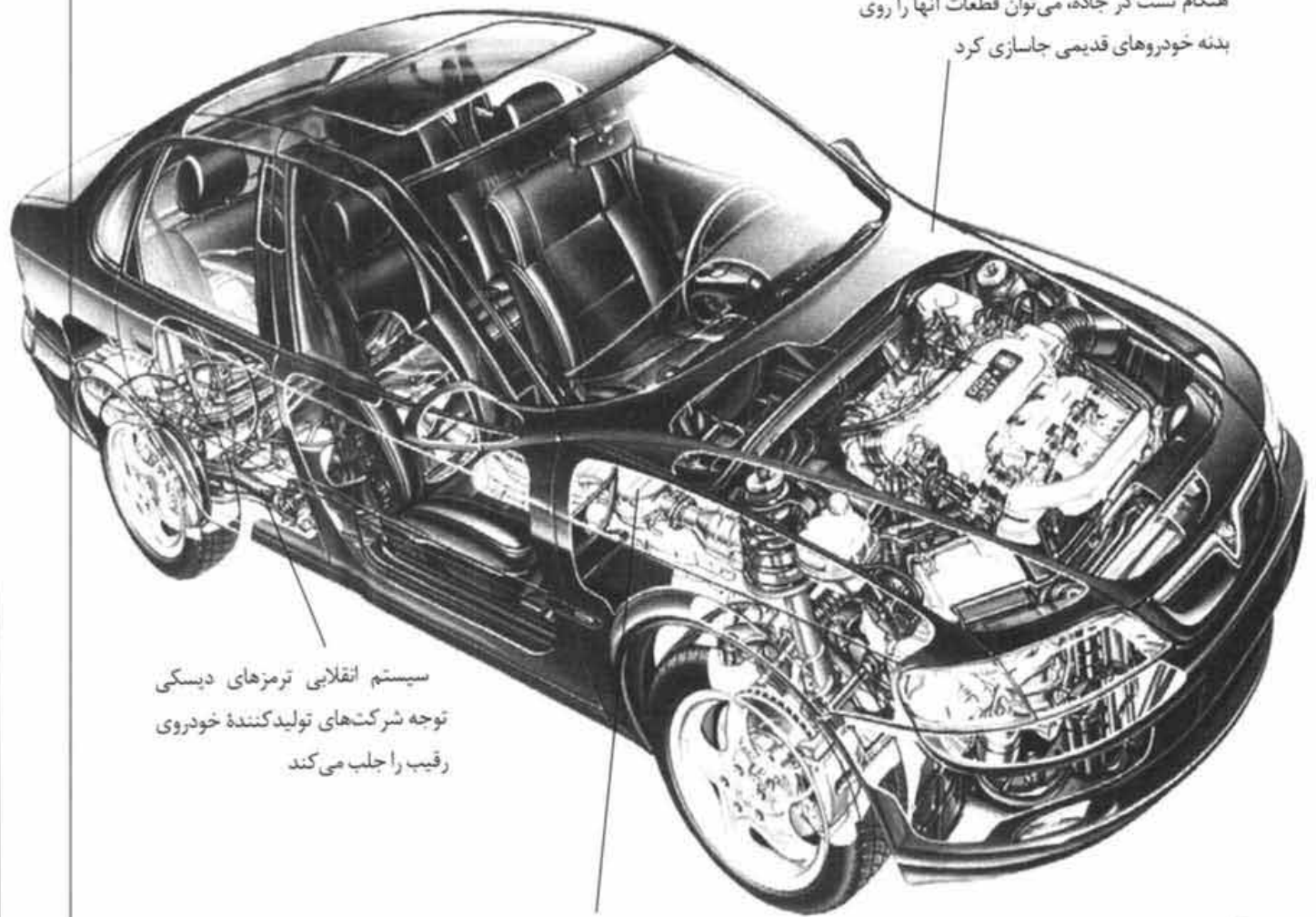
صنعت سرگرمی ▶

دزدی ادبی (کپی غیرقانونی) و جاسوسی صنعتی سود به دست آمدن توسط افراد شاغل در دنیای سرگرمی را کاهش می‌دهند. سارقین می‌توانند با داشتن یک لوح فشرده اصلی، میلیون‌ها لوح فشرده کپی یا فیلم تهیه کنند. امنیت استودیوهای فیلم برداری یا ضبط صدا باید بسیار شدید باشد تا بتوان از نوارهای مادر تا تاریخ انتشار به خوبی محافظت کرد. با وجود همه این اقدامات پیشگیرانه، جاسوس‌های صنعتی گاهی اوقات موفق به سرقت یک محصول ضبط شده می‌شوند: در سنگاپور، سارقین از یکی از فیلم‌های جیمز باند به نام «نمایی از یک قتل» هزاران کپی تهیه کرده و پیش از اکران آن در لندن، در سرتاسر آسیا منتشر کردند.

در ایالات متحده و کانادا، سالانه ۳/۱۳۱ میلیارد دلار از طریق کپی غیرقانونی نرم افزار، نوارهای صوتی و فیلم از دست می‌رود

برای مخفی نگه داشتن ظاهر خودروهای جدید در هنگام تست در جاده، می‌توان قطعات آنها را روی بدنه خودروهای قدیمی جاسازی کرد

سیستم انتقالی ترمزهای دیسکی توجه شرکت‌های تولیدکننده خودروی رقیب را جلب می‌کند

طرح کامپیوتری خودروهای جدید به شدت در مقابل جاسوسی صنعتی محافظت می‌شود

آپل و کترا محصول شرکت جنرال موتورز

▲ جاسوسی در بازار آزاد

یکی از رایج‌ترین اشکال جاسوسی صنعتی استعفای کارکنان قابل اعتماد و پیوستن آنها به شرکت‌های رقیب است، البته با به همراه داشتن اسرار شرکت. شرکت جنرال موتورز (جی‌ام) زمانی که حوزه ایگناسیو لوپز دو آریورتونا از آنها جدا شد و به رقیب آن‌ها فولکس واگن پیوست، به او مظنون شدند. جی‌ام مدعی شد دو آریورتونا و دیگر اعضای هیئت رئیسه هزاران عکس و نقشه را از خودروی آپل و کترا، که آن زمان یک راز بود، با خود به سرقت برده‌اند. این خودرو اکنون در بازار موجود است.

لباس‌های شب از مدتها قبل از تاریخ نمایش، هدف اصلی جاسوس‌ها هستند

◀ نمایش لباس

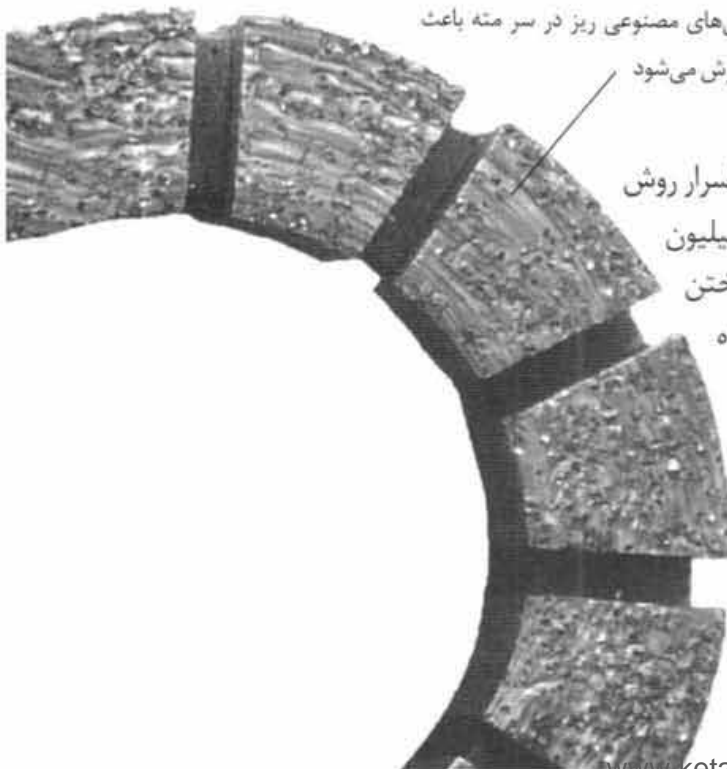
دزدی ایده‌ها و طرح‌ها در صنعت مد یک منبع درآمد بزرگ به شمار می‌رود. مدعی شدن، آسان و اثبات آن اغلب کاری دشوار است. خیاطان لباس و دیگر افراد شاغل در تجارت پوشاک می‌توانند از الگوها نسخه برداری کرده و آنها را به یک طراح دیگر بفروشند. علاوه بر این، ممکن است طرحی را از روی طرح‌های اولیه یا تصاویری که در شوهای لباس طراح گرفته شده است، بازسازی کرد.

▶ جاسوسی رایانه‌ای

در سال ۱۹۸۱، پلیس فدرال آمریکا، کنجی هایاشی، یک مهندس کامپیوتر را همراه با اطلاعات محرمانه تکنولوژی دیسک‌خوان‌های کامپیوتری شرکت IBM دستگیر کرد. کارفرماهای او در مؤسسه هیتاچی ژاپن، بیش از نیم میلیون در اختیار او گذاشته بودند تا این مبلغ را برای پرداخت رشوه به کارکنان IBM استفاده کند. پس از دستگیری هایاشی و برگزاری دادگاه، شرکت هیتاچی محکوم به پرداخت ۶۰ برابر این مبلغ به شرکت IBM به منظور غرامت شد.

استفاده از الماس‌های مصنوعی ریز در سر مته باعث افزایش سرعت برش می‌شود

◀ الماس‌های صنعتی

یک جاسوس صنعتی در شرکت جنرال الکتریک با لو دادن اسرار روش تولید الماس مصنوعی به یک شرکت کره‌ای، سالی یک میلیون دلار به جیب می‌زد. کره‌ای‌ها با سرقت اطلاعاتی که برای ساختن یک واحد صنعتی نیاز داشتند، از پرداخت هزینه حق استفاده از این تکنولوژی اجتناب کرده و به این شکل در پرداخت هزینه‌های هنگفت تحقیقات علمی و برنامه‌های توسعه آن صرفه‌جویی کردند. شرکت جنرال الکتریک در سال ۱۹۹۲ متوجه این جاسوسی شد.

اقدامات ضد جاسوسی

در گذشته، تجهیزات شنود اغلب اوقات ساده بودند، و گاهی اوقات دنبال کردن سیم یک میکروفون مخفی فرد را مستقیم به سمت جاسوس در حال شنود، راهنمایی می کرد. امروزه، پیدا کردن میکروفون های مخفی و دستگاه های شنود و البته جاسوس هایی که از آنها استفاده می کنند، به مراتب دشوارتر است. این وظیفه آژانس های ضد جاسوسی، یا ضد اطلاعاتی است که رد آنها را بگیرند. هرچند، شناسایی جاسوس ها همیشه به دستگیری شان ختم نمی شود؛ گاهی اوقات اگر جاسوس دشمن به حال خود گذاشته شود، می تواند ارزش اطلاعاتی بیشتری داشته باشد. جاسوسی که مشغول به کار است، می تواند اطلاعات ارزشمندی در اختیار سازمان های ضد جاسوسی قرار دهد، مخصوصاً اگر خودش از این که تحت نظر است، آگاهی نداشته باشد. فعالیت های جاسوس می تواند نیازمندی های اطلاعاتی دشمن را مشخص کرده و اطلاعاتی درباره تکنیک ها و تجهیزات جاسوسی دشمن فاش نماید. این اطلاعات را می توان بعدها برای دستگیری جاسوس های دیگر استفاده کرد. علاوه بر این، سازمان های ضد جاسوسی از جاسوس هایی که لو رفته اند، برای رساندن اطلاعات غلط به دشمن استفاده می کنند. گاهی اوقات، آژانس های ضد جاسوسی با ارائه مدارک جرم به جاسوس ها، باعث «تغییر مسیر» آنها شده، و آنها را وادار می کنند در نقش جاسوس دو جانبه علیه ارباب اولیه خود کار کنند.

▶ کسی مراقب شما است

بسیاری از تجهیزات مورد استفاده آژانس های ضد جاسوسی مشابه همان ابزاری است که جاسوس ها استفاده می کنند. این کاریکاتور قرن نوزدهم، شور و شوق استفاده از دوربین های مخفی را در میان جاسوس ها و مأمورین ضد جاسوسی به سخره می گیرد.

◀ جعبه ابزار ضد جاسوسی

یک مأمور ضد جاسوسی برای باز کردن پریشا و دیدن پشت آنها و مکان های احتمالی دیگر برای کار گذاشتن میکروفون های مخفی، به پیچ گوشتی و دیگر ابزارهای ابتدایی نیاز دارد. یک بازرسی و بازبینی کلی می تواند آسیبی را که هنگام نصب یک میکروفون مخفی به جای مانده است مشخص کند.

یک مأمور ضد جاسوسی می تواند با مقایسه کابل ها با نقشه سیم کشی ساختمان، تشخیص دهد که آیا کابل اضافی وجود دارد که میکروفون ها را به یک فرستنده دورتر متصل می کند یا خیر؟

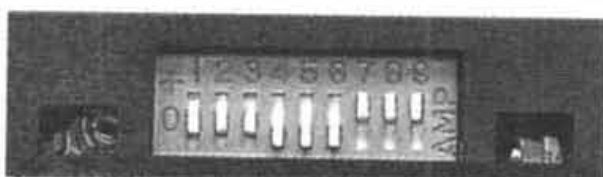
۷۶ تاریخچه جاسوسی در جهان

► مخفی نگه داشتن تماس‌ها

برای محرمانه نگاه داشتن تماس‌های تلفنی، گاهی اوقات از وسایلی به نام رمزکننده استفاده می‌شود. دستگاه رمزکننده مکالمات را به بخش‌های کوچک تقسیم کرده، سپس آنها را به‌طور نامنظم و اتفاقی برای ارسال از طریق خط تلفن بازچینی می‌کند. دستگاه رمزکننده «گیرنده» این جریان را معکوس می‌کند. افرادی که با استفاده از رمزکننده با یکدیگر گفتگو می‌کنند، صدای یکدیگر را بدون نقص می‌شنوند. اما جاسوسی که مشغول استرغ سمع است، چیزی جز «صدای خاکستری» (صداها در هم و برهم بی‌معنی) نمی‌شنود.

رمزکننده متصل به تلفن

▲ تنظیم کد

فرد تماس گیرنده از یک ردیف کلید کوچک برای تنظیم رمزکننده خود بر روی کدی که از قبل با گیرنده تماس هماهنگ کرده است، استفاده می‌کند.

بالا رفتن درجه صدا در گوشی‌ها، وجود دستگاه شنود را نشان می‌دهد

کاهش قدرت خروجی به کشف محل دقیق میکروفون مخفی کمک می‌کند

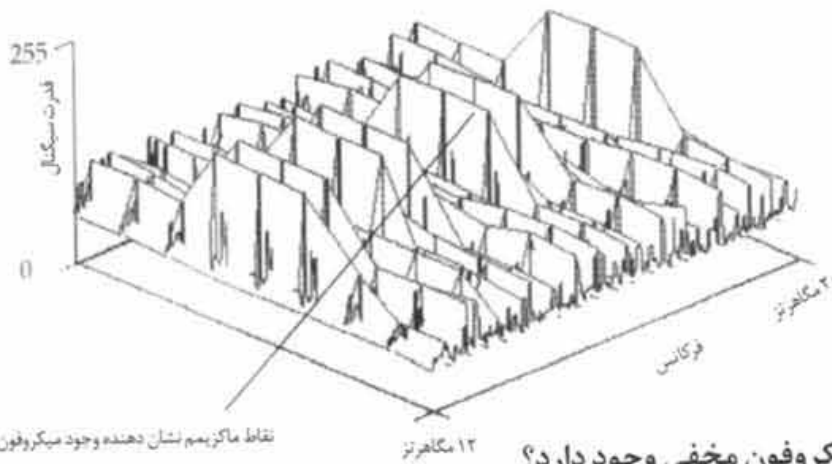

برای جستجوی مکان‌های تنگ و شلوغ، می‌توان دسته را جدا کرد

کاوشگر حتی زمانی که میکروفون‌ها در حال ارسال امواج نیستند نیز آنها را شناسایی می‌کند

► جاروی جدید

از این دستگاه برای پاک‌سازی (بررسی) سریع اتاق از انواع دستگاه‌های شنود استفاده می‌شود. این کاوشگر، با ایجاد سیگنالی رادیویی قطعات نیمه هادی مثل ترانزیستورها و آی‌سی‌ها را تحریک می‌کند. این عمل، باعث انتشار سیگنال‌هایی از این قطعات می‌شود که به وسیله «جارو» قابل شناسایی است. دستگاه‌های الکتریکی عادی، مثل تلفن نیز ردیاب را فعال می‌کنند، اما زمانی که به آنها رسیدگی شود، هر سیگنالی که باقی بماند، احتمالاً از یک میکروفون مخفی منتشر می‌شوند.

نقاط ماکزیمم نشان دهنده وجود میکروفون مخفی است

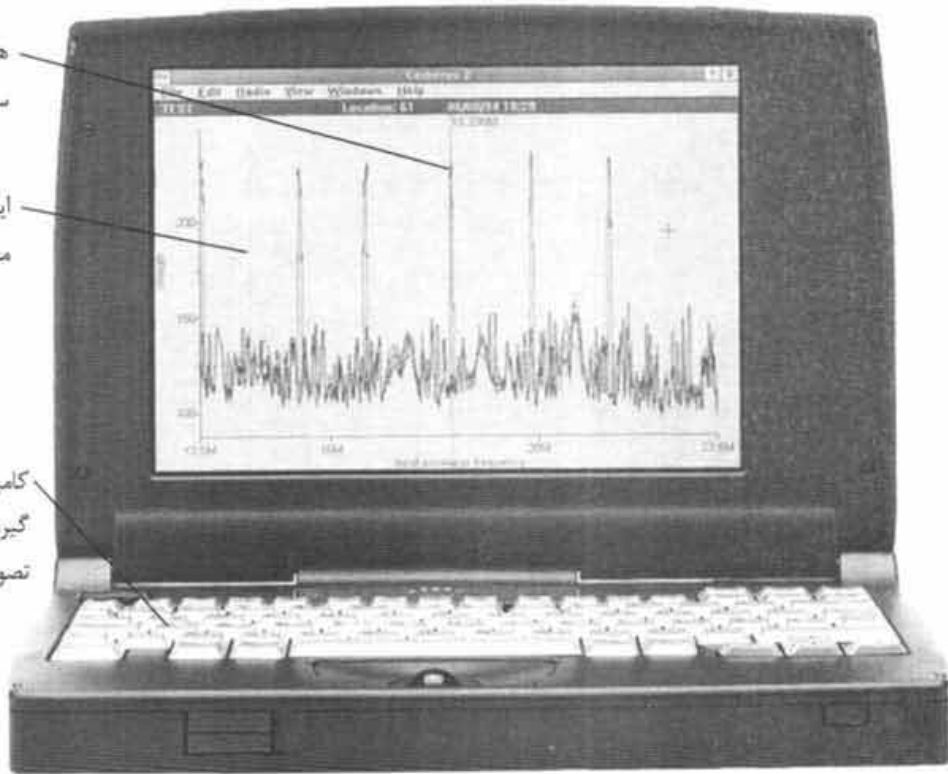
در کدام اتاق میکروفون مخفی وجود دارد؟

با نمایش اسکن‌های مختلف یک گیرنده تنظیم شده به صورت سه بعدی، می‌توان اتاقی را که در آن میکروفون مخفی پنهان شده، مشخص کرد. نمودار روی صفحه، قدرت و فرکانس سیگنال‌های تک تک اتاق‌های ساختمان را در مقیاس مگاهرتز نشان می‌دهد.

هر چه نقطه راس بالاتر باشد، سیگنال قوی‌تر بوده است

این خطوط بر وجود میکروفون مخفی دلالت می‌کند

کامپیوتر قابل حمل اطلاعات گیرنده اسکن لاک را به صورت تصویری تحلیل می‌کند

▲ میکروفون مخفی روی نمایشگر

با اتصال گیرنده اسکن لاک به یک کامپیوتر قابل حمل می‌توان خروجی آن را به صورت تصویری دید. خطوط زیگزاگی (خطوط رسم شده) می‌تواند اطلاعات دقیقی درباره سیگنال‌های رادیویی یک منطقه در اختیار یک اپراتور ماهر قرار دهد. نقاط ماکزیمم نشان دهنده سیگنال‌های شدیدتر هستند. هر خط، تصویری از فعالیت سیگنال‌های رادیویی در یک زمان مشخص به دست می‌دهد. در این حالت، چنانچه در محل دستگاه، شنودی فعال شود، سیگنال مربوط به آن شکل خط بعدی را تغییر خواهد داد.

همه جا را بگردید

در بسیاری از دفترها، فضای خالی زیادی در زیر زمین، بالای سقف و داخل دیوارها وجود دارد. این فضاهای خالی برای پنهان کردن وسایل جاسوسی پیچیده و حجیم به اندازه کافی بزرگ هستند. کارکنان سازمان‌های ضدجاسوسی از آینه‌های کوچک و چراغ‌های بسیار کوچک برای کنترل این مخفیگاه‌ها استفاده می‌کنند. دسته‌های قابل انعطاف U شکل، به جستجو کننده امکان وارد کردن آینه به مکان‌های غیرقابل دسترسی را می‌دهد.

دستگاه در زمان شناسایی میکروفون مخفی، صدای بلند و تیزی از خود تولید می‌کند.

تعیین مکان دقیق یک میکروفون مخفی

زمانی که مأمورین ضدجاسوسی از وجود میکروفون مخفی در اتاق مطمئن شدند، می‌توانند از یک سیگنال سنج کم وزن برای پیدا کردن آن استفاده کنند. این دستگاه‌های دستی نیازی به تنظیم نداشته و با نزدیک شدن به منبع علائم، سیگنال قوی‌تری را نشان می‌دهند.

ردیاب اسکن لاک

ردیابی میکروفون‌های ارزان قیمت کار آسانی است: کافی است در اتاق موردنظر موسیقی دلخواه خود را پخش کنید، سپس با استفاده از یک گیرنده رادیویی، فرکانس‌های معمولی را جستجو کنید. اگر موسیقی پخش شده را از گیرنده شنیدید، یعنی این که در اتاق میکروفون مخفی کار گذاشته شده است. میکروفون‌های حرفه‌ای، سیگنال‌های خود را بر روی فرکانس‌های غیرعادی منتشر کرده و یا آنها را به هم می‌ریزند. این گیرنده تنظیم شده دوربرد اسکن لاک می‌تواند با جستجوی تمامی فرکانس‌های مخابراتی ظرف چند دقیقه، میکروفون‌های «هوشمند» را شناسایی کند.

دستگیری جاسوس‌ها

شناسایی و پیدا کردن مکان جاسوس‌ها کار آسانی نیست؛ مگر این‌که یک جاسوس دو جانبه یا یک پناهنده به آنها خیانت کند. گاهی اوقات مأمورهای ضدجاسوسی با شناسایی سیگنال‌های رادیویی مشکوک، موفق به کشف محل دقیق یک فرستنده مخفی می‌شوند. یک مأمور ضدجاسوسی با شنود تلفن‌ها و بررسی مخفیانه نامه‌ها، ممکن است بتواند چند جاسوس را شناسایی کند، اما با مراقبت و بررسی صبورانه می‌توان جاسوس‌های بیشتری را به دام انداخت. گاهی اوقات جاسوس‌های بی‌دقت در حین جمع‌آوری اطلاعات خود را لو می‌دهند. به عنوان مثال، تعقیب فردی که مظنون به جاسوسی است، می‌تواند باعث لو رفتن مأموران اطلاعاتی ناشناس دیگر شود. این افراد، پس از دستگیری، باید «خنثی» شوند. به این منظور به یکی از اشکال زیر عمل می‌شود: معرفی آنها به شکلی که دیگر نتوانند به صورت مخفیانه فعالیت کنند، اخراج به کشور خودشان، و یا تعقیب و زندانی کردن. در برخی کشورها خنثی‌سازی ممکن است معنای بدتری داشته باشد؛ یک محاکمه ساختگی و حکم اعدام.

مأمورین اطلاعاتی به همراه تجهیزات جاسوسی
بوسارد از دادگاه خارج می‌شوند

▶ ردیابی اسرار موشکی با صدای بوق

اطلاعات پنهانی که توسط یک پناهنده در اختیار سازمان امنیت داخلی بریتانیا قرار گرفت، باعث شد این سازمان متوجه فعالیت‌های جاسوسی فرانک بوسارد (متولد ۱۹۱۲) شود. آنها با نصب یک فرستنده در پرونده‌هایی که او از دفتر وزارت هوا فضا «قرض» گرفته بود، توانستند او را دستگیر کنند. بوق‌های فرستنده رادیویی، مأمورین سازمان امنیت داخلی را به محلی هدایت کرد که جاسوس در آنجا مشغول کپی اسناد بود.

▶ جاسوس گیر بدگمان

جیمز جیزز انگلتون (۸۷-۱۹۱۷) که ریاست واحد ضدجاسوسی سازمان سیا را بر عهده داشت، برای دو دهه به دستگیری جاسوس‌ها مشغول بود. او به هیچ کس اعتماد نداشت و هر پناهنده‌ای را جاسوس دو جانبه کا.گ.ب می‌دانست. او تعدادی موش کور پیدا کرد، اما سوءظن شدید انگلتون سرعت فعالیت‌های سازمان را پایین آورده بود. او با دستوراتی که مبنی بر خواندن غیرقانونی نامه‌ها صادر کرد، به اعتبار خود خدشه وارد کرد و در سال ۱۹۷۴ از سازمان اخراج شد.

◀ آویز و مهر و موم

مأمورهای ضدجاسوسی از ابزاری مثل آنچه در تصویر می‌بینید برای باز کردن، خواندن و تعویض نامه‌ها بدون پاره کردن پاکت نامه استفاده می‌کنند. این مهارت که به «آویز و مهر و موم» معروف است، امکان کنترل نامه‌هایی را می‌دهد که برای یک جاسوس فرستاده شده‌اند. البته، رهگیری نامه‌هایی که توسط جاسوس فرستاده می‌شوند، بسیار دشوارتر است.

▶ عدالت بی‌رحم

مجازات خشن جاسوس‌ها گاهی اوقات باعث برانگیخته شدن احساسات قوی در میان مردم شده است. ژولیوس و اتل روزنبرگ در حال انتقال اسرار محرمانه به اتحاد جماهیر شوروی دستگیر شدند. آنان نخستین جاسوسان آمریکایی بودند که در دوران صلح به مرگ محکوم شدند، و به همین دلیل تعداد زیادی از مردم برایشان تقاضای بخشش کردند. اما این دو جاسوس کمونیست محکوم اعلام شده و در سال ۱۹۵۳ با صندلی الکتریکی اعدام شدند.

خانواده روزنبرگ پس از محکومیت از دادگاه بیرون برده می‌شوند.

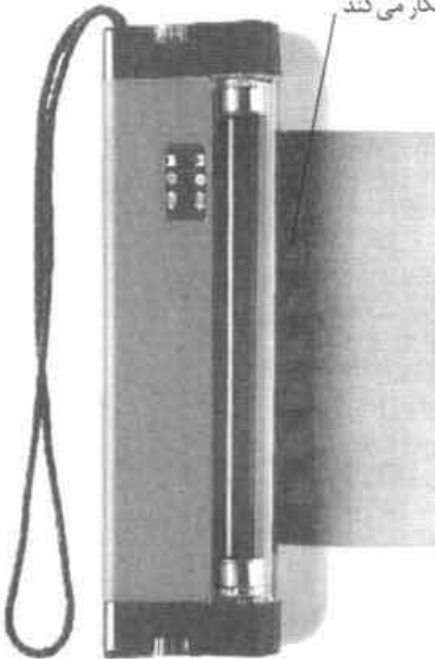
دوربین‌های نظارتی می‌توانند برای دنبال کردن حرکات فرد مظنون استفاده شوند

فیلم برداری از جاسوس ها

نظارت ویدئویی می‌تواند باعث دستگیری یک جاسوس در حین انجام کار شود، اما کنترل فیلم‌ها از تعداد زیادی دوربین، کار وقت‌گیری است. البته، این وضعیت با ظهور دوربین‌های دیجیتالی که امکان اتصال به کامپیوتر را دارند تغییر کرده است. زمانی که نرم افزار چهره جاسوس‌های موردنظر را «به حافظه سپرد»، می‌تواند آنها را در بین جمعیت شناسایی کرده و با فعال کردن نوارهای ویدئویی حرکات جاسوس را تحت نظر بگیرد.

چراغ فرابنفش مهر و موم‌های ضد شنود را آشکار می‌کند

کنترل مهر و موم ها

بعد از پاکسازی میکروفون‌ها، مأمورهای ضد اطلاعاتی برای ایمن‌سازی مناطق «پاک» آنها را مهر و موم می‌کنند. برای بررسی برچسب‌های ضد شنود و اطمینان از این که کسی مهر و موم‌ها را نشکسته است، از یک چراغ فرا بنفش استفاده می‌شود.

کارت شناسایی مأمورهای اس‌مِرش

آژانس اس‌مِرش

سازمان ضد جاسوسی شوروی به نام اس‌مِرت اشپیونام (با ترجمه تحت اللفظی «مرگ بر جاسوس‌ها») مسئول امنیت نظامی و دستگیری جاسوس‌ها در سرویس‌های اطلاعاتی کشور بود. این آژانس پس از مدتی «اس‌مِرش» لقب گرفت.

استفاده از مداد شیمی نامرئی کننده باعث چسبیدن پودرها به سطح می‌شود

زمانی که پودر بر روی پرونده‌ها پاشیده می‌شود در نور معمولی نامرئی است

▲ در حال ارتکاب جرم

با پاشیدن این پودرهای مخصوص بر روی پرونده‌های محرمانه، مأمورین ضد جاسوسی می‌توانند جاسوسی را که به آنها دست زده است، دستگیر کنند. پودری که به دست جاسوس می‌چسبید در زیر منابع نوری مانند چراغ فرابنفش می‌درخشد.

سیگنال‌های ماهواره‌ای روی صفحه نمایش بازپخش می‌شوند تا مأموران قایق کوچکی که از ساحل فلوریدا حرکت کرده و احتمالاً حامل مواد مخدر است را ردیابی کنند

◀ شغل جدید

دستگیری جاسوس‌ها، دیگر مانند دوران جنگ سرد، تیتراول روزنامه‌ها را از آن خود نمی‌کند، و مأمورهای ضد جاسوسی سابق می‌بینند که حالا وظایف دیگری دارند. برای مثال، سازمان سیا، برای هماهنگی سازمان‌های اطلاعاتی آمریکا در نبرد علیه قاچاق مواد مخدر، مرکز ضد داروهای مخدر را تأسیس کرده است.

جاسوسی بی نیاز از جاسوس

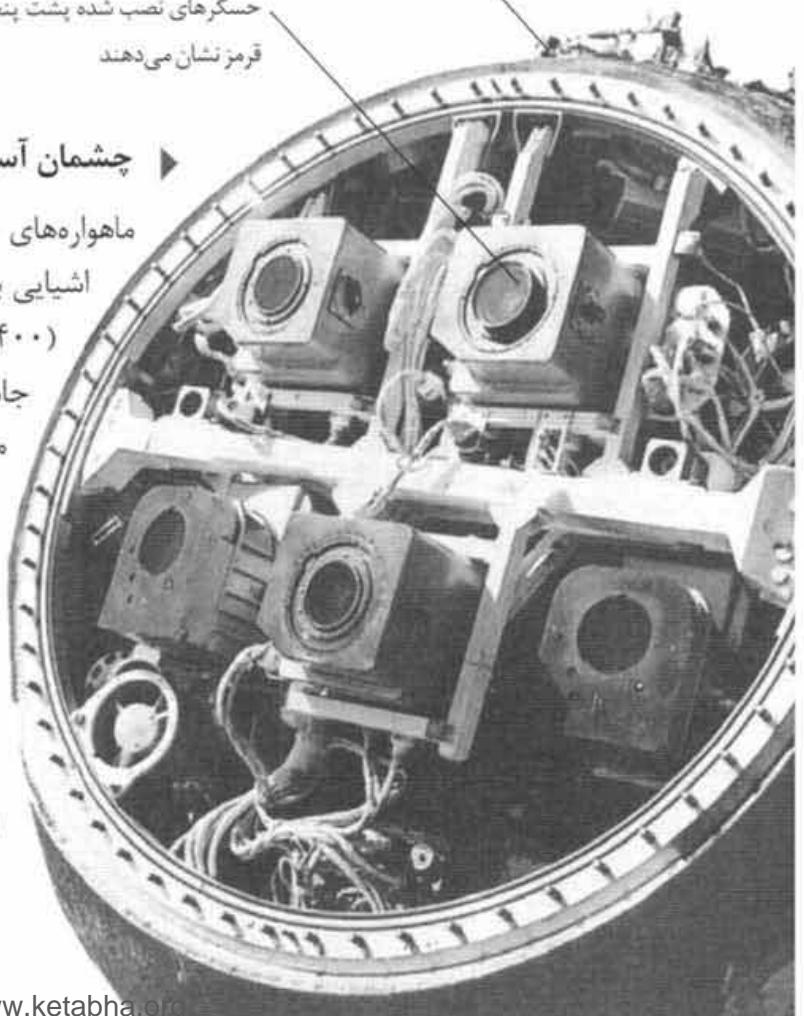
کار جاسوس‌های زنده و واقعی یا هیومینت (جاسوسی انسانی) پرخرج و کند بوده، و اگر جاسوس دستگیر شود، می‌تواند مایه آبروریزی سیاستمدارها شود. خوشبختانه، راه‌های دیگری هم برای جاسوسی وجود دارد که این روش‌ها در جمع‌آوری اطلاعات فنی از حسگرهای کنترل از راه دور که می‌توانند کار جاسوس را از فاصله دور انجام دهند، استفاده می‌شود. کامینت (تجسس ارتباطات)، سیگنیت (سیگنال‌ها)، الینت (الکترونیک) و ایمینت (تصاویر هوایی) همگی اطلاعات باارزشی را فراهم می‌سازند. شاید مهم‌ترین آنها ایمینت، یا همان عکس برداری با دوربین‌ها و رادارهای هواپیماها و ماهواره‌های جاسوسی باشد. این تصاویر دید فوق‌العاده جالبی از اشیاء روی زمین به دست می‌دهند، حتی در بعضی از این تصاویر می‌توان سربازان و غیر نظامی‌ها را از یکدیگر تفکیک کرد. همان‌طور که ماهواره‌ها دید جاسوس را در فواصل دور بهبود می‌بخشند، تجسس فنی در زیر زمین حواس دیگر را تقویت می‌کند. میکروفون‌های زیر آبی در کف دریا صدای زیردریایی‌های دشمن را دنبال کرده، و لرزه نگارها با حساسیت سر انگشتان دست، لرزش‌هایی که بر اثر آزمایش‌های اتمی به وجود می‌آیند را شناسایی می‌کنند.

ماهواره روسی KFA بر سطح زمین، پس از دخول مجدد در جو

حسگرهای نصب شده پشت پنجره‌های رنگی اهداف را در نور مرئی و مادون قرمز نشان می‌دهند

چشمان آسمانی ▶

ماهواره‌های جاسوسی آمریکا به نام سوراخ کلید ۱۲ می‌توانند اشیایی به کوچکی یک گریپ فروت را از فاصله ۲۵۰ مایلی (۴۰۰ کیلومتری) «ببینند». هیچ کشوری از ماهواره‌های جاسوسی خود تصویری منتشر نمی‌کند. هرچند، این ماهواره دیده‌بانی زمین که برای نقشه‌سازی استفاده می‌شود، به روش مشابهی ساخته شده است. عکاسی به وسیله امواج رادار به ماهواره‌های جاسوسی امکان مشاهده پشت ابرها را داده و حسگرهای مادون قرمز حتی می‌توانند اثر به جا مانده از گرمای موشک‌ها را شناسایی کنند. دوربین‌های چند طیفی ماهواره‌ها، قابلیت تشخیص درخت‌های واقعی از استتار وسایل جنگی را هارا می‌باشند.

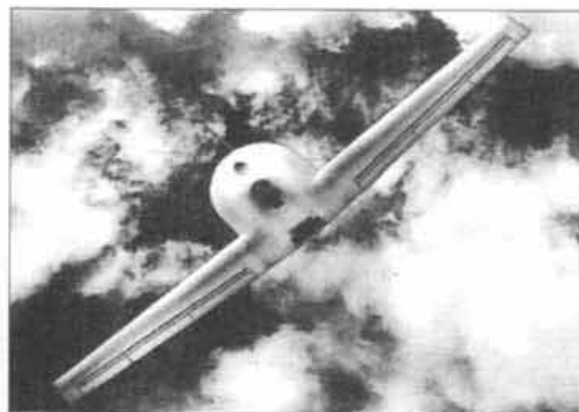

▲ رؤیت زمین از فضا

تصاویر چند طیفی، تصاویری با جزئیات زیاد از مناطق جنگی و پایگاه‌های نظامی در اختیار آژانس‌های اطلاعاتی قرار می‌دهند، اما مناظر روی زمین را به رنگ واقعی خود نشان نمی‌دهند. در این عکس که از ساریوو واقع در یوگسلاوی سابق گرفته شده، پردازش الکترونیکی ساختمان‌ها باعث شده آن‌ها رنگی دیده شوند. با بزرگنمایی بیشتر، تصاویر می‌توانند اشیایی به کوچکی یک کامیون را ثبت کنند.

► هواپیماهای جاسوسی بدون سرنشین

ستاره سیاه یک هواپیمای کنترل از راه دور، یا هواپیمای بدون سرنشین (UAV) می‌باشد که در ایالات متحده تولید شده است. هواپیماهای بدون سرنشین می‌توانند بدون به خطر انداختن جان خلبان‌ها از قلمروی به شدت حفاظت شده دشمن عکس‌هایی با جزئیات فراوان تهیه کنند.

◀ پرتاب ماهواره جاسوسی

ماهواره‌های جاسوسی قدیمی برای عکس برداری از فیلم‌های عکاسی استفاده می‌کردند، چرا که وضوح تصاویر آنها از فیلم برداری بهتر بود. فیلم عکاسی در یک کپسول برای جمع‌آوری و پردازش به زمین پرتاب می‌شد. این مدل از ماهواره‌های جاسوسی، هنوز هم محرمانه باقی مانده‌اند. شوروی یک مدل غیرنظامی از این نوع ماهواره را به مدار پرتاب کرده است.

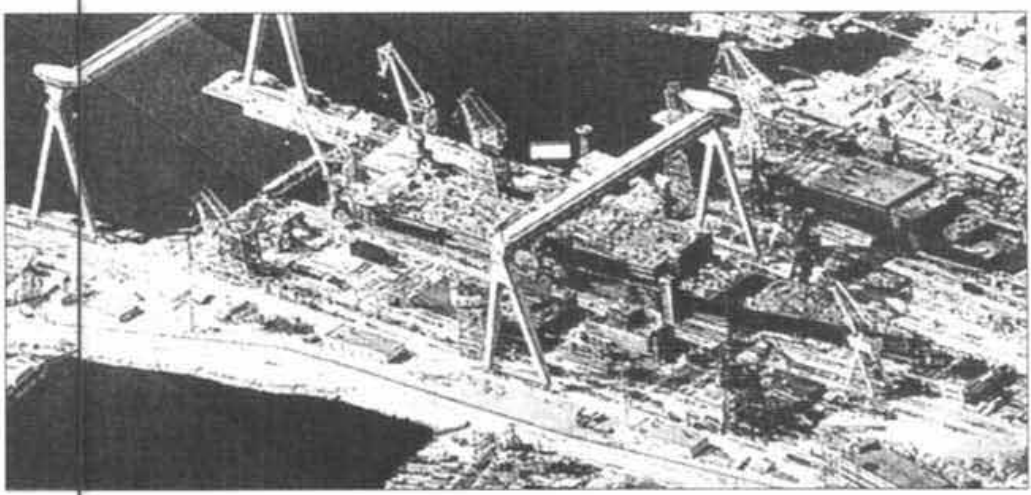

برای افزایش برد هواپیما، وزن آن بسیار کم است

فشار هوای داخل کابین خلبان تنظیم نشده است؛ خلبان از طریق ماسک محافظ خود، اکسیژن خالص تنفس می‌کند

▲ هواپیمای جاسوسی یو-۲

این هواپیمای جاسوسی بلندپرواز، پس از نخستین پرواز خود در سال ۱۹۵۵، به شدت مورد استقبال سازمان سیا قرار گرفت، چرا که به اعتقاد آنها این هواپیما می‌توانست از هر مأموری روی زمین دقیق‌تر و قابل اعتمادتر عمل کند و با سرعت بیشتری اطلاعات را جمع‌آوری کند. یو-۲ در ارتفاع ۴۰۰۰۰ پایی (۱۲۲۰۰ متری) پرواز می‌کرد، اما زمانی که در سال ۱۹۶۰ یکی نمونه‌ز آنها مورد اصابت موشک نیروهای شوروی قرار گرفت، سیا به این نتیجه رسید که این ارتفاع به اندازه کافی زیاد نیست. خلبان هواپیما دستگیر شد.

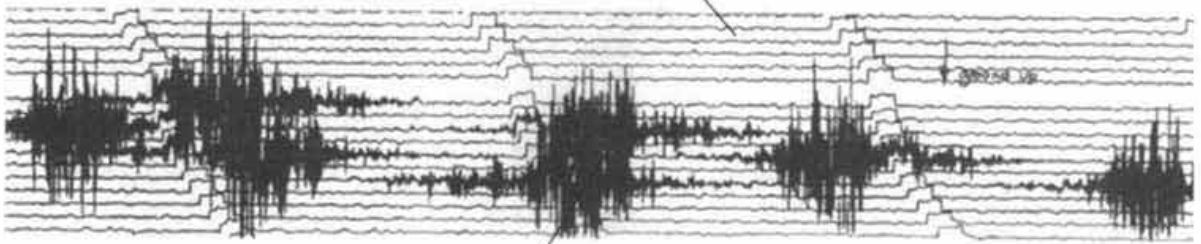

▲ نگاه دقیق

این تصویر منحصر به فرد که در سال ۱۹۸۴ گرفته شده است، ناو هواپیمابر در حال ساخت شوروی را در یک کارگاه کشتی‌سازی در دریای سیاه نشان می‌دهد. در تصویر مشخص است که بدنه کشتی در دو بخش جداگانه ساخته می‌شود. کیفیت تصویر به کمک کامپیوتر و تنظیم رنگ بهبود داده شده است.

خطوط روی صفحه، فعالیت پایگاه آزمایشی شوروی در قزاقستان را نشان می‌دهد

قدرت انفجار، برابر قدرت زمین لرزه‌ای با شدت ۶/۲ ریشتر بود

▲ به دنبال انفجارهای بزرگ

دستگاه‌های لرزه نگار، لرزش‌هایی را که در پوسته زمین اتفاق می‌افتد به صورت خط‌هایی بر روی کاغذ نشان می‌دهند. زمین شناس‌ها معمولاً از این نمودارها برای کنترل زمین لرزه‌ها استفاده می‌کنند، اما می‌توان از این وسایل برای ثبت آزمایشات اتمی زیرزمینی در آن سوی زمین نیز استفاده کرد. در سپتامبر ۱۹۴۹، آنالیزورهای اطلاعاتی ایالات متحده نخستین مدرک مستند خود مبنی بر ساخت بمب اتمی توسط دولت شوروی را براساس نموداری مانند این به دست آوردند.

برای انحراف گرما از رنگ سیاه استفاده شده است، زیرا به علت سایش هواپیما با جو، دمای آن تا ۸۰۰ درجه فارنهایت

موتورهای قدرتمند، هواپیمای پرنده سیاه را سه برابر سریع‌تر از سرعت صوت حرکت می‌دهند

(۴۲۷ درجه سانتیگراد) بالا می‌رود

▲ پرنده سیاه تیزبین

هواپیمای شناسایی پرنده سیاه، به منظور جایگزینی یو-۲ ساخته شده بود. اگرچه این هواپیمای دو سرنشینه در سال ۱۹۵۹ ساخته شده است، هنوز هم بلندپروازترین و سریع‌ترین هواپیمای شناسایی جهان است. این هواپیما می‌تواند در کمتر از دو ساعت اقیانوس اطلس را بپیماید، و ظرف ۱۳ ساعت از کشوری به بزرگی مکزیک عکاسی کند. لاک هید نام شرکتی است که یو-۲، پرنده سیاه و ستاره سیاه را در یک کارخانه فوق سری در صحرای نوادا به نام «اسکانک ورکس» تولید کرد. پرنده‌های سیاه به مدت ۲۰ سال در دوران جنگ سرد مأمور جمع‌آوری اطلاعات بودند، اما برای صرفه جویی در هزینه‌ها، در سال ۱۹۹۰ کنار گذاشته شدند. پنج سال بعد، نیروی هوایی ایالات متحده تعدادی از هواپیماها را نوسازی کرد، و بار دیگر شروع به آموزش خدمه هواپیما برای مأموریت‌های جاسوسی نمود.

جاسوسی در دنیای امروز

در زمان جنگ سرد، جاسوسی رونق یافت. با ادامه پیدا کردن آن، ایالات متحده و اتحاد جماهیر شوروی به واسطه وحشتی که از بمب‌ها و موشک‌های یکدیگر داشتند و برای حفظ صلح به آژانس‌های اطلاعاتی نیاز پیدا کردند. با خاتمه دوران جنگ سرد در اواخر دهه ۱۹۸۰، بسیاری از جاسوس‌ها شغل خود را از دست دادند. آژانس‌های اطلاعاتی نیز مجبور بودند به سرعت خود را با شرایط جدید وفق دهند. بنابراین شروع به جستجوی کاربردهای جدیدی برای مهارت و تجهیزات تخصصی جاسوس‌ها کردند، و حتی برخی از آنها برای انجام این کار با دانشمندان متحد شدند. مثلاً، شبکه میکروفون‌های زیرآبی آمریکا به جای ردیابی زیردریایی‌ها، به شنود صدای وال‌ها مشغول شد. جاسوس‌ها متوجه این موضوع شدند که مهارت‌شان در عملیات ضدجاسوسی به اندازه مهارت در عملیات ضدتروریستی مفید است. مأمورهای اطلاعاتی‌ای که در دوره جنگ سرد خیانتکاران را تعقیب می‌کردند، حال به دنبال مافیای کلمبیایی مواد مخدر بودند. با وجود این، همه جاسوس‌ها حاضر به پذیرش نقش مجری قوانین بین‌المللی نشدند. در هرج و مرجی که پس از هم پاشیدن اتحاد جماهیر شوروی به وجود آمد، کشاورزان روسی شروع به کشت خشخاش در ۱۰۰۰۰۰ مزرعه خود کردند. آن‌ها فقط به افرادی نیاز داشتند که دارای روابط قوی بین‌المللی باشند تا به کمک آنها بتوانند هرئینی را که از خشخاش به دست می‌آوردند بفروشند. فقط یک انتخاب وجود داشت: آنها تعدادی از جاسوس‌های روسی را که به تازگی بیکار شده بودند به کار گرفتند.

در تعقیب مواد مخدر

مبارزه با مواد مخدر هر روز بیشتر از پیش به ماهواره‌های آمریکایی که زمانی برای کنترل پیمان‌های هسته‌ای استفاده می‌شدند، وابسته می‌شود. از فراز آسمان کلمبیا، جاسوسی که در اوج آسمان است می‌تواند باندهای فرود جنگلی، آزمایشگاه‌های مواد مخدر و تبارها را شناسایی کند. با استفاده از اطلاعاتی که از تصاویر ماهواره‌ای به دست می‌آید، سربازهای کلمبیایی با هلیکوپتر فرود آمده و به همراه نیروی زمینی، پایگاه را به محاصره خود در می‌آورند. آنها در حمله‌ی در سال ۱۹۹۴ موفق به توقیف ۲۲ تن کوکائین شدند.

چشمی در اوج آسمان

اطلاعات به دست آمده از ماهواره‌ها در بررسی و نظارت بر تغییرات آب و هوایی و نابودی زیست بوم‌ها بر اثر فعالیت‌های انسانی یا بلایای طبیعی به زیست‌شناسان کمک به‌سزایی می‌کند. ماهواره‌های جاسوسی، تصاویر بسیار دقیقی می‌گیرند، اما تا چندی پیش، این تصاویر مخفی نگه داشته می‌شدند. امروزه سازمان سیا تصاویر خود را در اختیار عموم مردم قرار می‌دهد. این تصاویر به محققین دید روشن‌تری از تغییرات زمین در ۴۰ سال گذشته می‌دهند.

مامور سرویس مخفی ایالات متحده از رئیس‌جمهور جرج بوش در یک نشست مبارزه با مواد مخدر محافظت می‌کند

در کیف دستی یک مسلسل پنهان شده است

نقش دائم‌التغییر

هر قدر هم دنیا دستخوش تغییرات شود، باز هم برای مأمورهای مخفی نقشی وجود دارد. این درست است که روسیه دیگر ایالات متحده را تهدید نمی‌کند، اما اینک جنگ، اروپای شرقی را در معرض خطر قرار داده، و به همین دلیل مأمورهای سیا زبان‌های صربستانی و کرواتی را آموخته‌اند. علاوه بر این، مأمورین سرویس مخفی ایالات متحده نقش مهمی در دفاع از جان رئیس‌جمهور دارند.

پلوتونیومی که در داخل میله وجود دارد، بسیار سمی است، اما پرتوهایی که از آن منتشر می‌شود برای سازنده‌های بمب خطری ندارد

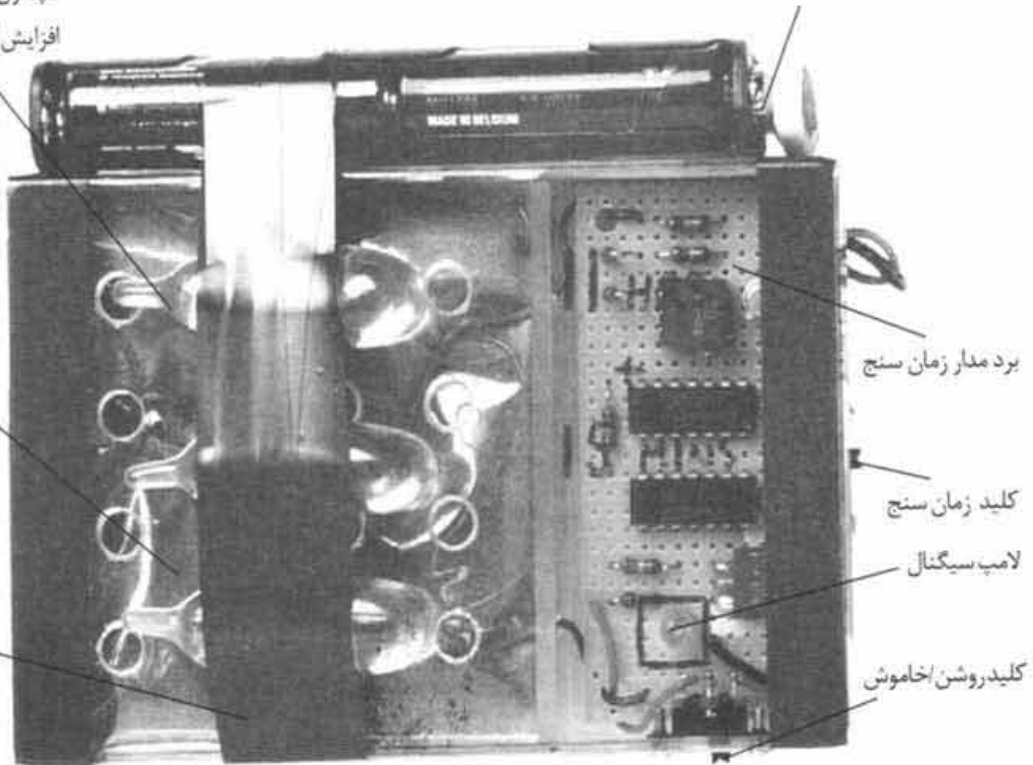
میله سوخت حاوی پلت‌هایی از جنس مواد هسته‌ای است

▲ ترس از سوخت گیری

تروریست‌ها برای ساخت یک بمب اتمی نیاز به ۱۵/۵ پوند (۷ کیلوگرم) پلوتونیوم از یک نیروگاه اتمی دارند، و کارگران صنعت اتمی خردشده روسیه با رضایت کامل آن را به فروش می‌رسانند. سرویس‌های اطلاعاتی سراسر دنیا در ردیابی این پلوتونیوم و اورانیوم دزدیده شده با یکدیگر همکاری می‌کنند.

منبع قدرت (۴ باتری ۱/۵ ولتی)

کیسول‌های مایع فندک به منظور افزایش اشتعال پذیری

برد مدار زمان سنج

کلید زمان سنج

لامپ سیگنال

کلید روشن/خاموش

قسمتی که گلوله آتش را داخل آن قرار دارد

بمب آتش را قبل از فعال شدن خنثی می‌شد

▲ بمب IRA

در سال ۱۹۹۳ آژانس ضد جاسوسی بریتانیا برای دستگیری بمب‌گذاران IRA (ارتش جمهوری خواه ایرلند) با پلیس متحد شد. در گذشته، ارتش جمهوری خواه ایرلند از سلاح‌هایی مثل این بمب آتش را در مبارزات خود برای اتحاد ایرلند شمالی (یکی از ایالت‌های بریتانیا) با جمهوری ایرلند استفاده می‌کردند. امروزه، سرویس امنیتی بریتانیا، این مهارت ویژه خود را در شناسایی فعالین دیگر، مانند طرفداران حقوق حیوانات، که آنها نیز از بمب‌های آتش را استفاده می‌کنند، به کار می‌برد.

۹۰ تاریخچه جاسوسی در جهان

► مواد مخدر در خیابان ها

آژانس های اطلاعاتی می توانند اطلاعات مفیدی درباره تولید و قاچاق مواد مخدر به دست بیاورند. البته، مبارزه با مواد مخدر با رسیدن محموله ها به مقصدشان به پایان نمی رسد. ابزارهایی مانند آنچه در تصویر می بینید به مأموران اطلاعاتی در دستگیری دلال های مواد مخدر کمک می کنند. این اسپری ها، بدون نیاز به صرف هزینه و زمان زیادی برای تجزیه و تحلیل آزمایشگاهی، به سرعت مواد مخدر را در محل شناسایی می کنند

◀ مسیر درخشان

حال که ایمانل گوزمان در پشت میله های زندان به سر می برد، دیگر نمی تواند جنبش چریکی «مسیر درخشان» را که در طول مدت بیش از ۲۰ سال ۲۵۰۰۰ نفر را در پرو ترور کرد، هدایت کند. در سال ۱۹۹۲، پلیس موفق شد با استفاده از تاکتیک های جاسوسی او را دستگیر کند. در ابتدا اطلاعات مهمی درباره او جمع آوری کردند و سپس مأمورین لباس شخصی، خانه او را تحت نظر گرفتند.

قماربازها در مرکز فرماندهی انجمن هانگ مون نیویورک که با انجمن های زیرزمینی چینی ارتباط مستقیم دارد، گرد آمده اند

► جرایم سازمان یافته

در ایالات متحده، پلیس فدرال ضمن تعقیب جاسوس ها، با گروهک های جرایم سازمان یافته مانند مافیا و انجمن های زیرزمینی چینی مبارزه می کند. سازمان های ضد جاسوسی، از جمله سرویس امنیتی بریتانیا، مدت کمی است که در این مبارزه به پلیس پیوسته اند.

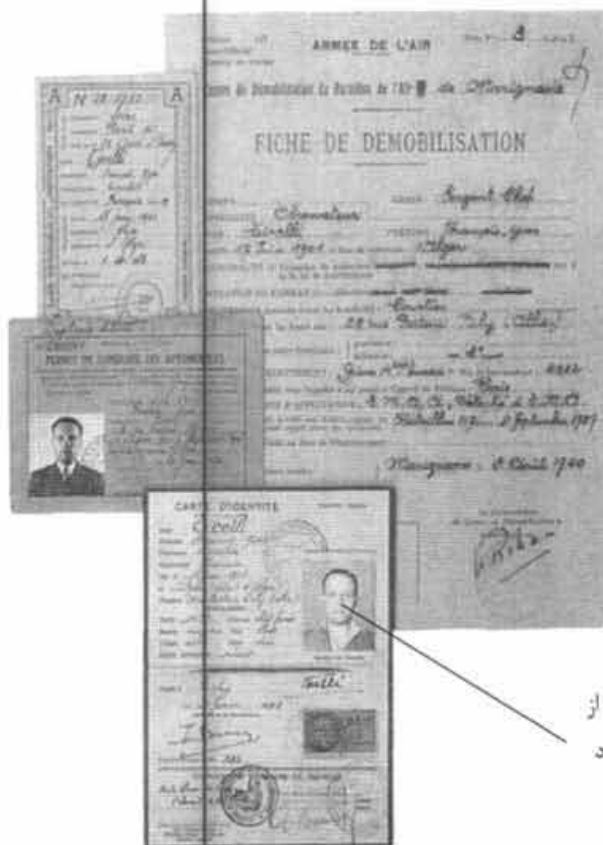

جاسوس‌های معروف

جاسوس‌های موفق معروف نمی‌شوند. آنها به محض تمام شدن مأموریت خود، به سرعت ناپدید می‌شوند. البته جاسوس‌های دوران جنگ از این قانون مستثنی هستند. با خاتمه جنگ، داستان موفقیت خود را برای همه تعریف می‌کنند و گاهی اوقات به مدارج بالایی نائل می‌شوند. اودیت سنسام به پاس فعالیت‌های جاسوسی‌اش و تحمل شکنجه و زندان، موفق به کسب یکی از عالی‌ترین نشان‌های دولت بریتانیا؛ یعنی نشان جورج کراس شد. البته همه قبول نداشتند که او شایسته این مدال باشد. ایوون کورمئو یکی از معترضین بود، چرا که به اعتقاد او دیگر مأمورین اطلاعاتی SOE به دلیل این که «دستگیر نشده بودند» پاداش کمتری دریافت می‌کردند. چیزی که مسلم است، هیچ جاسوسی نمی‌خواهد دستگیر شود، اما زمانی که این اتفاق بیفتد، شهرت هم به دنبال آن می‌آید. دستگیرکنندگان مشتاق‌اند که جرایم جاسوسان را به نمایش عموم بگذارند. تعقیب اخبار دادگاه یک جاسوس از روزنامه، معمولاً کار ناامیدکننده‌ای است. در زندگی واقعی یک جاسوس نقاط درخشان کمی وجود دارد و زندگی روزمره آن‌ها نیز ملال آور است. در این بین، نمونه‌هایی نیز وجود دارند که زندگی‌شان به اندازه یک رمان هیجان دارد. در واقع بعضی از آن‌ها به شخصیت‌هایی افسانه‌ای تبدیل می‌شوند: یان فلمینگ شخصیت جیمز باند را بر اساس داستان زندگی یک جاسوس واقعی به نام داسکو پوپوف بنا کرده است.

اسم رمز: «خرگوش سفید»

یثو-توماس «تامی» افسر ولزی از نیروی هوایی انگلستان در جنگ جهانی دوم، پس از دستگیری و شکنجه به دست گشتاپو، پلیس مخفی آلمان، به شهرت رسید. او برای سازمان عملیات اجرایی ویژه کار می‌کرد و وظیفه سازماندهی نیروهای مقاومت فرانسه را در مقابل تجاوز سربازهای آلمانی در زمان اشغال فرانسه بر عهده داشت. او بیرون یک ایستگاه مترو در پاریس لو رفت و دستگیر شد و پس از تحمل زندان و شکنجه توسط گشتاپو، از اردوگاه بوخن والد در آلمان گریخت.

«خرگوش سفید» در سفرهای خود به فرانسه، با استفاده از مدارک جعلی از داستان‌های پوششی متفاوتی استفاده می‌کرد.

چوبهای اسکی از مقوا و ورق نقره ساخته شده بودند

همه عروسکها دست ساز بودند

اودیت سنسام نخستین زنی بود که موفق
به دریافت مدال جورج کراس شد

اودیت سنسام
به همراه عروسک هایش در سال ۱۹۵۴

▲ شیر زن جنگ

در طول جنگ جهانی دوم، اودیت سنسام (۱۹۳۱-۹۵) با نام مستعار «سلین»، در مقام مأمور سازمان عملیات اجرایی ویژه (SOE) فعالیت می کرد. او در سازماندهی گروه‌های مقاومت در جنوب فرانسه نقش داشت. در سال ۱۹۴۳، پس از خیانت یک جاسوس دو جانبه، بازداشت و به زندان فرزن در نزدیکی پاریس فرستاده شد، و در آن جا به شدت تحت شکنجه قرار گرفت. بعد از فرزن، به زندانی در آلمان و پس از آن به اردوگاه اسرا منتقل شد. او با ساخت این عروسک‌ها برای برادرزاده و خواهرزاده کشیش کاتولیک آلمانی اردوگاه، ساعات طولانی اسارت را پشت سر گذاشت. او سرانجام در ماه می ۱۹۴۵ توسط متفقین آزاد شد. ظلمی که در زندان بر او شد و شجاعتی که در تحمل این شکنجه‌ها به خرج داد، او را به یکی از جاسوس‌های افسانه‌ای دوران جنگ تبدیل کرد.

آنتونی بلانت (۱۹۰۷-۸۳)
به سه نفر دیگر برای فرار به اتحاد
 جماهیر شوروی کمک کرد

گای برگس (۱۹۱۱-۶۳)
با خشونتی که در زمان مستی
داشت باعث جلب توجه دیگران شد

کیم فیلیبی (۱۹۱۲-۸۸)
به مکلین و برگس برای فرار
هشدار داده بود

دونالد مکلین (۱۹۱۳-۸۳)
اسرار بمب‌های اتمی را به
مسکو منتقل می‌کرد

▲ پنج یار کمبریج

چهار تن از بدنام‌ترین جاسوس‌های قرن در دانشگاه کمبریج انگلستان با یکدیگر آشنا شدند. گای برگس و دونالد مکلین با وجود این که برای دفتر امور خارجه بریتانیا کار می‌کردند، اسرار دفتر را در اختیار مسکو قرار می‌دادند، و در سال ۱۹۵۱، زمانی که سرویس امنیتی بریتانیا به آن‌ها مشکوک شد، به مسکو گریختند. زمانی که «سومین مرد»، یعنی کیم فیلیبی در سال ۱۹۶۱ به آنها پیوست، «مرد چهارمی»، به نام آنتونی بلانت پیدا شد و به طور محرمانه اقرار به جاسوسی کرد. به ازای این اعتراف، او شغل خود را یعنی؛ بازبینی و ارزیابی تصاویر ملکه بود، تا زمان بازنشستگی حفظ نمود. هرچند، تا شروع سال ۱۹۷۹، دیگر همه نام او را می‌دانستند و کمی بعد، هویت «پنجمین مرد»، به نام جان کرنکراس نیز آشکار شد.

▶ قربانی دادگاه نمایشی

اولگ پنکوفسکی (۱۹۱۹-۶۳) افسر اطلاعات نظامی شوروی در سال ۱۹۶۰ با آژانس‌های اطلاعاتی غربی ارتباط برقرار کرد. او معتقد بود که می‌تواند با لو دادن موشک‌های اتمی شوروی به غرب، جلوی جنگ را بگیرد. اسرار فاش شده او، تأثیر زیادی در برتری ایالات متحده در دوران جنگ سرد داشت. کا.گ.ب پنکوفسکی را دستگیر کرد و برای او دادگاهی نمایشی ترتیب داد که او در آن به جرم خود «اعتراف» نمود. او محکوم به مرگ شد و آن طور که گفته شد در سال ۱۹۶۳ اعدام گردید.

جاسوس‌های افسانه‌ای

جاسوسی، تمام عناصر یک کتاب داستان یا فیلم هیجان‌انگیز را دارد: تردید، تعقیب و گریز، توطئه، و طبیعت دراماتیک. نویسنده آمریکایی، جیمز فینمور کوپر (۱۸۵۱-۱۷۸۹) با نوشتن کتابی به نام جاسوس در سال ۱۸۵۱ به پایه‌گذاری داستان‌های جاسوسی کمک کرد، اما رمان‌های جاسوسی تازه، در ۵۰ سال اخیر محبوب شده‌اند. برخی از موفق‌ترین نویسندگان در این زمینه، خود قبلاً جاسوس بوده‌اند. یان فلمینگ در جنگ جهانی دوم برای سازمان اطلاعات نیروی دریایی بریتانیا کار می‌کرد. جان لو کاره از تجربیاتش در سرویس امنیتی و سازمان اطلاعات و امنیت خارجی بریتانیا برای خلق تصویری واقعی‌تر از دنیای یک مأمور مخفی استفاده کرد. هالیوود کتاب‌های این دو نویسنده و نویسندگان دیگر را به فیلم‌های موفق تبدیل کرده است، اما این کتاب‌ها و فیلم‌ها همیشه جاسوس‌های واقعی را تحت تأثیر قرار نمی‌دادند. آلن دولس، که زمانی ریاست سازمان سیا را بر عهده داشت، در جایی نوشته بود: «جاسوس‌های قهرمان... به ندرت در دنیای واقعی پیدا می‌شوند.» اما این گفته دولس مانع استفاده سازمان سیا از فیلم‌های جاسوسی برای بررسی نقاط ضعف و قوت آموزش مأمورین اطلاعاتی سازمان نشد.

مایکل کین نقش هری پالمر را در نسخه نمایشی پرونده ایپکرس در سال ۱۹۶۵ بازی می‌کند

◀ ضدقهرمان

لن دیتون در کتابش «پرونده ایپکرس»، موفق به خلق جاسوس قهرمانی شد که تنها نقطه اشتراکش با جیمز باند ملیتش بود. داستان کتاب اول و فوق‌العاده موفق دیتون درباره یک «مجرم خرده پای لندن» بود که جبر زمانه او را تبدیل به یک جاسوس کرده بود.»

▶ بانوی پلید داستان

دارتانیان، قهرمان جوانی که در داستان ماجراجویانه معروف الکساندر دوما (۱۸۷۰-۱۸۰۲) به سه تفنگدار کمک می‌کند، در قسمتی از کتاب فریادمی‌زند: «ما وسط یک مشت جاسوس گیر افتاده‌ایم.» میلیدی خطرناک‌ترین جاسوسی است که کاردینال ریشلیو برای بی‌اعتبار ساختن ملکه فرانسه استخدام کرده است.

◀ ملاقات نویسنده با جاسوس

فردریک فورسایت (سمت چپ تصویر) کتاب خود را به نام «پرونده اودسا» بر اساس موفقیت‌های «جاسوس شامپانی» ولفگانگ لاتز (سمت راست) نوشت. لاتز برنامه موشکی مصر را فلج کرد، و به اسرائیل برای پیروزی در جنگ شش روزه علیه مصر در سال ۱۹۶۷ کمک کرد.

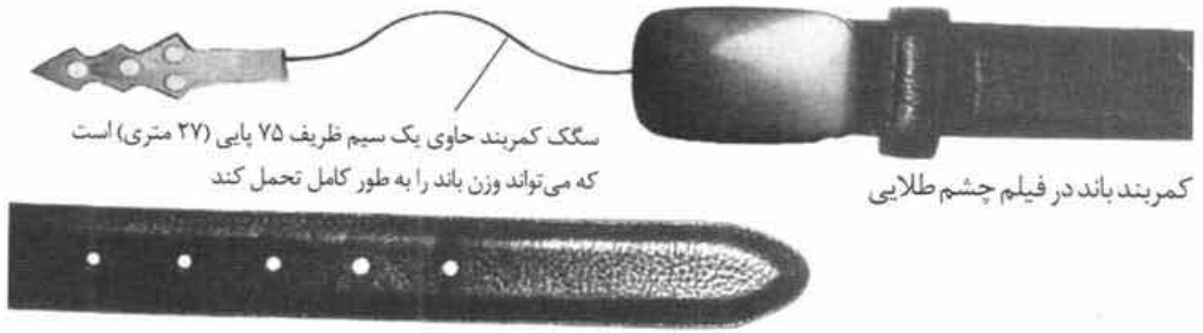
زندگی اشرافی لاتز برای او لقب «جاسوس شامپانی» را به ارمغان آورد

در داخل این جعبه ابزار استراق سمع نسبتاً واقعی، اسلحه‌ای برای باز کردن قفل‌ها وجود دارد

▶ شنود حمام

در فیلم مکالمه، یک متخصص شنود، ناخواسته وارد دنیای وحشتناک تزویر و جنایت می‌شود. این فیلم که به پیچیدگی هر داستان جاسوسی سیاسی دیگری است، نگاهی نادر و صحیح به کار جاسوس‌های صنعتی دارد.

سنگ کمریند حاوی یک سیم ظریف ۷۵ پایی (۲۷ متری) است که می‌تواند وزن باند را به طور کامل تحمل کند

کمریند باند در فیلم چشم طلایی

▲ حقه طناب هندی

وسایل کوچک و پیشرفته به اندازه خود مأمور ۰۰۷ در فیلم‌های باند، خوش می‌درخشند. در کتاب‌های باند، یان فلمینگ این دستگاه‌ها را بر اساس اختراعات مبتکرانه افرادی چون چارلز فریزر اسمیت در جنگ جهانی دوم بنا کرده بود.

دوربین تلسکوپی

در سکانس آغازین فیلم، باند از اسلحه قلاب انداز خود برای شلیک طناب و یک نمایش باتجی جامپینگ خارق العاده استفاده می‌کند

درون اسلحه قلاب انداز، لیزری وجود دارد که باند از آن برای شکافتن سقف کارگاه تولید مواد شیمیایی روسی استفاده می‌کند

قلاب انتهای طناب

اسلحه قلاب انداز باند، در فیلم چشم طلایی

ابزار زمان ▶

در بیشتر فیلم‌های باند، ساعت‌های مچی نقشی کلیدی بر عهده دارند. در چشم طلایی، لیزری که در ساعت باند جاسازی شده است به او برای فرار در موقعیت‌های مشکل کمک می‌کند. کا.گ.ب با بررسی فیلم‌های جیمز باند به دنبال پیشرفت تکنولوژی جاسوسی خود بود.

▲ لیست سیاه جاسوسی

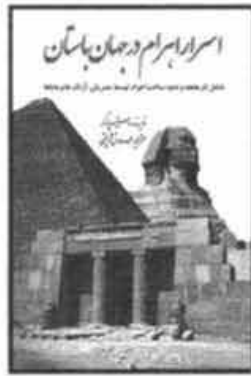
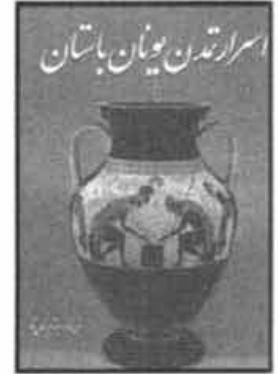
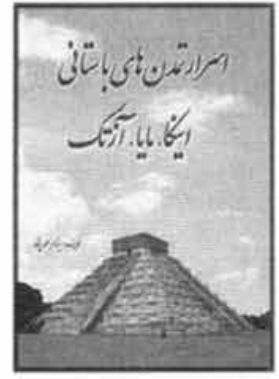
شاید جاسوس‌های بریتانیایی در جهان بهترین نباشند، اما نویسنده‌های داستان‌های جاسوسی این کشور همیشه در صدر لیست پرفروش‌ترین‌ها قرار دارند. در دهه ۱۹۶۰، پیام ضد کمونیستی آنها باعث شد کا.گ.ب احساس خطر کند. روس‌ها با نوشتن کتاب «مأموریت زخوف»، که در آن یک قهرمان کمونیست مأمور ۰۰۷ را شکست می‌دهد، پاسخ انگلیسی‌ها را دادند. این کتاب نتوانست به اندازه آثار بدیع فلمینگ، که در سراسر دنیا ترجمه شده‌اند موفق باشد.

نمایه

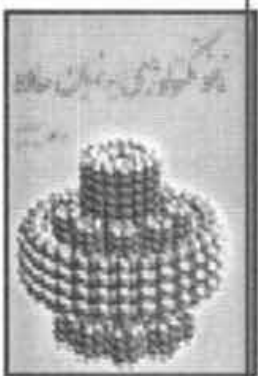
		الف
پست کیبوتری ۳۱	اطلاعات جعلی ۵۴	آبراهام لینکلن ۴۴
پل دوک ۴۲	آلاف رید آلسن ۲۷	آژانس خبری چین نو ۶۶
پلیس مخفی ۴۲-۶۵	الکساندر دوما ۹۷	آلدریج آیس ۵۵
پناهندگان ۵۴	الیزابت اول ۲۴-۴۱-۶۴	آلفرد ردل ۶۵
پنج یار کمبریج ۹۵	ام. آی. ۵ ۶۷	آلن پینکرتون ۴۴
پیام های سری ۷-۲۶	ام. آی. ۶ ۶۶	آلن دولس ۹۶
پیام های مخفی ۲۸	امواج رادیویی ۲۷	آنتونی بابینگتون ۸۱
پیمان ورشو ۵۸	انجمن های زیرزمینی چینی ۹۱	آنتونی بلات ۹۶
	انیگما ۳۳-۳۴-۳۵-۳۷	آویز و مهر و موم ۸۱
ت	اوپریچنیک ۶۳	آینه های زاویه دار ۱۹
تالار سیاه ۳۹	اودیت سنسام ۹۲	
تامی یئو-توماس ۹۳	اولترا ۳۵	ا
تجسس چشمی ۱۶	اولگ پنکوفسکی ۹۵	ابراسلحه عراقی ۱۱
تجهیزات دید در شب ۱۶	اولگ گوردیفسکی ۵۷-۶۹	ابزار جاسوسی ۱۲
تلسکوپ دید در شب ۱۷	ایگور گوزنکو ۵۷	ابیمائل گوزمان ۹۱
ج	ایوان مخوف ۶۳	آپل وکترا ۷۴
جاسوس شامپانی ۹۷	ایوون کورمئو (آنت) ۹۲	اخاذی ۱۶-۶۲
جاسوس های دوجانبه ۴۱-۵۴-۹۴		اداره ملی امنیت خارجی (DGSE) ۶۹ ب
جاسوسی صنعتی ۷۰	ایله بوید ۴۴	ادگار جی. هوور ۶۲
جان لوکار ۹۶	بندیکت آرنولد ۴۵	استازی ۶۵-۶۷
جان واکر ۹		استار ۸۴
جنبش چریکی مسیر درخشان ۹۱	پ	استلاریمینگتون ۶۷
جنگ بوئر ۴۶	پالمر، هری ۹۶	استنلی لاول ۱۲
جنگ سرد ۵۱-۵۶-۶۷	پرتاب کننده ماهواره ۵۲	اسکانک وُکس ۸۷
جولیوس سزار ۲۹	پرده آهنین ۵۲	اسلحه قلاب انداز ۹۸
جوهر نامرئی ۲۶	پرنده سیاه ۸۷	

۳۹ رمز پریل	۸۱ جیمز جیزز آنگلتون	۳۱ پست کیوتری
۷۷ رمزکننده	۹۶ جیمز کوپر	۴۲ پل دوک
۵۲ رودولف ابل	چ	۶۵-۴۲ پلیس مخفی
۵۵ ریچارد سورج	۶۹ چتر سمی	۵۴ پناهندگان
ز	۳۰-۲۹ چتر نجات	۹۵ پنج یار کمبریج
۲۶۵۳ زیردریایی ها	ح	۲۶-۷ پیام های سری
ژ	۴۰ حلقه جاسوسی	۲۸ پیام های مخفی
۷۳ ژوستینیان اول	خ	۵۸ پیمان ورشو
س	۸۱ خانواده روزنبرگ	ت
۱۲ سازمان امنیت ملی	۲۶ خانواده کروگر	۳۹ تالار سیاه
۵۴ سان زو	۸۰ خنثی سازی	۹۳ تامی ینو-توماس
۸۵ ستاره سیاه	۷۳ خوزه دو آریورتونا	۱۶ تجسس چشمی
۴۵ سرگرد جان آندره	د	۱۶ تجهیزات دید در شب
۴۶ سرگرد کولریج	۹۲ داسکو پوپوف	۱۷ تلسکوپ دید در شب
۳۹ سرگرد مارتین	۹۵ دونالد مکلین	ج
۶۲ سرلشگر سیبویو	۲۱ دستگاه شنود تلفنی	۹۷ جاسوس شامپانی
۸۹-۶۶ سرویس اطلاعاتی ارتش ایالت متحده	۸۰ دستگیری جاسوس ها	۹۴-۵۴-۴۱ جاسوس های دوجانبه
۹۳ سرویس مخفی آلمان	۱۳ دوربین بدون لنز	۷۰ جاسوسی صنعتی
۶۴ سرویس مخفی اتریش	۸۴ دوربین چندطیفی	۹۶ جان لوکار
۶۴ سبلین	۲۹-۲۸ دوربین ریزنقطه	۹ جان واکر
۹۸ سی فریزر اسمیت	۱۲ دوربین ماینوکس	۹۱ جنبش چریکی مسیر درخشان
۱۲ سیا (سازمان امنیت مرکزی)	۱۰ دیپلمات ها	۴۶ جنگ بوئر
۴۶ سیچرو (الیسا بازنا)	۵۳ دیوار برلین	۶۷-۵۶-۵۱ جنگ سرد
ش	ر	۹۶ جنگ شش روزه
۴۰ شوالیه دو ائون	۳۳ رابرت بادن پاول	۲۹ جولیس سزار
ص	۶ رُحاب	۲۶ جوهر نامرئی
۷۷ صدای خاکستری	۷۹ ردیاب اسکن لاک	۹۲-۷۳ (۰۰۷) جیمز باند (مامور)

میکروفون های مخفی ۲۰-۲۱-۲۳	کیم فیلیپی ۵۶	ض
میکروفون های هوشمند ۷۹	گی	ضبط صدا ۷۳
ن	گنورگی مارکوف ۵۸	ضد جاسوسی ۲۴-۲۶-۶۷-۷۰-۷۶-۹۰
ناتو ۵۲	گای برگس ۵۷-۹۵	ع
نفوذی ها ۱۲	گذرنامه امنیتی ۴۹	عملیات اجرایی ویژه (SOE) ۳۰
نقشه ها ۴۶-۴۸	گری پاورز ۵۲	عینک دید در شب ۱۸-۱۹
نقطه فرود ۳۰	گشتاپو ۹۳	ف
نوازنده های قرون وسطی ۹	گیلبرت گیفورد ۴۱	فرانسیس والسینگهام ۶۴
نیروی دریایی ایالت متحده ۹-۳۸	ل	فرانک بوسارد ۸۰
نینجا ۶۳	لری ووتای چین ۱۱	فردریک فورسایت ۹۷
و	لین دیتون ۹۶	فردریک کبیر ۴۴
ولفگانگ لاتز ۹۷	لوح فشرده (سی دی) ۷۳	فیدل کاسترو ۵۸
ویلیام اف. فریدمن ۳۸	م	ق
ویولت زابو ۴۷	ماتا هاری ۹۳	قاچاق مواد مخدر ۸۳
ه	مارکوس وولف ۶۵	قرص خودکشی ۴۸
هربرت یاردلی ۳۹	مافیا ۶۹-۹۱	قلم مرگ بار ۵۸
هفت تیر ۵۹-۶۰-۶۱-۶۹	مأمور رمزگذاری ۳۵-۳۶-۳۷-۴۱	ک
هنری هشتم ۶۲	ماهواره KFA ۸۴	کابینه سرخ ۶۵
هواپیماهای جاسوسی ۸۵	ماهواره جاسوسی ۵۳-۸۴-۸۵	کاردینال ریشلیو ۶۵
هواپیمای جاسوسی یو-۲ ۸۶	مردچای وانونو ۶۸	کاردینال وولسی ۶۲
هیتاچی ۷۵	مری، ملکه اسکاتلند ۴۱	کاغذهای سری ۴۵
ی	مقاومت فرانسه ۹۳	کبوتر نامه رسان ۲۹
یان فلمینگ ۹۲-۹۶-۹۸	موردکای لوک ۴۳	کد مورس ۴۹
	موريس دوزون ۱۰	کریس لچه ۳۱
	موساد ۶۸	کنجی هایاشی ۷۵
	موشک ترايدنت ۵۳	کولاسوس ۳۷
	موشک تیتان ۲ ۵۲	کیف رادیویی ۲۸

کبوتر چتر باز

سازمان SOE بریتانیا کبوترهای نام‌رسان را به وسیله چتر نجات برای جاسوس‌هایی که در فرانسه اشغالی حاضر بودند، می‌فرستادند. یک پوشش مخصوص از پرنده‌ها در زمان فرود مراقبت می‌کرد. مأمورها پرنده‌ها را در منطقه فرود برداشته و تا زمانی که به آن‌ها نیاز داشتند به آن‌ها غذا داده و از آن‌ها مراقبت می‌کردند. مراقبت از کبوترها می‌توانست بسیار دشوار باشد. پرنده‌ها نیاز به مراقبت زیادی دارند و جاسوس‌ها در سفرهای طولانی مجبور بودند آن‌ها را همراه خود ببرند. برخی جاسوس‌ها کبوترها را در جیب‌های عمیقی که در جلیقه خود دوخته بودند، مخفی می‌کردند. زمانی که کبوتر از خانه موقتی خود رها می‌شد، با پیغامی که به پایش بسته شده به خانه اصلی خود در انگلستان باز می‌گشت.

صفحه رمز

این صفحه رمز فلزی که در سال ۱۸۰۲ اختراع شده کمتر از ۶ سانتی متر قطر دارد. دو دایره داخلی چرخیده تا با اعداد و حرف‌های مختلف دو دایره خارجی در یک ردیف قرار گیرند. با این کار یک رمز ساده و قابل رمزگشایی ایجاد می‌شود که در آن هر حرف جایگزین حرفی دیگر است. به عنوان مثال هر زمان حرف W بیاید نمایانگر حرف E می‌باشد.

جاسوس مصری

آنخسنامن، ملکه جوان مصر، بعد از مرگ همسرش توتنخامون در سال ۱۳۲۴ قبل از میلاد، تصمیم به ازدواج مجدد گرفت. او به یکی از پادشاهان همسایه اینچنین نامه نوشت: «یکی از پسران بزرگسال تان را پیش من بفرستید، او پادشاه مصر خواهد بود.» اما پادشاه به جای پسرش، دستیار خود را به عنوان جاسوس برای بررسی داستان ملکه به آنجا فرستاد.

